The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Editors: Mr Roberts Epneris, Mr. Janis Grinblats. Telephones EM 8-0792, EM 8-3239.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

WEDNESDAY, APRIL 19, 1961.

LATVIJA
AMERIKA

31./1065. n-rs. TREŠDIEN, 1961. G. 19. APRĪLĪ 11. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latvijas aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: Roberts Epneris, Jānis Grinblats. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telefoni: redakcijai — EM 83239, kantorim — EM 8-0792.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60, tekstā $ 3.20—$ 6.40 par vienu collas slejas telpu.

ALBERTS KALNIŅŠ

PĀRDOMAS

Kad lielie grieķu prātnieki — Platons un Aristotelis rakstīja savus sacerējumus par labi iekārtotu valsti un tās ideāliem vadītājiem, viņu galvenā prasība bija, lai politikā valdītu saprāts, taisnība un morāle. Tās ir pamatprasības, kas nepieciešamas, jo politika ir kalpošana tautai, gluži tāpat kā reliģija — kalpošana Dievam.

Mūsu dienās politika visumā kļuvusi par veikalu, vai komūnistiem — par katlu, kurā tie vāra savu vispasaules revolūciju. Pat visai demokratiskās zemēs politiķiem, lai gūtu vislabākos (daudzreiz — arī nepelnītus) panākumus, nepieciešama nauda un atkal nauda, kuru aprij lielās agitātoru armijas, televizijas, radio un preses uzpirkšana. Bet šī uzpirkšana nenāk tikai no vienas puses vien — šo „kapitālistisko" paņēmienu ar lieliskām sekmēm praktizē arī Kremlis, un tā nu Rietumos radies īsts ļēdziens sajukums.

Apstāsimies kaut vai pie tāda pēdējā laikā visai populāra sauklja, kā „Āfriku — afrikāņiem!" t. i. melnajiem. Šķiet dabiski, ka šo sauksmi pacel iedzimtie un pēc viņu draudzības tvīkstošie komūnisti, jo tas ir veids, kā dabūt ārā no šī kontinenta „nolādētos imperiālistus", un ātrāk to pārveidot par „laimīgu padomju zemju apvienību". Bet nesen Āfriku apceļoja arī Amerikas Savienoto Valstu viceministrs Viljems un . . . lietoja šo pašu sauksmi.

Kā bij Mičigenas gubernātora Viljems vēlēšanās bija neuzvarāms, jo aiz viņa arvien nesatricināmā stāvēja miljons Mičigenas melno vēlētāju, un nosvēra svaru kausu tā labā.

Viljems nikni cīnījās pret rasu šķirošanu jeb segregāciju, uzsverot, ka visām rasēm draudzīgi jāsadzīvo, bet aizbraucis melno kontinentā, šis Kenedija jaunais diplomāts pēkšņi pats nāk ar rasu šķirošanas lozungu — „Āfriku — melnajiem!"

Viljems ir ziepju fabrikants, kas ar ziepju vārīšanu kļuvis miljonārs. Republikāņu opozicija un arī eiropieši, kā angļi, franči, beļģi un portugaļi tagad ne gluži bez pamata sauc, ka šis „diplomāts" savārījis arī Āfrikā īstas ziepes . . .

Uztvēruši to arī pašu demokratu dienvidnieki un citi labā spārna rašu šķirotāji, kas tagad deklarē: „Ameriku — amerikāņiem!" Iznāk tā, ka Viljema bijušiem vēlētājiem, nēģeriem, kas Amerikā atvesti gan pret pašu gribu, kā vergi pirms nepilniem trīs simts gadiem, tagad šis kontinents būtu jāatstāj par labu agrākajiem iemītniekiem — baltajiem un sarkanajiem. Viljema sauksme nesaskan arī ar Apvienoto Nāciju satversmi un garu, kas prasa, lai visas tautas un rases draudzīgi sadzīvotu ikvienā vietā. Pēdējā prasība būtībā ir vērsta pret varmācīgām iekārtām, kā Hitlera Vāciju un komūnistiskās Krievijas valdnieku praktizēto tautu pārvietošanas, reizē arī sajaukšanas un iznīcināšanas politiku. Ļoti iespējams, ka Viljems Āfrikas nēģeru vidū apmulsis, aizmirsis, ka viņš te nav ieradies kā melno balsu zvejotājs, bet gan pasaules varenākās lielvalsts diplomāts . . .

Demokratu prese šo lielo neveiksmi tomēr izpušķo par varenu panākumu, jo, lūk, melnie tagad sākot jūsmot par Savienotām valstīm . . . Varbūt tas pa daļai tiesa, bet skaidrs arī, ka baltie — beļģi, portugaļi, franči, būri Dienvidafrikā un daļa anglu tagad sāk spļaut uz amerikāņiem un šīs lielvalsts prestižs, kuru Kenedijs solījās pacelt, Eiropā noslīdējis tik zemu kā vēl nekad.

Ne visai laimīga roka rases jautājumos arī Kanadas ministru prezidentam Difenbēkeram, uz kuŗa un Gānas prezidenta ierosmi nesenajā Londonas konferencē sākās Dienvidafrikas tiesāšana, kas noveda pie šīs būru republikas izstāšanās no britu valstu saimes.

Mēs esam pateicīgi Difenbēkeram par viņa drosmīgo uzstāšanos Apvienotajās Nācijās padomju verdzināto tautu labā pagājušā gadā. Trimdinieki to nekad neaizmirsīs. Un tomēr, mūsu vēlēšanās būtu, lai tautu brīvības un taisnības principi valdītu visur, lai tie kļūtu par bauslīem pasaules tautu saimē.

OPERDZIEDONE PAULA BRĪVKALNE (pa kreisi) UN PIANISTE MARTA TŪTERE AR ZIEDU VELTĒM SESTDIEN TORONTO.

NODIBINĀTS „LATVIJAS ATBRĪVOŠANAS FONDS"

KO LĒMA ALA'S VALDE SVĒTDIEN ŅUJORKĀ

Amerikas Latviešu Apvienības valdes sēdē Ņujorkā svētdien, 16. aprīlī priekšsēdis prof. P. Lejiņš ziņoja, ka nosūtījis ielūgumu uz kopīgu apspriedi igauņu pārstāvim J. Kauguram un lietuviešu pārstāvim L. Simutim. Sanāksme paredzēta ALA's kongresa priekšvakarā, ceturtdien, 27. aprīlī, Vašingtonā. Pēc tam kaimiņu tautu pārstāvjus līdz ar ALA's delegātiem pieņems sūtnis A. Spekke.

ALA's centrālās valdes oirojs pāries jaunās telpās, iespējams jau ar 21. aprīli. Līdzšinējās biroja telpas bija ģenerālsekretāra B. Albata dzīvoklī, bet jaunās atradīsies Vašingtonas centrā, ērti sasniedzamā vietā. Telpas izraudzītas ērtas un modernas, ar gaisa vēsinātājiem u.t.t. Jaunā ALA's biroja adrese: 917 - 15th St., N. W., Room 806-807, Washington 5, D. C.

Valde pieņēma noteikumus par „Latvijas atbrīvošanas fondu", ko ierosināja pirms pāris gadiem Ņudžersijas Latviešu b-bas pr-ks V. Landsmanis. Noteikumu ievadā atgādināts, ka ALA's mērķi un darbība ietver šī fonda paredzētos mērķus, bet, lai dotu iespēju tautiešiem ziedot līdzekļus nevis ALA's mērķiem vispārīgi, bet tam darbam, kas vērsts tieši latviešu tautas atbrīvošanai no komūnisma jūga un neatkarības atgūšanai, valde nodibina šo fondu. Noteikumi stājas spēkā pēc fonda ierosinātāju piekrītošas atbildes saņemšanas.

Pārrunājot ASV pastmarku serijas Champions of Liberty izdošanu, bija jāatzīst, ka nav vienprātības latviešu sabiedrībā par kandidātu izvēli. Patreiz šo marku seriju nedrukā, jo jaunā administrācija nav iecēlusi komisiju, kas markas izvērtētu un ieteiktu.

Aprūpes biroja vadītājs L. Bērziņš ziņoja, ka līdzekļu vākšanai šis gads bijis labāks kā iepriekšējie, kopīgai savāktai summai sasniedzot $70.283,- pret $69.800,- pag. gadā, bet kopā ar iepriekšējā gada atlikumu, aprūpes līdzekļi sasniedz $100.000,-. Caurmērā katrs strādājošais ASV latvietis ziedojis aprūpes darbam 4 dolarus.

Pēdējā laikā padomju propaganda pieņēmusies un blakus 2 latviešu un 1 lietuviešu atašejiem Zviedrijā, krievu sūtniecībā Vašingtonā un Montevideo ir pa vienam lietuviešu sekretāram, kas bauda diplomātisko neaizkaramību.

Kultūras biroja vadītājs P. Norvilis ziņoja, ka 70 biroja darbinieki pēdējā laikā strādājuši ar lielu slodzi. Notikušas Kultūras dienas un citi sarīkojumi visās latviešu kolonijās. ALA's Kultūras fondā ienākuši $9.500,- ziedojumi.

Kongresa laikā Vašingtonā notiks grāmatu, gleznu un daiļamatnieku izstrādājumu skate. Tēlotāju mākslā 9 godalgotie autori izstādīs savus darbus.

ALA's Kultūras biļetēns pirmajā gadā iznācis 3 reizes ar 56 autoru darbiem, bet Izglītības sekcija izdevusi 10 latviešu mācības grāmatu.

1962. g. jūlijā Sietlā notiks novada dziesmu dienas. Bija ierosinājums Ce'ojošo teātri financēt ar Kultūras fonda līdzekļiem, kas neguva piekrišanu.

Ir manuskripti valodnieku žurnāla izdošanai 1—2 reizes gadā, kā arī līdzekļi tā izdošanai. Radis filmu par latviešu daiļamatniecību.

Informācijas birojs ieteic algot darbiniekus pretkomūnistiskai cīņai, jo tikai tad būšot panākumi.

Kā jaunus biedrus uzņēma Ročestras un Ņūdžersijas Daugavas Vanagu apvienības. V. Irbe

CIK UN KAS „APRŪPĒTS"

ALA's Aprūpes koordinācijas padomes sēde notika 16. aprīlī, pl. 4.00 Ņujorkā, L. Bērziņa vadībā, piedaloties P. Eglītim, B. Maikovskim un D. Maļinovskim.

L. Bērziņš ziņoja, ka Ziemassvētku akcijā ienākuši $23.863,- vai par apm. $6.000,- vairāk kā iepriekšējā gadā; 14. jūnijā ienākuši $6.457,-, ģimenes dienā — $1.091,-, dažādi ziedojumi — $31.018,-, no organizācijām un draudzēm — $12.259,-. Kopā ar iepriekšējā gada atlikumu aprūpei pavisam $99.435,-.

Uz Vāciju nosūtīti $17.243,-, Austriju $2.395,-, vietējai palīdzībai izdots $17.766,-, uz citām vietām $2.387,-, bet aiz dzelzs aizkara $30.490,-. Līdz ar to aiz dzelzs aizkara aizgājuši 43,4% no līdzekļiem.

Pagājušajā gadā luterāņu draudzes ziedojušas $30.000,- vai 40%, DV $21.000,- vai 28%, katoļu draudzes 12%, baptistu draudzes 9%, kara invalīdi 8,8%, pārējās organizācijas ap 2%.

Ziedojumi uz Vāciju zaudējuši to vajadzību, kāds bija pirms vairākiem gadiem, jo bēgļi iesaistās vācu saimnieciskajā dzīvē, bet veco laužu skaits samazinājas. Ja būtu nepieciešami atkal vairāk palīdzēt, tad rastos arī atsaucīgas sirdis. Arvien vairāk vajadzību rodas vietējai palīdzībai, kas jāatbalsta, bet nedrīkstētu aizmirst arī dzimteni.

Debatēja par Latv. Kara invalīdu apvienības uzņēmsanu koordinācijas padomē. Tā kā sanāksmei nebija vajadzīgā kvoruma, tad nolēma pieprasīt rakstisku nobalsojumu no tiem, kas sanāksmē nebija ieradušies.

KAD „DZIMTENES BALSS" UZSTĀJAS AR NEGAIDĪTIEM PANĀKUMIEM

TŪKSTOTS PROFESORI UN CITI LIETPRATĒJI ČIKAGĀ SPRIEŽ, KĀ GLĀBT AMERIKU NO KOMŪNISMA

Par pretkomūnisma konferencēm dažkārt rakstīts, ka tās ir tādas konferences, kur pretkomūnistiski noskaņoti cilvēki sanāk kopā viens otru pārliecināt . . . pretkomūnisma jautājumos.

Par septīto gadskārtējo nacionālo konferenci militāros, rūpniecības un izglītības jautājumos, ko 10., 11. un 12. aprīlī Čikāgas Šērmaņa hotelī rīkoja Amerikāņu Stratēģiskais institūts, tā nevarēja teikt. Tā bijā pilna svaiguma, dinamisma, mērķtiecības. Šogad pirmo reizi šai konferencē pievērsta izcilus vērība izglītības jautājumiem un Amerikas jaunatnei. Konferences galvenā tēma: „Izglītība un brīvība konfliktu pilnajā pasaulē". Apm. 50 runātāju, to starpā ASV flotes virspavēlnieks, admirālis Burke, ASV armijas zinātnisko pētījumu vadītājs ģenerālis A. Trudo, FBI galvenais inspektors V. Sullivans, Kongresa pārstāvis V. Džads un daudzi citi iztirzāja, kā panākt, lai amerikāņu jaunatne saprastu komūnisma īsto dabu un kāds tam sakars ar Amerikas nākotni, tāpat — kā parādīt pasaulei, ka ASV tiešām stāv par brīvību. Konferencē piedalījās apm. 1.000 delegātu no visām zemes malām.

Blakus konferences zālei bija izrīkota arī komūnistu propagandas izstāde — prāvu apmēru telpa, kuŗas sienas noklātas ar dažāda kalibra izdevumiem visādās valodās. Uz šo izstādi ceļu bija atradusi arī Austrumberlīnē izdotā „Dzimtenes Balss". Taisni tā sagadījās, ka vienā no šiem numuriem bija izsmejošs raksts par dažiem Čikāgas latviešiem, to starpā arī kādu, kas pats šai konferencē piedalījās. Šī raksta tulkojums radīja dzīvu interesi daudzos ievērojamos izstādes apmeklētājos, kas savukārt palīdzēja konferencē izrādāmo filmu skaitā (kas bija norobežots uz 3) iedabūt arī „My Latvia". Filmu visi atzina par ļoti labu un apm. 100 delegātu to solījās pasūtīt, lai rādītu skolās, kolledžās, rūpniecības uzņēmumos un citur. Daži profesori izteicās, ka tā novār

LATVIJA

Dragi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRINBERGS.

RAŽENS AMATU LIETUS KANADAS LATVIEŠU NAC. APVIENĪBĀ

LNAK valdes sēdē, pr-ža V. Upeslāča vadībā piedalījās valdes loc. K. Bencons, V. Uiska, A. Kopmane, T. Krōnbergs, A. Rožkalns, kult. un izglīt. noz. vad. R. Bregžis, palīdz. noz. vad. K. Tannis un inform. centra pārst. I. Broks. Apstiprināja kultūras nozares daļu vadītāju un referentus: Skolu daļu vadīs J. Mežaks, mācības līdzekļu apgādi — V. Rūdzītis, literatūras referente V. Toma, mūzikas J. Cīrulis, autoru honorāru ref. E. Slaucitājs, tēlotājas mākslas E. Krūmiņš, dailamatniecības H. Mercs. LNAK bibliotēkārs A. Ezergailis. Nav izdevies izraudzīt jaunatnes audzināšanas padomes, statistikas, humānitārās un tehniskās un zinātnes referentus. Kultūras un izglīt. nozare aicina atsaukties kandidātus minētām vakancēm. Palīdzības nozares kasiera amatā apstiprināja A. Retigu, par emigrācijas sekc. vadītāju I. Andrejsonu. Trūkst kandidāta nozares sekretāra pienākumiem. Par centra filmu noz. vad. apstiprināja P. Rasiņu (jun.).

Garākas debates izraisīja ziedojumu vākšanas akcijas saskaņošana Latvijas brīvības darbam. V. Upeslācis informēja par DV Kanadas aprūpes daļas vad. A. Kvēpa ieteikumiem, un ieteica apsvērt akcijas lielo nozīmīgumu. Sēdes dalībnieki pievienojās K. Bencona ierosinājumam, ka ziedojumu vākšanu izdaris organizācijas uz vietām, bet LNAK aicinās ar rakstiem presē un rūpēsies par atgādinājumiem un ziedojumu vākšanas listu sagatavošanu. Pārrunāja arī ienākošo ziedojumu izlietošanas nepieciešamību uz vietām īpašām vajadzībām, radiofoniem, īpašām sanāksmēm u.t.t. Vienojās, ka organizācijām prasīmi LNAK ieskati ziedojumu līdzekļu izlietošanai. Akcijā ienākušie līdzekļi nododami L N A K politiskās nozares ricībā. P ā r r u n ā j a DV ieteikto terminu, un atzina, ka ziedojumu vākšanas akcija izdarāma maijā un jūnijā. Debatēs, piedaloties V. Upeslācim, K. Tannim, K. Benconam, V. Uiskam u. c., izskanēja domas par akcijas efektīgāku iedzīvināšanas nepieciešamību un ieteikumi organizācijām uz vietām darīt iespējamo akcijas izdošanās virzienā. R. Bregžis iepazistināja ar ZASV kultūras fonda pārstrādātiem noteikumiem, kuŗu apstiprināšana piekrīt ALA's un LNAK valdēm. Sēdes dalībnieki vienbalsīgi pievienojās V. Upeslāča ierosinājumam par noteikumu apstiprināšanu, kā arī pieņēma ZASV kultūras fonda jaunos godalgošanas noteikumus.

Sākarā ar notiekošo ALAs kongresu no 27.-30. aprilim Vašingtonā, valde lūdza pr-di V. Upeslāci pārstāvēt LNAK šai kongresā.

A. Kopmane informēja par Ontario valdības rikotām sanāksmēm - lekcijām emigrantu informācijai par dzīves un darba apstākļiem Kanadā. Lekcijas notiks 1., 15., 24. un 29. maijā. Kā Baltijas sieviešu padomes Latvijas delegācijas pārstāve tur piedalīsies S. Miezīte. V. Upeslācis ieteica apmeklēt sanāksmes, kas palīdzētu noskaidrot jautājumus, kas attiecās uz emigrantu diskriminācijām darba vietās.

I. Broks, pārrunās par iecerēto Brīvības braucienu uz Otavu, norādīja, ka informācijas centrs paredzējis rīkot īpašu Korso braucienu Toronto. V. Upeslācis u. c. ieteica ieteikumu reducēt un turpināt pasākto braucienu organizēšanu uz Otavu, kas bauda lielu ievērību.

Palīdzības noz. vad. K. Tannis informēja, ka nozare pēdējā laikā sniegusi kādai tautietei $50,- atbalstu sakarā ar viņas dzīvesbiedra nāvi. Dzonesa tēva piemiņas fondam ziedoti $5,- un latviešu ģimnazijai Minsterē $346,-. Latviešu palīdzības fondam Vācijā nosūtīti $200,-, bet prāv. Teriņam $200,- cietēju aprūpei aiz dzelzs aizkara. Palīdzības nozares ricībā $2.222,-, ieskaitot $1.000,- kas atrodas veco ļaužu fondā. No izmaksātiem aizdevumiem emigrācijas veicināšanai vēl nav ieņākuši $515,-. No izsūtītām 600 ziedojumu listēm saņemtas atpakaļ ap 400, $1.051,46 vērtībā. Nozares vadība izteica sirsnīgu aicinājumu tautiešiem atgriezt piesūtītās listes. (K. ķelsons.

Arī Londonas (Ont.) latviešiem sava banka

LONDONĀ 3. MAIJĀ ATVER SAVAS DURVIS OTRA LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA KANADĀ

Jau ceturto reizi Toronto latviešu kreditsabiedrības darbinieki mērija patālo ceļu uz Londonu, Ont., lai piedalītos latviešu kreditsabiedrības dibināšanā šinī pilsētā. Pēc vairākām kopējām apspriedēm, priekšdarbi ir tik tālu paveikti, ka š. g. 3. maijā Londonas latviešu kreditsabiedrība varēs uzsākt operācijas.

Kaut gan vēl nezināms, kādi būs Londonas latviešu kreditsabiedrības panākumi, taču jaunais pasākums tautas mutē ir jau ieguvis Londonas bankas nosaukumu. Varam cerēt, ka šis mūsu ausīm skaļais un patīkamais nosaukums, kā arī Toronto latviešu kreditsabiedrības panākumi nodrošina sekmes arī šai jaunajai kreditsabiedrībai.

Dibinātāju sapulcē Londonā piedalījās ap 30 latviešu. Bija ieradušies arī Toronto latviešu kreditsabiedrības pārstāvji A. Svenne un P. Rasiņš. Valdē ievēlēti: pr-sēdis R. Bērziņš, V. Daugulis, sekretārs J. Bergmanis, kasieris A. Vickops un Dr. Grebežs. Aizdevumu komisijā: pr-dis B. Lūsis, V. Caune un A. Jurkans. Revīzijas komisijā: H. Lavinieks, F. Arndts un V. Miķelsons.

Valde nolēma kreditsabiedrības operācijas uzsākt trešdien, 3. maijā, plkst. 7 vakarā, un bīrojs turpmāk būs atvērts katru trešdienu, no plkst. 7 — 9 vak., 164 Broughdale Ave., Londonā. Nolēma pieņemt naudas noguldījumus katrā vairumā un par tiem maksāt 3,5% gadā par bezterminā, un 4% par termiņa noguldījumiem.

Bez tam nolēma visu savu biedru dzīvības apdrošināt CUNA (Credit Union National Association). Tas nozīmē, ka katra Londonas latviešu kreditsabiedrības biedra dzīvība tiks apdrošināta, neprasot īpašu ārsta izmeklēšanu nedz arī gadskārtēju prēmiju samaksu. Tāpat visi kreditsabiedrības biedru aizņēmumi tiks apdrošināti miršanas gadījumam. Tas nozīmē, ka miršanas gadījumā nenomaksātais aizņēmums nebūs jāatmaksā aizņēmēja piederīgiem vai galviniekiem, bet to samaksās apdrošināšanas sabiedrība.

Pirmajā sēdē uzņēma 25 biedrus.

Kreditsabiedrības pasta adrese: Latvian (London) Credit Union Ltd., 164 Broughdale Ave., London, Ont.

RUDENĪ SKATĪSIM IBSENA „NORU'

DAUGAVAS VANAGU TEĀTRA KANADĀ REŽISORS VALDIS SKUDRA SARUNĀ AR MŪSU LĪDZSTRĀDNIEKU IZTEICAS:

„DV teātris Kanadā š. g. 27. maijā noslēgs sezonu ar Gabriēla Borkmana izrādi Dandalkā. Pag. nedēļas nogalē viesojāmies Sadberijā.

Teātra nākamo sezonu atklāsim ar Ibsena „Nora" iestudējumu. Uzvedums iecerēts vēsturiskajos kostīmos un piemērotā dekorāciju izkārtojumā. Patlaban studēju lugas piemērošanas iespējas mūsu skatuvēm. Tā nebūs viegla problēma, bet mēģināsim viņu laimīgi atrisināt. Mani iepriecina aktieru pašaizliedzība un sajūsma, ar kādu tie piekērušies savu lomu sagatavošanai.

Sovasar aktieriem liela peldēšanās un saulošanās neiznāks, jo „Nora" prasis lielu piepūli un neskaitāmus mēģinājumus, lai godam pastāvētu Toronto un citurienes izlutinātās teātra publikas atsauksmju krustugunīs.

Esam iecerējuši viesoties arī Bostonā un, varbūt, citur Sav. Valstīs."

SIEVASMĀTE MONTREĀLĀ, BET DOKUMENTI TORONTO

NEPARASTA SATIKŠANĀS PĒC 18 GADIEM

Maltonā (A. K.) — Nedēļas nogalē Toronto Maltonas lidlaukā lielu prieka dienu piedzīvoja 75 g. v. latviešu māmuļa Anna Sausiņa, kuŗai pēc 18 gariem gadiem bija atkal lemts satikties ar savu znotu Vili Kaļiņu un meitu Almu Kaļiņu. Starp sagaidītājiem bija arī kanadiešu reportieri un laikrakstu fotografi.

Annas Sausiņas ierašanās Kanadā nebija tik gluda, kā to paredzēja viņas znots un immigrācijas ierēdņi. Lidmašinai ar A. S. vajadzēja nosēsties Maltonas lidlaukā agrā piektdienas rītā. Noteiktajā laikā aerodromā ieradās jau V. Kaļiņš ar dzīvesbiedri, lai pienācīgi sagaidītu atbraucēju. Tieši plkst. 7.10, kā paredzēts, gaidītā lidmašina parādījās uz Maltonas skrejceļa.

Ar šo lidmašinu gan ieradās A. Sausiņas Zviedrijā izdotā ceļojuma pase, biļetes un Rentgena uzņēmumi, bet no pašas immigrantes nebija ne vēsts. Sākās steidzīga meklēšana, ieskaitot telefonisku sarunu ar Montreālu. V. Kaļiņš vispirms lika izsaukt A. S. vārdu lidostas skaļruni, bet neviena persona neatsaucās.

Griežoties pie „British Overseas Airways" sabiedrības, ar kuŗas lidmašīnu latviešu māmuļai vajadzēja ierasties, pēdējā paskaidroja, ka ceļiniece palikusi Montreālas Dorvalas lidlaukā sakarā ar dažādiem pārpratumiem iecelošanas dokumentu kārtošanā.

Faktiskie iemesli beigās izrādījās pavisam cīti. A. Sausiņas dokumenti jau bija ceļā uz Toronto, kamēr BOAC darbinieki un immigrācijas departamenta ierēdņi pūlējās tos atrast uz vietas. Vēl sajukumu pavairoja fakts, ka A. S. bija iecelojusi Kanadā ar zviedru izdoto pasi, bet kad zviedru tulks palīdzīgos nolūkos mēģināja viņu izjautāt zviedru valodā, viss, ko viņš varēja dzirdēt, bija daži vārdi skaidrā latviešu valodā. Immigrācijas ierēdņi jauniebraucējai atļāva doties tālāk tikai pēc tam, kad pazudušie dokumenti starplaikā bija atlidojuši atpakaļ uz Montreālu.

Gaidot uz nākošo lidmašīnu, latviešu māmuļai laiku kavēja Montreālas latviešu mācītājs A. Voitkus, kas uz lidlauku bija izsaukts kā tulks. „Pie pārpratuma veikšās izkārtošanas sevišķi izpalīdzīgs bija laikraksta Toronto Daily Star reportieris un fotografs Ronalds Lovmans," izteicās V. Kaļiņš laikā, kad otrā BOAC lidmašīna ieradās Maltonā no Dorvalas lidostas. Par neparedzēto procedūru visai neērtā stāvoklī jutās BOAC sabiedrība, kas vēlāk atvainojās jaunatbraucējai Latvijā dzīvojusi Vitrupes pagastā un pirmos gadus brīvībā pavadījusi Zviedrijā pie vecākā dēla Jāņa Sausiņa.

No kreisās: 1. rindā — Lauma Kaļiņa, Alma Kaļiņa, A. Sausiņa, V. Kaļiņš. 2. rindā: Sarma Kaļiņa un Andris Kaļiņš. A. Kalniņa foto.

Latvieša pateicība žīdu rabīnam

Kanadas lielākais laikraksts „Toronto Daily Star" ievietojis Dr. J. Karola vēstuli sakarā ar rabīna J. Rosenberga rakstiem par žīdu pašreizējo stāvokli Padomju Savienībā. Kanadiešu žīdu rabīns savos rakstos aprāda lielo nebrīvību, ar kādu jāsastopas pārējiem žīdiem, kas aiz dzelzs aizkara. Latviešu ārsts apsveic J. R. rakstu sēriju un piebilst, ka visi cilvēki, arī tie, kas Padomju Savienībā, tic Dievam.

KANADĀ

TORONTO

● Toronto mākslas galerijā sestdien, 22. aprīlī atklāj ievērojamā franču Kanadas gleznotāja Alfreda Pellana (dz. 1906.) izstādi. Mākslinieks piedalās ar 48 gleznām un 10 grafikām. Izstādi atklās Yorkas universitātes prezidents Dr. Murray Ross. Mākslas galerijas direktors W. J. Withrow mūsu redaktoram izteicās: „Pellan's ir nozīmīgākais franču kanadiešu gleznotājs mūsu dienās. Kvebekas provincē gleznošanas mākslā pēdējos gadu desmitos bija atpalikusi, iesīgusi miegainībā. Vajadzēja kāda jūtama stimula, ko deva Pellan's, aizgriezdamies pēc 15 Parīzē pavadītiem gadiem Kanadā un atnesdams jaunas vēsmas. Jauno gleznotāju aprindās viņam daudz sekotāju."

● Baltijas sieviešu padomes rīkotā tējas pēcpusdiena bija pulcējusi vairāk kā 150 apmeklētāju, kuŗi pavadīja ļoti omulīgu pēcpusdienu, noklausoties LNAK kultūras un izglītības daļas vad. R. Bregža referātu (angļu valodā) par kultūru. Programmā bez lietuviešu un igauņu mākslinieku piedalījās arī baritons A. Vītols, nodziedot vairākas dziesmas A. Grigales klavieru pavadījumā. Vakara uzrunu teica igauņu delegācijas pr-de, bet vakara programmas nobeigumā runāja ģenerālkonsuls R. N. Braisons, kas bija ieradies sarīkojumā ar kundzi. Viesu vidū bija arī LNAK valdes pr-dis V. Upeslācis ar kundzi u. c.. Uzrunas teica arī Ontario parlamenta un immigrācijas departamenta pārstāvji.

● Daugavas Vanagu Toronto nodaļas valde amatus pārkārtojusi sekojoši: pr-dis R. Puriņš, pr-ža vietnieks A. Ancāns, sekretārs P. Grāmatiņš, kasieris A. Kalviņš, aprūpes daļas vadītājs A. Akmens, nama pārzinis V. Jostiņš, biedrzinis V. Ivans.

● DV Toronto nodaļas mantu loterijā 13. maijā varēs laimēt daudz vērtību, kā Hi-Fi skaņu plašu atskaņotāju, foto kameru, radio, latviešu mākslinieku darbus u.t.t. Lozes cena 50 ¢, un tās saņemamas pie valdes locekļiem, Vanadzēm un nodaļas biedriem.

● Piektdien, 21. aprīlī, pl. 8 v. TLB namā, 198 Osler St., TLB inženieru un tehniķu kopas sanāksme. Referēs B. A. Elmārs Šķobe, kuŗš nodarbināts kā zinātniskais līdzstrādnieks bioloģijas departamentā Toronto universitātē. Referāta tēma: „Strāvas fizioloģiskos procesos".

● Ceturtdien, 20. aprīlī, plkst. 7 vak TLB dāmu komiteja rīko 546 Eglinton Ave., E., kosmetikas demonstrējumu vakaru. Referēs un demonstrējumus sniegs Sylvia Spafford.

● Ziemeļtoronto filatelistu kluba izstādē svētdien, 16. aprīlī, atzinību izpelnījās arī divi latvieši — R. Noritis ieguva pirmo godalgu par Latvijas sākuma gadu pastmarkām, bet A. Dzintars otro godalgu par Rietumvācijas marķēm.

● Māc A. Lūsis kristījis: Ingridu Andru Mc Neill, James un Rasmas, dzim. Elksnis, meitiņu. Leis Arni Kravi, Jāņa un Helgas, dzim. Braslis, dēliņu.

● Māc. A. Čops salaulājis: Juri Miezīti un Ligitu Galviņu.

● Pirmās ev.-lut. draudzes koris pēc sava gadskārtējā koncerta uzsācis sagatavot dziesmu svētku programmā paredzētās dziesmas. Sakarā ar to koris uzņem arī jaunus dziedātājus vīsās balsīs. Mēģinājumi notiek trešdienās, pl. 8 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās.

ST. KATARINES

● Daugavas Vanadžu kopas valde amatus sadalījusi šādi: pr-ce — M. Vītols (5 Woodelm Dr.), pr-ces palīdze — I. Andersons (53 Woodelm Dr.), sekretāre — S. Klāsons (16 Juliana Cr.), kasiere — V. Ligeris (2325 Dunn St., Niagara Falss), kasieres palīdze — H. Freimanis (29 Frederick St.), mantzine — V. Pavlovs (22 Patricia Dr.), biedrzine A. Kārklis (37 Hillview Rd.).

● Svētdien, 23. aprīlī St. Katerinās, Ont. Toronto Latviešu bābas drāmatiskais ansamblis izrādīs K. Ziverta „Ākste". Izrādi organizējusi vietējā latviešu skola.

VINIPEGA

● Daudzi mežu un ūdens entuziasti sapulcējās š. g. 13. aprīlī T. Minkēvica namā, 137 River Ave, un nodibināja pie Daugavas Vanagu Manitobas nodaļas Mednieku un makšķernieku sekciju. Par vadītāju ievēlēja Armandu Kēleri, 210 Mc Kay St., tālr. ED 4-3200. Sekcijā var piedalīties visi, arī dāmas, neatkarīgi no piederības pie DV organizācijas. Dalības maksa $1,- gadā.

VĒLANDE, ONT.

● Svētdien, 16. aprīlī, notika plašāks kanadiešu jauniešu koncerts Vēlandē, Ont., kuŗā kā vienīgā latviete piedalījās Brigita Dobele no Toronto. Viņa kopā ar Burnhamthorp vidusskolas kamerorķestri atskaņoja Mocarta La-mažora klavierkoncertu. Koncerts notika Vēlandes vidusskolas auditorijā un pulcināja ap 500 klausītāju. Bez tam Brigita, kas savā skolas orķestri spēlē arī vijoli, pošas jauniešu koncertam Toronto. Pēdējais notiks 6. maijā Sv. Barnabas baznīcas jauniz-būvētajā zālē.

HAMILTONA

● Hamiltonas latviešu Ventas gaidu vienība svētdien baznīcas apakš. zālē bija rīkojusi Annas Brigaderes vakaru, atzīmējot rakstnieces 100. dzimšanas dienu.

Vakaru ar uzrunu atklāja vienības priekšniece Dz. Majoriņa un gaidas nodziedāja savu himnu „Mums dienas zied". Pēc tam referēja vad. R. Pavasare, vad. G. Upīte deklamēja A. Brigaderes Trīs vārdus. Lielgaidas bija sagatavojušas skaņu no rakstnieces lugas „Princese Gundega un karalis Brusubārda", gaidas — skatu no „Maijas un Paijas", bet guntiņas izrādīja „Spriditis" fragmentu.

A. Majoriņa deklamēja Mūsu brāļiti un guntiņu koris Baltā bērzu šūpulītē. Akta noslēgumā vad. Dz. Majoriņa Ventas gaidu vienības vārdā pasniedza latviešu draudzes māc. E. Pavasaram un dāmu kom. pr-cei Vītoliņa kundzei lielu sienas pulksteni baznīcas vajadzībām.

GENERĀLKONSULS

Mr. R. N. BRYSON

Toronto, tel. HO 3-5861, 118 DANFORTH AVE.

KONSULS

VILIS TOMSONS

Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q., 5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

I. Andrejsons C.L.U.

41 Muircrest Drive, DON MILLS, ONT. - HI 7-4323.

Auto, uguns, garantiju, publiskās atbildības, dzīvības u. c. veida apdrošināšana.

A. KĀNBERGA

RAKSTU BIROJS

65 Ferrier Ave., TORONTO 6, ONTARIO

Tel. HO 3-2667, Toronto.

KAS VAR LIECINĀT PAR LEĢIONĀRU IZDOŠANU?

Daugavas Vanagu Zviedrijas valde lēmusi sakopot materiālus, kas attiecās uz latviešu leģionāru izdošanu Padomju Savienībai 1946. gada janvārī, šī traģiskā notikuma priekšvēsturi un leģionāru likteni pēc izdošanas.

Tas ir neatliekams uzdevums, kuŗa veikšanai aicināti talkā visi tie, kam kas zināms, kas glabā atmiņas, kuŗu īpašumā atrodās liecības, dokumenti un fotogrāfijas. Lūdzam tautiešus atsaukties, adresējot vēstules: Daugavas Vanagi, Box 220, Stockholm 1, Sverige - Sweden.

Dokumentiem un liecībām ar dokumentāru nozīmi, kuŗus īpašnieki vēlas paturēt, nepieciešamas foto kopijas, par kuŗu izgatavošanu atlīdzinās. Šo foto kopiju izgatavošanu var uzņemties arī DV Zviedrijā, pēc tam oriģinālus nosūtot īpašniekiem.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

22. aprīlī — Viestura koŗa koncerts.

22. aprīlī — Toronto latviešu kašolu vienības pavasara deju vakars Kolumbus zālē.

29. aprīlī — DV Latviešu jaunā teātŗa Bostonā viesizrāde „Māja nakti", R. Birgaļa režijā.

30. aprīlī — TLB dāmu komitejas sarīkojums.

3. maijā — Maija balle Palace Pier telpās.

5. un 6. maijā — Baltiešu sporta svētki Centrālajā YMCA'ā.

6. maijā jauniešu koncerts Sv. Barnabas baznīcas zālē. Sākums plkst. 8 vakarā. Ieeja pret programmām.

7. maijā Sestdienas skolas Ģimenes diena.

13. maijā — Kurzemes cietokšņa krīšanas pieminas sarīkojums. Svētdien, 14. maijā, plkst. 6 vak. Lansdowne kino teātŗa telpās A. Brigaderes pasaku lugas „Princese Gundega un karalis Brusubārda" pirmizrāde.

18. maijā — T. Brīļa koncerts, Kanadas koncertapvienības sarīkojumā.

27. maijā — TLTA sestdienas ģimnazijas izlaiduma akts.

28. maijā — Sidrabenē — Pavasara svētki bērniem un pieaugušiem.

4. jūnijā Sestdienas skolas izlaiduma akts.

24. jūnijā — Sidrabenē — Tradicionālais Jāņu sarīkojums.

HAMILTONA

30. aprīlī — Hamiltonas DV Vanadžu sarīkojums.

6. maijā — HMMK balle Rainbow zālē.

28. maijā — draudzes dāmu komitejas sarīkojums baznīcas zālē.

NIAGARĀ

un 2. jūlijā — gadskārtējās draudzības un jaunatnes die-

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar DV STOKHOLMAS NODAĻU. BOX 220, STOCKHOLM.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

PAULA BRĪVKALNE IEKAŖO TORONTO

(jg) Sestdienas vakarā Shaw ielas komercskolas auditorija, kuŗā apm. 900 sēdvietas, bija pārpildīta. Toronto latviešu sabiedrības interese par operdziedātājas Paulas Brīvkalnes mākslu bija kulminējusi. Programma klausītājiem patika, ko liecināja nerimstošie aplausi un piedevu prasījumi, tāpat rožu, tulpju un neļķu kalni, kas koncerta laikā krājās uz skatuves. Pēc katras dziesmas nāca ziedu veltes, un mazie skautiņi svīzdami veica savus puķu pasniedzēju pienākumus.

„Paula Brīvkalne iekaŗojusi Toronto latviešu sirdis," dzirdēja runājam publikā, kad lielais koncerts bija beidzies un gandarītie klausītāji sāka izklist.

Mākslinieci sirsnīgiem rokas spiedieniem sveica kupls draugu un cienītāju pulks.

Publikā redzēja arī kanadiešus.

Skumstam līdzi mūsu draugiem MAIJAI GAIĶIS jaunkundzei, sakarā ar viņas tētiņa, un OSVALDAM INDZERA kungam ar ģimeni, sakarā ar viņa māmuļas aizsaukšanu aizsaulē, dzimtenē š. g. aprīlī.

TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS DRĀMATISKĀ ANSAMBĻA SAIME.

Milestība nekad nebeidzas . . .

No kreisās: Igaunijas konsuls J. E. Markus ar kundzi un Latvijas ģenerālkonsuls N. R. Brysons ar kundzi Baltijas sieviešu padomes tējas vakarā svētdien Toronto. J. Kreiļa foto.

KONCERTS MĀKSLAS GALERIJĀ

Kopš simfonisko koncertu izbeigšanās Maseja hallē, atlikusi vairs tikai viena vieta, kur svētdienās var noklausities labus koncertus. Tā ir Toronto mākslas galerija. Šeit svētdienas pēcpusdienā koncertēja pianists Pauls Kilburns, atskaņojot Bacha, Bēthovena, Lista, Šopēna un kanadiešu komponista Oskara Moraveca skaņdarbus. P. Kilburns iet veiksmīgi sava tēva Veldona pēdās un vietām uzrāda jau respektējamu mūzicēšanu. Jaunais mākslinieks visteicamāk sevi atestēja trīs Skrjābina Prelūdēs un Moraveca klasiski uzrakstītajā Skerco, bet Bacha skaņdarbos pietrūka precizitātes, mūzikālās izteiksmes. Lista Sonēta bija samērā teicami interpretēta, atskaitot vāji izveidoto vidusdaļu, kas prasījās pēc dramatiskāka kāpinājuma. Veiksmīgi koncerts noslēdzās ar piedevu — F. Šopēna Polonēzi Do-minorā, Op. 40.

A. K.

SATIRA PAR KANADAS NOTIKUMIEM

„SPRING THAW '61"

Tiem, kas vēlas redzēt kaut ko dzīvāku un jautrāku, ieteicams iegriezties Toronto Kresta teātrī, kur patlaban var skatīt satīrisko uzvedumu „Spring Thaw '61". Šo frīvolo mūzikāli - teātrālo rēviju iestudējis pazīstamais kanadiešu rakstnieks Mavors Mūrs.

Uzvedums šogad krietni labāks, salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem. Kā parasts, izzoboti daudzi ievērojami politiķi (neizslēdzot Kanadas premjērministru J. Difenbeikeru), mākslinieki, zinātnieki u. t. t. Programmas pirmā daļa īsti atplaukst visā spožumā ar „The Luk - Luk - Look". Te pamatīgi tiek nemta „uz grauda" eskimu māksla. Jautrākais moments tas, kad eskimus ierodas uzbildēt National Film Board pārstāve. Smiekliu vētra pārsalc zāli, kad uz skatuves parādījās D. Broadfuts, lai „iemūžinātu vārdos un žestos veco Difu, kā kanadiešī mēdz teikt. Kanadas bruņošanās industrija saņem savu tiesu ar veikli inscenēto „Thanksgiving".

Visu krējumu, ja tā varētu teikt, producenti atstājuši otrai daļai. Skatītāji smejas, kad Barbara Hamiltona attēlo savas nedienas publiskā bibliotēkā ar kādu tik centīgu lasītāju, kas pāris grāmatas lasījis 28 gadus no vietas. Punktu šim uzvedumam pielieka „norēķināšanās skats", kādu nebūs iespējams redzēt nekur citur, kā vienīgi Kresta teātrī. Nepārspējama B. Hamiltona divos „skitos": „Please do not Handel" (balss izvingrināšana Hendeļa skaņdarbos) un „Atpakaļ skolā", kas rāda šīsdienas jaunatnes problēmas „spellingā" un citos gramatikas dzīņģos. Vēl varam pieminēt dzēļīgo pazobošanos par Afrikas baleta viesošanos Toronto, kad dejotājām vajadzēja savas kailās krūtis apsegt ar ātrumā pašūtiem krūšturiem.

Uzveduma kvalitāte ir labākā garantija skatītāju atsaucībai.

A. K.

ALMĀRS GAURA

VAI TAS IR DŽENTLMENIS?

3. turpinājums

Naivā Liziņa tā nerīkotos, viņa patstāvīgi šādas intr nespētu izdomāt, ne izdarīt. Būšu ko samaisījis. pati viņa nekā nestāstīja, es tikai jautāju, un viņa dēja. Droši vien apjukumā tā jā un nē teica uz labu Šī lieta vēlreiz jāpārbauda. Es sameklēju numuru un zvanu.

„Kā klājas Elizai šajā skaistajā rītā," es jautāju

„Kas par skaistumu, galva sāp no tava likiera," atbild errīgi.

„Nu, tā maza vaina, pret galvas sāpēm ir tablete

„Jau iedzēru."

„Nu tad jau galva vairs nesāp?"

„Nē, bet slikts garastāvoklis."

„Vai esi viena?"

„Protams, viena."

„Tad uzlūdz mani uz kafiju, man ir labas zāles s garastāvokļa uzlabošanai."

„Lūdzu, brauc šurp, man kafija galdā."

„Jauki, uz drīzu redzēšanos!" saku, un nolieku k suli. Jāsmejas. Liziņai slikts gara stāvoklis. Prot vakar sajuka loma, gribēja spēlēt sapņu karalieni, nospēlēja Liziņu, pati sevi. Kas tagad vairs lai galvo spēlēšu kvēlo pielūdzēju un sacelšu Herberta sirdi g sirdību, ja viņa tik muļķīgi pateica, ka mani ner Pēc pusstundas jau vēru Elizes dzīvokļa durvis, un v gliti apģērbusies un smaidoša, mani sagaida ar ka galdā. „Tev atkal tas velna dzēriens rokā," viņa iesau kad nolieku pudeli galdā.

„Mīļā Eliza, tas nav velna, bet svēto mūku dzēri un dara sirdi piemīlīgu un valodu maigu. Lūk, te roze tev, tik kvēli sarkana kā mana mīla, kas tiecas tevis."

„Paldies, muldēt tu proti," smejas Eliza.

„Tā nav muldēšana. Tu nemeklēji pazīsanos ar z nieka puisi Andri Niedolu, bet ar dzentlmeni, un ērmam, man šķiet, vismaz tak smalki jārunā."

Eliza drusku saigusi apmulst, jo viņai negribas cerēties vakardienas muļķīgo atklājumu, bet es turp

KĀDS I

„Man pēdējā laik sies iespēja vairāk romāna „Zvaigznes pietuvināt noslēgum skaidroja mūsu lid rakstnieks Edvīns M aprādot: „Tas dūm ceļš, kas gājis pāri sarežģīts un vēl na izskaidroti tā uguni ari mana romāna strēlnieku ciņām v ties tikai šeit, Nujo jos gados. Grāmat pirmās daļas — R sos un Saule dejo, i gatavoju trešo daļu stīgo (nevis spīgo, tiešī stīgo)."

— Vai jūs tuvāk šo apzīmējumu?

„Labprāt. Romā stīgo pāri kauju l palikuši viri ar spiestām acīm. Sau dzokļos dienā, un ž tajās naktīs. Tā red tā notonēti šī romā mējumi, — dejo u vēl būtu atļauts pie svītrota jauna piec un tālāko ciņu laiki nāru laiku ieskaitot jot to trāģismu, lik tību, blakus vietā lismu un vairāk no kauju troksni un juceklību, lai tro kļegtu lielumu, ne ģismu."

— Vai jūs vēl no

Moto: „Babal takaminarr tonnerronn hounavnska nenthurnuk

Pirmajā brīdī m un nesaprotamo m dzu nevajnot burtli rams, neko daudz putrojis. Augšminēt tā sauktās absolūtā tās literātūras par netulkojot ir ņem slavenā īru rakstn Džoisa (James „Finnegans Wake" devies noskaidrot, spērienu negaisa l

Šo eposu no 1922 dam radot Džoiss, jamais romāns U Soduma tulkojum gadā ar jaungaitn iznāca arī latviešu lietojis savus fizisk spēkus un varbūt grūti izprotamals gans Wake", super

ada 19. aprīlī, 31. n-rs.

GENERALKONSULS
Ir. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

— KONSULS
VILIS TOMSONS
. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
0 VICTORIA AVE., APT. 16.

Andrejsons C. L. U.
41 Muircrest Drive,
ON MILLS, ONT. - HI 7-4323.
to, uguns, garantiju, publis-
s atbildības, dzīvības u. c.
veida apdrošināšana.

A. KĀNBERGA
RAKSTU BIROJS
65 Ferrier Ave.,
TORONTO 6, ONTARIO
el. HO 3-2667, Toronto.

KAS VAR LIECINĀT
PAR LEĢIONĀRU
IZDOŠANU?
Daugavas Vanagu Zviedrijas
de lēmusi sakopot materiālus,
s attiecās uz latviešu leģionā-
izdošanu Padomju Savienībai
6. gada janvārī, šī traģiskā no-
uma priekšvēsturi un leģionā-
likteni pēc izdošanas.
Tas ir neatliekams uzdevums,
ra veikšanai aicināti talkā visi
kam kas zināms, kas glabā
ņas, kuŗu īpašumā atrodās
ības, dokumenti un fotogrāfi-
. Lūdzam tautiešus atsaukties,
resējot vēstules: Daugavas Va-
gi, Box 220, Stockholm 1, Sve-
e - Sweden.
Dokumentiem un liecībām ar
kumentāru nozīmi, kuŗus īpaš-
ki vēlas paturēt, nepieciešа
s foto kopijas, par kuŗu izga-
šanu atlīdzinās. Šo foto ko-
u izgatavošanu var uzņemties
DV Zviedrijā, pēc tam oriģi-
us nosūtot īpašniekiem.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

aprīlī — Viesturа koŗa kon-
erts.
aprīlī — Toronto latviešu ka-
olu vienības pavasaŗa deju
akars Kolumbus zālē.
aprīlī — DV Latviešu jaunā
eātŗa Bostonā viesizrāde „Ma-
u nakti", R. Birgaļa režijā.
aprīlī — TLB dāmu komite-
jas sarīkojums.
maijā — Maija balle Palace
Pier telpās.
un 6. maijā — Baltiešu sporta
svētki Centrālajā YMCA'ā.
maijā jauniešu koncerts Sv.
Barnabas baznīcas zālē. Sā-
kums plkst. 8 vakarā. Ieeja
pret programmām.
maijā Sestdienas skolas Ģime-
nes diena.
maijā — Kurzemes cietokšņa
krišanas piemiņas sarīkojums,
ētdien, 14. maijā, plkst. 6 vak.
Lansdowne kino teātŗa telpās
A. Brigaderes pasaku lugas
„Princese Gundega un karalis
Brusubārda" pirmizrāde.
maijā — T. Brīlta koncerts,
Kanadas koncertapvienības sa-
rīkojumā.
maijā — TLTA sestdienas
ģimnazijas izlaiduma akts.
maijā — Sidrabenē — Pavasa-
ŗa svētki bērniem un pieaugu-
šiem.
jūnijā Sestdienas skolas izlai-
duma akts.
jūnijā — Sidrabenē — Tradi-
cionālais Jāņu sarīkojums.

HAMILTONA

aprīlī — Hamiltonas DV Va-
nadžu sarīkojums.
maijā — HMMK balle Rain-
bow zālē.
maijā — draudzes dāmu ko-
mitejas sarīkojums baznīcas
zālē.

NIAGARĀ

un 2. jūlijā — gadskārtējās
draudzības un jaunatnes die-
as.

gatavojušas skatu no rakstnie-
es lugas „Princese Gundega un
aralis Brusubārda", gaidas —
katu no „Maijas un Paijas", bet
untiņas izrādīja „Spriditis"
ugmentu.
A. Majoriņa deklamēja Mūsu
rāliti un guntiņu koris Baltā
ērzu šūpulītē. Akta noslēgumā
ad. Dz. Majoriņa Ventas gaidu
ienības vārdā pasniedza latvie-
u draudzes māc. E. Pavasaram
n dāmu kom. pr-cei Vitoliņa
undzei lielu sienas pulksteni
aznīcas vajadzībām.

Abonentu ievērībai
Zviedrijā
Latvijas Amerikā abonēšanas
maksu lūdzam kārtot ar
DV STOKHOLMAS NODAĻU.
BOX 220, STOCKHOLM.

skriptus saīsināt,
tzglabā, bet uz vēlēšanos sūta

n parakstītajos rakstos izteiktāo
edoklim.

KONCERTS MĀKSLAS GALERIJĀ

Kopš simfonisko koncertu izbeigšanās Mākslas halle, atlikusi vairs tikai viena vieta, kur svētdienās var noklausīties labus koncertus. Tā ir Toronto mākslas galerija. Šeit svētdienas pēcpusdienā koncertēja pianists Pauls Kilburns, atskaņojot Bacha, Bēthovena, Lista, Šopēna un kanadiešu komponista Oskara Moraveca skaņdarbus. P. Kilburns iet veiksmīgi sava tēva Veldona pēdās un vietām uzrāda jau respektējamu mūzicēšanu. Jaunais mākslinieks visteicamāk sevi atestēja trīs Skrjābina Preludēs un Moraveca klasiski uzrakstītajā Skerco, bet Bacha skaņdarbos pietrūka precizitātes, mūzikālās izteiksmes. Lista Sonēta bija samērā teicami interpretēta, atskaitot vāji izveidoto vidusdaļu, kas prasījās pēc drāmatiskāka kāpinājuma. Veiksmīgi koncerts noslēdzās ar piedevu — F. Šopēna Polonēzi Do-minorā, Op. 40.

A. K.

SATIRA PAR KANADAS NOTIKUMIEM

„SPRING THAW '61"

Tiem, kas vēlas redzēt kaut ko dzīvāku un jautrāku, ieteicams iegriezties Toronto Kresta teātrī, kur patlaban var skatīt satirisko uzvedumu „Spring Thaw '61". Šo frivolo muzikāli - teātrālo rēviju iestudējis pazīstamais kanadiešu rakstnieks Mavors Mūrs.

Uzvedums šogad krietni labāks, salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem. Kā parasts, izzoboti daudzi ievērojami politiķi (neizslēdzot Kanadas premjērministru J. Difenbeikeru), mākslinieki, zinātnieki u. t. t. Programmas pirmā daļa īsti atplaukst visā spožumā ar „The Luk - Luk - Look". Te pamatīgi tiek nemta „uz grauda" eskimu māksla. Jautrākais moments tas, kad eskimus ierodas uzbildēt National Film Board pārstāve. Smieklu vētra pārsalc zāli, kad uz skatuves parādījās D. Broadfuts, lai „iemūžinātu vārdos un žestos veco Difu, kā kanadieši mēdz teikt. Kanadas bruņošanās industrija saņem savu tiesu ar veikli inscenēto „Thanksgiving".

Visu krējumu, ja tā varētu teikt, producenti atstājuši otrai daļai. Skatītāji smejas, kad Barbara Hamiltona attēlo savas nedienas publiskā bibliotēkā ar kādu tik centīgu lasītāju, kas pāris grāmatas lasījis 28 gadus no vietas. Punktu šim uzvedumam pieliek „norēķināšanās skats", kādu nebūs iespējams redzēt nekur citur, kā vienīgi Kresta teātrī. Nepārspējama B. Hamiltona divos „skitos": „Please do not Handel" (balss izvingrināšana Hendeļa skaņdarbos) un „Atpakaļ skolā", kas rāda šīsdienas jaunatnes problēmas „spellingā" un citos gramatikas dzunglos. Vēl varam pieminēt dzēligo pazobošanos par Afrikas baleta viesošanos Toronto, kad dejotājāni vajadzēja savas kailās krūtis apsegt ar ātrumā pašūtiem krūšturiem.

Uzveduma kvalitāte ir labākā garantija skatītāju atsaucībai.

A. K.

KĀDS IR RAKSTNIEKU LIELĀKAIS UZDEVUMS?

CELT LIELU GARĪGO LATVIJU!

SARUNA AR RAKSTNIEKU EDVINU MEDNI

„Man pēdējā laikā bija radusies iespēja vairāk pastrādāt pie romāna „Zvaigznes stigo" un to pietuvināt noslēgumam," — paskaidroja mūsu līdzstrādniekam rakstnieks Edvins Mednis, tālāk aprādot: „Tas dūmu un liesmu ceļš, kas gājis pāri Latvijai, ļoti sarežģīts un vēl nav līdz galam izskaidroti tā ugunīgie raksti. Tā arī mana romāna triloģija par strēlnieku ciņām varēja parādīties tikai šeit, Ņujorkā, un pēdējos gados. Grāmatās iznākušas pirmās daļas — Rozes lido gaisos un Saule dejo, iespiešanai sagatavoju trešo daļu — Zvaigznes stigo (nevis spīgo, zvilo, bet gan tieši stigo)."

— Vai jūs tuvāk paskaidrotu šo apzīmējumu?

„Labprāt. Romānā zvaigznes stigo pāri kauju laukiem, kuŗos palikuši viri ar neviena neaizspiestām acīm. Saule dejo to redzokļos dienā, un zvaigznes stigo tajās naktīs. Tā redzams, kamdēļ tā notonēti šī romāna daļu apzīmējumi, — dejo un stigo. Lai vēl būtu atļauts piezīmēt, ka pasvītrota jauna pieeja strēlnieku un tālākō ciņu laikmetiem, leģionāru laiku ieskaitot, vairāk izceļot to trāģismu, liktenīgo nolemtību, blakus vietā atstājot fatalismu un vairāk noklusinot pašu kauju troksni un to dažreizējo juceklību, lai troksnis nepārkliegtu lielumu, netraucētu trāģismu."

— Vai jūs vēl nepateiktu, kāda nozīme ir rakstnieka darbam mūsu laikā?

„Uz to jāatbild šādi: Mums šeit ir liels uzdevums — celt, uzcelt lielu garīgo Latviju, vēl lielāku, diženāku, nekā tā jebkad bijusi. Tas nav viegli, bet to ar laiku panāks samērā vieglāk, nekā dzimtenē, kur latviskai domai saistītas rokas un spārni. Bet arī tur nebrīvība rada brīves cilnītājus, patriotu netrūkst arī Latvijas krastā, arī tur klusībā cilājas rakstnieku un kultūras darbinieku spalvas. Bet latvju vārdam, šim dzīvam vārdam brīvāks lidojums ir šeit, par spīti pagurumam un zināmai apātijai vienā sabiedrības daļā. Tomēr daudzām tautām lielas garīgas vērtības ir raditas apspiestības laikos un, piem., polu trimdinieki pag. gadsimtā pacēla poļu dzeju un rakstniecību vēl nepiedzīvotā augstumā. (Mickevičs, Slovackis u. c.). Tikai tam visam nepieciešams plašāks atbalsts, dzīvāka sabiedrības līdzdalība, kas pašlaik vēl lielā mērā trūkst."

DOMAS PAR BALETU

Toronto rita laikraksts „The Globe and Mail" sniedz garāku aprakstu par latviešu baletdejotāju Djānu Jablokovu - Vorpu un viņas noorganizēto un izveidoto baleta trupu „Junior Ballet Company of Canada". Ievietojot arī uzņēmumu, laikraksts pastāsta, ka D. Vorpa pievērsusies baletam jau sākot ar 8 gadu vecumu. „Junior Ballet" trupā patlaban esot 18 aktīvu dejotāju, no tiem vecākie jau profesionāli.

Diskutējot baleta paidagoģiju, D. Vorpa izsakās: „Ar techniku vien nepietiek, lai katrs skolēns kļūtu par labu dejotāju, Baleta audzēkņiem arī jāapgūst priekšnesums un stāja publikas priekšā. Tieši tādēļ, lai jaunie dejotāji pierastu pie publikas, mūsu trupa pēc iespējas biežāk cenšas sarīkot patstāvīgus deju vakarus."

Filmēs Kamelotu

„Warner Brothers" filmsabiedrība nopirkusi tiesības filmēt Lernera un Lova mūzikālo uzvedumu „Camelot", ko patlaban var skatīt Ņujorkas Brodvejā. Minētā filmsabiedrība pagaidām neizpauž, par cik lielu summu panākts noligums. Ir vienīgi zināms, ka abi uzveduma sarakstītāji piedalīsies arī filmas uzņemšanas rediģēšanā.

Krievu rakstnieka nedienas Latvijā

Kāds krievu bij. karavīrs, kas apmeties uz dzīvi Latvijā, laidis klajā grāmatu „Saulainā Anglija", kuŗā apraksta savu ceļojumu pa Angliju. Grāmatu izdevis Latvijas valsts apgāds. Tagad padomju presē parādījušies uzbrukumi apgādam par to, ka tas publicējis šādu grāmatu, kuŗā parādīta kapitālistiska zeme labvēlīgā gaismā.

„Absolūtā literātūra"

Moto: „Bababadalgharaghtakaminarronkonnbronntonnerronntuonntrovarrhounavnskavnttoohoordenenthurnuk!"

Pirmajā brīdī mēli mežģījošo un nesaprotamo moto lasot, lūdzu nevainot burtlici, jo viņš, cerams, neko daudz tur nav saputrojis. Augšminētais moto, kā tā sauktās absolūtās jeb abstraktās literātūras paraugs, gandrīz netulkojot ir ņemts iz pasaulē slavenā iru rakstnieka Džemsa Džoisa (James Joyce) eposa „Finnegans Wake" un tas, cik izdevies noskaidrot, attēlo pērkona spērienu negaisa laikā . . .

Šo eposu no 1922. — 1939. gadam radot Džoiss, kuŗa ievērojamais romāns Uliss Dzintara Soduma tulkojumā pagājušajā gadā ar jaungaitnieku atbalstu iznāca arī latviešu valodā — izlietojis savus fiziskos un garīgos spēkus un varbūt tieši tādēļ šis grūti izprotamais darbs „Finnegans Wake", supermodernās jeb absolūtās un abstraktās literātūras ideju cienītāju rindās bauda ne vien samērā neapstrīdamu cieņu, bet tiek uzskatīts arī par Džemsa Džoisa labāko un pilnīgāko darbu. Protams, dzirdētas arī snobiskas balsis, ka šis darbs un arī augšminētais moto ir pat pārāk naturāls un mazliet novecojies absolūtās literātūras mēģinājuma paraugs tikai ar literātūrvēsturisku nozīmi . . .

Kā visu samērā jauno, arī absolūtās literātūras mēģinājumus plašas literātūrā ieinteresētās aprindas, maigi izsakoties, uzņem ar lielu skepsi, bet tās ideju pieritēji (kuŗi gandrīz visu pārējo literātūru noraida, kā sen pārdzīvotu, sentimentālu) savukārt grīnīgi aizrāda, ka ja zināmu ievērību jau ieguvusi tā sauktā elektroniskā mūzika un abstraktā gleznieciba, kuŗa savos pamatos ir arī absolūtā māksla, tad neesot nekāda kaut cik pamatota iemesla absolūtās literātūras meklējumu noraidīšanai un izsmiešanai. Pie tam absolūtā jeb abstraktā literātūra būdama tuvos rados abstraktajai gleznieciibai, ļoti tālejoši noārdot dažādo pasaules valodu šķēršļus, kuŗi līdz šim bija pārvarami tikai ar tulkojumu palīdzību.

Kā zināms, valodu šķēršļi līdz šim pamatīgi kavējuši citu tautu iepazīšanos arī ar latviešu autoriem, kādēļ kāds dzejnieks, kuŗš pagaidām nevēlas vēl atklāt savu vārdu, rada jau arī, šķiet, pirmo latviešu absolūto un tātad arī valodu šķēršļu pārvarošo dzeju krājumu.

Vai absolūtā literātūra uznemama kā mazliet neparasts joks un absurds, jeb kā vislielākā nopietniba un vienīgais nākotnes suverēni brīvās literātūras atrisinājums, lai mūsdienu cilvēks un dzejnieks varētu noteikt savas ar parasto valodu vārdiem vairs īsti nedefinējami komplicētās izjūtas un norīsu būtību — tā, protams, pagaidām ir katra literātūras cienītāja personiskā darīšana . . .

Voldemārs Akacis.

Indra Gubiņa

KAKTUSS ZIED

Asajo adatu starpā
Izskatās mākslīgi siets,
Atvēries plaukumā krāšņā
Kaktusam ugunīgs zieds.

Dzelkšņus un maigumu kopā
Kā gan tos vienojis Dievs?
— Pa reizei neglītam augam
Arī tik rotāties. —

MARIJA INDUSE RUNĀ

Zviedrijas viešņa grafike M. Induse - Muceniece mākslas cienītājus iepazīstināja ar mākslinieku dzīvi Zviedrijā un iztirzāja jautājumus, kās saistīti ar pārpratumiem un neskaidrībām modernajā mākslā.

Sv. Andreja baznīcas telpās piektdienas vakarā bija pulcējušies ap 100 uzmanīgu klausītāju un mākslas darbu cienītāju, kuŗu vidū redzēja arī kuplu skaitu latviešu ģimnazijas audzēkņu. Bija izstādīti arī abu mākslinieku darbi — gleznas un grafikas. Vakaru ar uzrunu ievadīja māksl. A. Nulītis, iepazīstinot klausītājus ar mākslinieces personību un viņas gaitām agrāk un tagad. M. Induse saistošā stāstījumā raksturoja Zviedrijas dabu un tautas mentālitāti. Viņa uzsvēra sevišķi pēdējā laikā pieaugošo interesi par mākslu. Raksturojot abu mākslinieku gaitas trimdā, viņa skopos vārdos norādīja, ka pirmais laiks Zviedrijā bijis grūts.

Liels notikums abu mākslinieku gaitās bija izstāde Parīzē, kur viņu darbus iegādājās Parīzes un Francijas valsts mūzeji, kas izraisīja plašas pārrunas Zviedrijas mākslinieku aprindās. Iegūtie panākumi pavēra ceļus abu mākslinieku augšupejai.

M. Induse norādīja, ka īstas mākslas pārstāvis ir mākslinieks - ideālists, kas glezno sev un savai izpratkšanai, necenšas izpatikt publikai, bet šādi mākslinieki nereti aizgājuši bojā. Svešais mūs apgrūtina, ir neparasts un rada nepatiku, kādēļ arī svešu mākslu piesavināties nākas grūti.

Runājot par gleznotāja J. Indusa mākslu, viņa īpaši uzsvēra meklējumus, pēc daudzpusības, norādot uz viņa impresionistisko skolas izcelsmi raksturīgos piemēros.

Bija diskusijas un māksliniece atbildēja uz jautājumiem. K.

☆

Montreālas simfoniskā orķestŗa diriģents Žaks Bodrijs nule kā viesojās Eiropā, diriģējot Oslo filharmonijas orķestri. Programmu, kuŗā ietilpa Mocarta „Don Huāna" uvertīra un Cēzara Franka Re-minora simfonija, vēlāk pārraidīja Norvēģijas valsts radio.

LAIKMETS M. ZĪVERTA SKATĪJUMĀ

„KLAUNS FIASKO" MONTREĀLAS LATVIEŠU TEĀTŖA PIRMIZRĀDĒ

Montreālas Latviešu teātris cenšas iestudēt vismaz vienu izrādi gadā, un jau par tradīciju kļuvis sniegt šo izrādi pavasarī, kad atplaukst daba un cilvēka sirds. Šogad bija izvēlēta Mārtiņa Zīverta „Klauns Fiasko", kuŗa pirmizrāde notika 8. aprīlī Montreālā. Otavas tautiešī šo jauniestudējumu varēs skatīt 22. aprīlī.

Autors šo darbu pats nosaucis par laikmetīgu cirkus spēli. Ja skatītājs varēja domāt, ka lugai būs kāds tiešs sakars ar cirku, tad tas maldījās. No cirkus, šī vārda burtiskā nozīmē, tur bija tikai galvenās personas tēlotājs — klauns. Liekās, rakstnieks vairāk būs domājis par šī laikmeta notikumiem un norisi, kas brīžiem tiešām atgādina cirku. Kuŗš gan varēs apstrīdēt, ka dzīves notikumi un dažu personu izrīcība daudzreiz ir vairāk klauniska un triku pilna, kā to spētu attēlot pat asprātīgais klauns.

Lugas darbība risinās kādā pilsētā Latvijas austrumu pusē 1941. g. jūnija pēdējās dienās. Pilsētiņa terŗora varā un nevajaga būt nekā jauna nodarījušam, lai vairs dzīvs nesagaidītu rītu. Gaidot uz lodi, apcietinātie spiesti pavadīt pēdējās stundas kādā klosteŗi. Tur satiekas 4 cilvēki no dažādiem dzīves gājumiem. Ja pirmo un otro cēlienu varētu būt uzrakstījis līdzīgi arī kāds cits autors, tad trešais cēliens klosteŗi ir īsti „zīvertisks", kur var pat pasmaidīt par dzīves šacha vilcieniem nāves ēnā. Tikai — pavisam negaiditi — autors šoreiz skatītājiem liek vieglāk uzelpot izrādes beigās, kas ir amerikāniska parādība. Citādi lugas saturs īsti laikmetīgs.

Režisors G. Verenieks kā klauns Fiasko sniedza izturētu, niansētu un brīvu tēlojumu. V. klātiene piepilda skatuvi, kas norāda, ka viņš ir īsts aktieris. Viņa pretspēlētāja Krista Šteinbacha ir viens no teātŗa laimīgajiem jaunatradumiem. Viņai patikams izskats un spēja iejusties veidojamā skatuves tēlā. No viņas sagaidām paliekamu vietu ansamblī un, varbūt, mazliet lēnāku valodas skancējumu, lai pasacitais spētu iesēsties klausītāju atmiņā. Tas pats sakāms arī par Upītes lokad atplaukst daba un cilvēka sirds. Šogad bija izvēlēta Mārtiņa Zīverta „Klauns Fiasko", kuŗa pirmizrāde notika 8. aprīlī Montreālā. Otavas tautiešī šo jauniestudējumu varēs skatīt 22. aprīlī.

Teātŗa „mugurkauls" Edvīns Skapsts, kuŗš teātŗa 11 pastāvēšanas gados tēlojis visās izrādēs un visādās lomās, šoreiz savu pievilcīgo ārieni bija aizslēpis aiz melna acs pārsēja un čekista formas. Viņa Miljons bija iespaidīgs, pilns dzēļiga humora, bet neradīja iespaidu par pilnīgi nežēlīgu cietsirdību, jo Skapsta tonim dažkārt pavīd cauri labsirdības pieskaņa. Viņa palīgu Sarkanbārdi Ilmārs Ozols pārādīja kā glēvu, komisku lidēju, kas visu skata no materiālā viedokļa, bet var arī zemoties Dievmātes priekšā, kuŗu pats tikko nozākājis. Viņš ir ieguvums grūtajiem raksturlomu tēlojumiem, jo viņa raditais tēls paliek atmiņā.

Izmantojot daudzās drapērijas, skatuvisko ietērpu bija piemērojis dekorātors Bruno Ozoliņš un Jānis Strenģe. Smagās drapērijas, kā likās, bija vainojamas pie skaņu apslāpēšanas, kas sevišķi bija vērojams, ja tēlotāji uzturējās skatuves dziļumā. Skatuves meistars Guntars Grīntāls. Apgaismotāji Jānis Tilga un Jānis Vilnis, rekvizītore Iraida Grāpēns. Teātris zaudējis savu ilggadīgo suflēzi, kuŗa aizgājusi tautās, laikam tamdēļ programmā viņas vieta bija tukša.

Lai ne tikai pilnā zāle, aplausi un ziedi vien būtu gandarījums labi veiktajam darbam, bet arī pašu tēlotāju un ikviena teātŗa darbinieka iekšējā apziņa par latviskā vārda uzturēšanu, un tādā veidā par pašas latviskās kultūras saglabāšanu svešumā. Tas ir liels un svētīgs darbs, un paldies Montreālas Latviešu teātrim kaut vai par vienu iestudējumu gadā.

Milda Ozola

Tēlotāji „Klauns Fiasko" izrādē Montreālā. No kreisās: Christa Steinbacha, Gunars Verenieks, Tatjana Gailis, Iztrūkst Edvins Skapsts un Velta Dzirne.

ALMĀRS GAURA

VAI TAS IR DŽENTLMENIS?

3. turpinājums

Naīvā Liziņa tā nerīkotos, viņa patstāvīgi šādas intrigas nespētu izdomāt, ne izdarīt. Būšu ko samaisījis. Taču pati viņa nekā nestāstīja, es tikai jautāju, un viņa atbildēja. Droši vien apjukumā tā jā un nē teica uz labu laimi. Šī lieta vēlreiz jāpārbauda. Es sameklēju numuru un piezvanu.

„Kā klājas Elizai šajā skaistajā rītā," es jautāju.

„Kas par skaistumu, galva sāp no tava likiera," viņa atbild errīgi.

„Nu, tā maza vaina, pret galvas sāpēm ir tabletes."

„Jau iedzēru."

„Nu tad jau galva vairs nesāp?"

„Nē, bet slikts garastāvoklis."

„Vai esi viena?"

„Protams, viena."

„Tad uzlūdz mani uz kafiju, man ir labas zāles slikta garastāvokļa uzlabošanai."

„Lūdzu, brauc šurp, man kafija galdā."

„Jauki, uz drīzu redzēšanos!" saku, un nolieku klausuli. Jāsmejas. Liziņai slikts gara stāvoklis. Protams, vakar sajuka lōma, gribēja spēlēt sapņu karalieni, un nospēlēja Liziņu, pati sevi. Kas tagad vairs lai galvo, ka spēlēšu kvēlo pielūdzēju un sacelšu Herberta sirdī greizsirdību, ja viņa tik muļķīgi pateica, ka mani nemīlē. Pēc pusstundas jau vēru Elizes dzīvokļa durvis, un viņa, glīti apģērbusies un smaidoša, mani sagaida ar kafiju galdā. „Tev atkal tas velna dzēriens rokā," viņa iesaucas, kad nolieku pudeli galdā.

„Mīļā Eliza, tas nav velna, bet svēto mūku dzēriens, un dara sirdi piemīlīgu un valodu maigu. Lūk, te arī roze tev, tik kvēli sarkana kā mana mīla, kas tiecas pēc tevis."

„Paldies, muldēt tu proti," smejas Eliza.

„Tā nav muldēšana. Tu nemeklēji pazīšanos ar zemnieka puisi Andri Niedoļu, bet ar džentlmeni, un tam ērmam, man šķiet, vismaz tak smalki jārunā."

Eliza drusku saīgusi apmulst, jo viņai negribas atcerēties vakardienas muļķīgo atklājumu, bet es turpinu: „Lūk, tavs meklētais džentlmenis ieradies, lai apkalpotu dāmu. Es piezvanīšu Herbertam un uzlūgšim arī viņu uz kafiju, jo citādi tev nav nozīmes tērēt laiku ar mani, ja to Herberts neredz un neķļūst greizsirdīgs." Es sniedzos pēc klausules, bet Eliza to gandrīz ar varu izrauj no rokām.

„Traks esi, nezvani," viņa uztraukta iesaucās.

Muļķīgi ieplētis acis, naīvi brīnos: „Eliza, kam tik uztraukta? Herberts tak jauks cilvēks, mans darba biedrs un tavs draugs, būtu jauki iedzert glāzīti un patērzēt."

„Nē, ne tagad. Ko viņš domās?"

„Atvaino manu pārsteidzību. Tev šķiet, ka Herberts varētu domāt, ka es tavs mīļākais, ja viņš sastaptu še mūs divus vien, dzerot likieri."

„Nu, protams, ka tā var domāt."

„Bet tu gribētu, lai viņš domā, ka esmu tev tikai tāds pagaidām atraidīts pielūdzējs?"

Eliza noduŗ acis un neatbild, varbūt viņa pat dusmīga.

„Piedod, neesmu atnācis tevi tirdīt. Ja tik ilgi esam vēlējušies viens ar otru iepazīties, tagad to panākuši un pat noslēguši tu draudzību, tad nav ne muļķība, ne grēks, ja mēs viens otram mazliet pastāstītu par savu dzīvi, uzskatiem un jūtām. Tu man biji tīkama no pirmā mirkļa, un es gribētu zināt, vai ir kādas cerības iegūt tavu pretmīlību, jo gluži džentlmeniskas ākstīšanās dēļ negribu savu laiku zaudēt."

„Es nezinu, Andri, es nezinu."

„Saprotu, Eliza, tu gribi Herbertu atgūt, jo jums kopīgs bērns."

„Nu protams, tamdēļ."

„Bet atvaino, ka jautāju, kādēļ jūs neapprecējāties ar Herbertu, kad jums tā bērna vēl nebija?"

„Viņš negribēja."

„Bet tu laidi pasaulē bērnu un gribēji piespiest Herbertu sevi apprecēt?"

„Nē, es negribēju to darīt."

„Interesanti, Herberts negribēja bērnu, un tu negribēji. Vai tad jums nebija naudas, lai tiktu vaļā?"

„Nē, naudu Herberts atsūtīja, bet . . . "

„Nu, kāds tad vēl bet?"

„Ak, tā Mildas gudrība, man reizēm dusmas uz viņu."

„Kas tā par Mildu?"

„Milda Zemzara kundze . . . viņa . . . es," stostās Eliza, un viņai pamirdz asaras acīs.

„Nu nesāc tak raudāt, te nav nekāda traģēdija. Kāda tur Mildas vaina?"

„Es Herbertu mīlēju tik ļoti, un Milda teica, ka Herberts tāds puika vien vēl esot, nobeigšot dienestu, tikšot vīra prātā un nākšot atpakaļ pie sava bērna."

„Bet tu tad vairs nevarēji strādāt un apgādāt savus lielos bērnus."

„Par to man bija visvairāk bailes, bet Milda visu nokārtoja. Viņa bija runājusi amerikāņu draudzē, kuŗa mūs izsauca no Vācijas. Man bija jāaiziet līdz pie mācītāja. Milda iegalvoja, ka mans līgavainis ir Korejā un nevar mani apgādāt. Mācītājs izgādāja sociālo apgādi 175 dolari mēnesī. Kad Milda visu tik labi izkārtoja, es arī piekritu."

„Bet ko tad Herberts teica, kad pārnāca no dienesta?"

„Viņš negribēja nekā par bērnu dzirdēt un apprecējās ar to amerikāņu ielas meitu. Teica, lai bērnu aizdodot kādai bezbērnu ģimenei."

„Bet tagad viņš sāk nākt pie tevis. Tad jau viņam tas vīra prāts sāk rasties, kā Zemzara kundze paredzēja."

„Jā, varbūt ar," pēkšņi Eliza, kā tikko to aptvērusi, iesaucās.

„Nu tad es skaidri redzu, ka tev vajag manas palīdzības, lai Herberts drīzāk iegūtu to gara apskaidrību un atgrieztos pie tevis," saku es.

„Vai tu palīdzēsi?" jautā Eliza, un smaidot raugās mani. Bet mani pamostās velns, kas grib viņu vēl kārdināt.

„Tu redzi tikai Herbertu un mani nemaz."

„Kā tas saprotams?"

„Eliza, liels jautājums, vai tiešām Herberts atgriezīsies pie tevis. Cik zinu Herbertam ar savu jauno sievu arī būšot bērns."

„Herbertam bērns! Kas zinā, kuŗā krogū viņa to sameklējusi?" Eliza dusmās iesaucās.

„Tas nekā negroza, viņa ir Herberta likumīga sieva, un tas būs likumīgs bērns. Tu ar mani esi vienādos gados, un man nav ne sievas, ne bērnu. Es pelnu labi, tu esi laba šuvēja. Ja to saliekam kopā, tad tas ir tikpat nedēļā, cik tev tagad mēnesī. Apprecēsimies un kopā ar taviem lielajiem bērniem nopirksim labā rajonā glītu ģimenes māju."

„Bet kur tad likšu savu mazo puiku?" Eliza iesaucās.

„Ja jau Herberts negrib un nemīl savu puiku, tad atdod, kā viņš vēlas, kādai labai amerikāņu ģimenei audzināšanā."

„Es lai savu puiku nododu nabagu maizē?" Eliza uztraucās.

„Bet tagad tavi lielie bērni dzīvo nabagu maizē, jo viņi taču saņem sociālo jeb vienkārši nabaga pabalstu."

„Bet es viņus audzinu."

„Tavi likumīgie bērni jau lieli. Daudzas amerikāņu meitenes jau astoņpadsmit gados ir apprecējušās, un tava meita kuŗu katru dienu var to izdarīt."

„Nu tad jau man būs vēl mazāk rūpju."

„Bet tavas meitas līgavainis un viņa vecāki interesēsies arī par savas jaunās vedeklas vecākiem."

„Vai tad atraitnei būt ir negods?"

„Atraitnei nē, bet precēta jaunekļa miļākai."

„Ak, amerikāņi par tādiem morāles sīkumiem neinteresējās, tā tikai mūsu, latviešu, nodarbošanās. Un bez tam — kas to zina?"

„Cik esmu novērojis, amerikāņiem tenkas pat ļoti interesē, un esmu drošs, ka tavas mājas iedzīvotāji un tavu bērnu skolas biedri ir sīki informēti par tevi. Vai tu vēlētos, lai tavas meitas apprecētu vīrus no zemākas šķiras, kuŗiem nav morālisku vērtību?"

„Kas tad mainās, ja es precos ar tevi?"

„Lūk, pirmkārt, es būšu tavs vīrs, ne miļākais, otrkārt, tu vairs nesaņemsi nabagu pabalstu, un, treškārt, pārcelsimies uz citu pilsētas rajonu, un tur vairs nebūs nekādi jaunekļi pa naktīm pie tavām durvīm. Vai tā nav pavisam cita dzīve?"

Eliza apklust, šo problēmu viņai mirkli grūti atrisināt. Vēroju viņu un mēģinu uzminēt, kādus pretargumentus viņa varētu pateikt. Te pēkšņi pamodies un ieraudās Elizas puisēns. Eliza pielec kājās:

„Dullais, es tevis dēļ nepametīšu savu puikiņu," un piesteidzas gultai.

Man jāpadodās. Nekā vairāk nevaru solīt, ko var Herberts, ja viņa to atgūst, un viņš to apprec, jo tad viņa var paturēt savu puisēnu. Tomēr mēģinu runāt:

„Eliza, ja arī tu atgūsti Herbertu, vai viņš būtu laimīgs ar piecpadsmit gadus vecāku sievu?"

„Kāpēc nē? Paskaties uz Ramšēm, viņš ir divpadsmit gadus jaunāks par sievu, un jau piekto gadu dzīvo laimīgi."

„Tas tikai piekto gadu. Paskaties uz Zemzariem, viņš ir divdesmit gadus vecāks, un jau divdesmitpiekto gadu dzīvo laimīgi."

(Turpinājums sekos)

VAŠINGTONĀ ZIED ĶIRŠI

CEĻOTĀJA PAVASARĪGI VĒROJUMI

Iespaidīgākais un nozīmīgākais notikums Vašingtonas pilsētas dzīvē, tūlīt pēc prezidenta amata pārņemšanas, kas notiek ik pa četriem gadiem reizi, ir gadskārtējais ķiršu ziedu festivāls, kas šogad notika laikā no 4. līdz 9. aprilim. Šai laikā Vašingtonā sarodas ne tikai visu valstu izraudzītās ķiršu ziedu princeses, bet arī vidusskolu orķestri, kas piedalās savstarpējās sacensībās un desmitiem tūkstošu skolu jaunatnes, lai piedalītos ķiršu ziedu svētkos. Šī ir Vašingtonas vislielākā tūristu sezona. Ziedi, pavasaris un romantika ir jaunatnes neatņemamā daļa, un šeit ķiršu ziedu svētkos viņa izpaužas jo spilgti un spēcīgi.

Ķiršu ziedu karalienes izraudzīšana ir visipatnējākā skaistu dāmu atrašanai. Šo titulu, slavu un nākotnes izredzes neizšķir vis ziedu princeses sejas glītums, auguma slaidums vai izmēri, asprātība vai talanti, bet gluži vienkārši — laime, pavasara laime. Lielu ripu tā sauktā karalienes ballē, ar visu Savienoto Valstu nosaukumiem šorejā iegrieza viceprezidents Lindons Džonsons un tā šogad apstājās pie Kentakijas, tādā kārtā princese no Kentakijas kļuva par šī gada ķiršu ziedu karalieni. Nākamā dienā pēc karalienes izraudzīšanas notika parāde pa Konstitūcijas aveniju, kas atrodas starp Balto namu un Vašingtona pieminekli.

Plašās avenijas malās ir tūkstošiem skatītāju. Šogad parādē piedalījās 225 dažādas vienības. Skan vidusskolu orķestri, kas seko viens otram vietām tik tuvu, ka maršu skaņas sajaucas kopā. Viens orķestris spēlē kautro Yankee doodle, bet otrs maršē pēc Ak, eglīte, ak, eglīte skaņām. Lēni kustas dekorātīvie parādes plosti, jautrā soli vijīgi aizsojo vidusskolu un citu vienību parādes dalībnieki. Ir brīnumskaista, saulaina diena. Lielie koki avenijas malās vieglā plaukumā, skatītāju un maršētāju sejas jautru smaidu un prieka pilnas; krāsainie kostīmi, pavasara vējā plandošie karogi, apkārt ziedoši ķiršu koki — šeit pavasāra jūsma un iespaids ir pilnīgs. Ir dažādi uzraksti grezniajiem parādes plostiem: par izglītību, mieru, bet atmiņā paliek Nuhamppšairas plosta uzraksts — dzīvo brīvs, vai mirsti.

Pēc divi ar pus stundām parāde beigusies, kam tūlīt seko karalienes kronēšanas procesija Vašingtona pieminekļa zaļajā maura nogāzē, ziedošu ķiršu koku ielokā speciāli celtā estrādē.

Saules mirdzā un ziedoņvējā šūpojas ķiršu blāvi rozā ziedošie zari. Uz estrādes apvienotais vidusskolu meiteņu koris gaišos tērpos dzied romantiskos populāros šlāgerus. Dzied arī Vašingtonas universitātes koris, tam repertuārā dažas ziedoņa noskaņas dziesmas. Tad jaunie virsnieki, no visām ieroču šķirām, uzved uz estrādes un stāda priekšā plašajai skatītāju masai 52 ziedu princeses. Pats augstākais kulminācijas punkts šais ziedu svētkos ir karalienes kronēšana, ko parasti izdara iekšlietu sekretārs.

Pirmo reizi ķiršu ziedu svētki rīkoti 1935. g., bet paši 3.000 japāņu ķiršu koki dēstīti 1912. g. kā Japānas dāvana Savienotajam Valstīm apkārt Taidal baseinam un Potomaka parkā.

Vašingtona pieminekliis ar savām 555 pēdām ir augstākais pieminekliis pasaulē, kuŗa galotnes skatu platforma aizsniedzama ar celtni vai pa 898 kāpnēm.

Džefersona pieminekliis, visjaunākais Vašingtonā, nobeigts 1943. g., celts pašā ķiršu dārzā, Taidal baseina malā. Tur granītā kalti vārdi, kas šodien daudz nozīmīgāki nekā laikā, kad tos teicis prezidents Džefersons: „Es esmu zvērējis pie Dieva altāŗa nemiera nogāzē, ziedošu ķiršu koku ielokā speciāli celtā estrādē.

Linkolna pieminekliis, celts grieķu templa stilā, ir visiespaidīgākā šāda veida celtne, kur milzīga izmēra bronzas statuja kalts sēdošs prezidents. Piemineķļa iekšējās sienās iekaltas abas Linkolna amatā stāšanās runas. No pieminekļa frontālās puses veŗas plašs un tāls skats pāri Atspīdumu baseinam uz Vašingtona obelisku un tālāk uz Kapitola milzīgo jumolu.

Šai skaistā ziedu, pieminekļu un valdības celtņu pilsētā un apkārtnē mīt tuvu pie 400 latviešu, bet pati pilsēta, kas sen jau izgājusi no savām 10 kvadrātjūdzēm apzīmētām robežām, ar saviem 2 miljoniem iedzīvotāju ir devītā lielākā pilsēta Savienotajās Valstīs. No pilsētas iedzīvotājiem 55% ir melnās rases ļaudis. Visiecienītākās tūristu interešu vietās, ap pieminekļiem, ziedu laikā tiek izdarīts vairāk foto uzņēmumu nekā visā gada laika politiskās dzīves uztveršanai Vašingtonā.

Vietām ziedošie ķiršu zari saliekušies kopā, tā radot ziedu jumtu, zem kuŗa plūst ziedu mīļotāji tūristi, bet zaros ložņā bites savos pirmos medus meklējumos. Pasakai līdzīgs iespaids ir nobraucot uz Vašingtonai piegulošo bagātnieku pilsētiņu Kenvudu, kur it visās ielas malās aug lieli ziedoši ķiršu koki. Kā baltā ziedu kupenā šai laikā gul mazā bagāto ļaužu ģimenes mājiņu pilsētiņa.

Un kur arī raudzītos tūrista vērīgais skats, visur ziedi un atkal ziedi — ziedi, kas mūs ieliksmo, ziedi, kas sajūsmina, ziedi, kas dara skaistu ikdienas dzīves gājumu.

Kad pēc manas atgriešanās mājup, par iespaidiem un izjūtām jautāja labs draugs — literārs, es viņam devu īsu atbildi: biju Vašingtonas japāņu ķiršu ziedu dārzos garīgi atjaunoties.

Kārlis Pētersons.

AK, KAS TIE GAN BIJ PAR PRIEKIEM!

CĒSINIEKS ATCERAS BIJUŠOS LAIKUS

Trauksmes sirēnām kaucot, kādu dienu man aiztraucās gaŗām vairākas spoži sarkanas ugunsdzēsēju mašīnas. Spoži laistījās viņu modernās ugunsdzēsības ierīces, un nevilus prātā nāca tās senās dienas dzimtenē, kad par šādām mašīnām nebija vien vēl pat sapņot nesapņoja. Tad dzēsēju nokļūšana nelaimes vietā bija atkarīga no viņu kāju veiklības — uz ugunsgrēka vietu bija jāskrien kājām, velkot līdzi rokām darbināmus ūdens sūkņus, gaŗās, uz divi lieliem ritenīem uzmontētās izvelkamās kāpnes, ratus ar šļircēm u. c. ugunsdzēsības piederumiem.

Tie bija laiki, kad ugunsdzēsēji vēl saucās par pažarniekiem, un kas gan Cēsu zēniem varēja būt par lielākiem priekiem, kā skriet pakaļ šiem pažarniekiem vai nu uz nelaimes vietu vai sekot viņiem uz parādes laukumu svinību brīžos.

Par ugunsnelaimes izcelšanos tad vēstīja pēkšņs taures pūtiens pilsētas ielās. Taurētāji skriešus devās cauri pilsētai un atkaŗībā no tā, kādu rajonu ugunsnelaime bija piemeklējusi, lika skanēt vienam gaŗam, vai diviem, trim īsākiem pūtieniem. Sevišķi baigi tie skanēja nakts klusumā. Taurētāja darbošanās galvenā kārtā skāra pilsētas centra ielas, kuŗu rajonā dzīvoja vairums pažarnieku. Daļa no tiem bija žīdu tautības un mums — zēniem — tā vien likās, ka viņi ar lielāku lepnumu par citiem nēsāja savus mundieŗus un spožās ķiveres. Žīdu pažarnieku rīcībā bija pat atsevišķas dzēšanas ierīces, ko apkalpoja un pārzināja vienīgi viņu pašu tautības komandas, un ja atmiņa nevil, tad apm. puse no šīm komandām sastāvēja no Kusmaņu dzimtas piederīgiem. Ar kādu lepnumu viņu komandieris „praktisko darbu" vakaros izsaucās: „Alle jidis spricen heraus," lai „savas" ierīces izvestu no depo un novietotu blakus pārējām.

Šī praktiskā darbošanās parasti notika ceturtdienas vakaros pie depo telpām Torņa ielā. Te bija gan ierindas mācība, gan veiklības pārbaude dzēšanas ierīču iznešanā vai izvešanā no depo, gan arī vingrinājumi pa augstajam koka tornim piekabināmām kāpnēm, vai kāpšana līdz izvelkamo kāpņu pašam galam. Pie depo visa praktiskā nodarbošanās noritēja bez ūdens piepalīdzības, jo „spricēšanai" bija izraudzīta kāda cita vieta.

„Rindā stā - - - jas" — atskanēja pēkšņa brandmajora vāciski akcentēta balss un katrs steidzās ieņemt savu cietu.

„Līdzinās! Līdzinās! Muguras gar trituāra malu (muguras vietā gan lietoja kādu tautiskāku vārdu), priekšas gar Trumpa vēderu" — mudināja priekšnieciba. Ikviens uz to labāko arī centās izpildīt šo pavēli. Ar to līdzināšanos gar „trituāra" malu gan gāja tā pagrūtāk, jo ietves mala nebūt nebija līdzena. Daudz vieglāk jau bija raudzīties uz ierindas priekšgalā stāvošo pamaza auguma, bet lielākā „činā" esošo komandas priekšnieku Trumpi.

„Pa krei - - - so!" — turpinājās pavēle, kādam no publikas piebalsojot: „Tāpat, kā pagājušo ceturtdien." Šī griešanās mums, zēniem, sagādāja vislielākos jautrības brīžus, jo kreiso pusi uz ātru roku atrast dažiem nemaz nenācās tik viegli. Dažs to sajauca ar labo pusi, cits apgriezās pilnīgi apkārt. Kad pēc dažiem mirkļiem tomēr visas „nesaskaņas" bija jau likvidētas, atkal atskanēja komanda: „Uz mieru! Soļos marš," un kāda žīdu dzēsēja piezīme: „Fāren nach Mengel dīķīt."

Uz ūdens manevriem pažarnieki tiešām devās uz mazo Meņģeļa dīķīti, kas atradās Palasta ielā, netālu no Pasta. Šeit tad iedarbināja rokas pumpjus, demonstrēja izvelkamās trepes, aplaistīja pretīm esošo 2 stāvu mūŗa ēku un pa ūdens šaltij, protams „netīšām", tika arī ziņkārīgajam zēnu baram un citiem skatītājiem. Par šo slapjumu neviens tomēr nežēlojās un neuztraucās, jo tas, tā sakot, piederēja pie „dienas kārtības".

Svētku gadījumos pažarnieku parādes risinājās tirgus laukumā, pilsētas centrā (vēlākā Rožu laukumā un Andreja Pumpura lauk.) Tad no netālās „Baltijas viesnīcas", baltā mundierī tērpies un ordeņiem rotājies, parādi pieņemt ieradās Cēsu pažarnieku pr-ks, šīs viesnīcas īpašnieks Pētersons. Gadījumam piemēroti uzposusies un dekorējusies goda zīmēm bija arī viņa pažarnieku saime. Kas bija augstākā „činā", tam ordeņu un goda zīmju bija vairāk par pārējiem. Laikam taču tie visi bija izpelnīti kādos dzēšanas darbos.

Gadiem mainoties un skrejot, krasi mainījās arī daudzas lietas, kas mūs zēna gados tik cieši saistīja ar Cēsu pažarniekiem. Vispirms aizbēra Meņģeļa dīķīti, tad pazuda taurētājs un taure — viņa vietā stājās elektriski darbināmā trauksmes sirēna baznīcas tornī, rokas pumpjus un šļirces aizstāja modernas automašīnas, veco depo — jauna mūŗa celtne Valmieras ielā. Izbeigušies bija savā zirņā romantiskie pažarnieku laiki, lai doţu vietu modernam ugunsdzēsības laikmetam ar šī laikmeta modernajiem darboņiem un sargiem — ugunsdzēsējiem.

A. Paukuls

DAŽOS VĀRDOS

KANADĀ

Iespējams, ka Toronto filmu izrādes svētdienās nevarēs sākties šī mēneša beigās, kā tas bija paredzēts. Iemesls: strādnieku arodbiedrības saviem darbiniekiem pieprasa algu paaugstinājumus. Tādēļ svētdienu izrādes jau aizkavējušās Brantfordā un citās mazākās Ontario pilsētiņās.

☆

Laikraksti ziņo, ka Kanadas jaunieši-gangsteŗi visā slepenībā pulcējušies uz kādu miklainu apspriedi Oakvilles tuvumā. Kanadiešu prese šo sapulci apzīmē par „junioru Apalachinas konferenci", kuŗā sapulcējušies visi redzamākie huligani. Kā daudzi jau zinās, Apalachina ir maza pilsētiņa Nujorkas tuvumā, kur 1957. g. sapulcējās visi ievērojamākie ASV gangsteŗi. Toreiz policija jo daudzus apcietināja un reizē atklāja plaši noorganizētu pagrīdes tīklu.

☆

Kanadas premjērminists J. Difenbeikers, piedaloties televīzijas programmā izteicies, ka saimnieciskais atslābums un bezdarbs daudz smagāk piemeklējis ASV nekā Kanadu. Difenbeikers īpaši pieminēja lielo bezdarbu, kas patlaban valda Detroitā.

☆

Toronto pilsētas tēvi vienojušies par projektu, kas paredz 12.400 jaunu dzīvokļu celšanu Parkdale rajonā.

☆

Kanadas armija Otavas tuvumā jau ilgāku laiku ceļ patvērni, drošu pret eventuāliem gaisa uzbrukumiem. Kara gadījumā bunkurs būtu sasniedzams apm. 30 minūšu laikā.

☆

Kanadas delegācijas vicepriekšsēdis pie Apvienotajām Nācijām Volless Nesbits, Toronto viesošanās laikā izteicās, ka Kanadas ietekme pasaules mērogā arvien pieaug. Agrāk Kanada bijusi itkā vidutāja lomā starp Austrumu un Rietumu bloku.

☆

Sakarā ar Padomju Savienības pēdējiem panākumiem pasaules telpas iekarošanā, Stefans J. Andžello, molekulāro elektronu projekta vadītājs Westinghouse Electric firmā, izteicies, ka padomju zinātnieki drīzumā sasniegs gala robežu izplatījuma telpas iekarošanas plānos. „Visas iespējamās sistēmas un paligsistēmas elektroniskajā attīstībā gandrīz izsmeltas," apgalvoja kanadiešu zinātnieks, uzrunājot savus pārējos kolēģas kādā sanāksmē Hamiltonā.

☆

Lai federālajai valdībai vairs nebūtu jāmāksā augstie nodokļi, „Canada Steamship Lines" kuģu sabiedrība pārdevusi vienu no saviem lielākajiem preču kuģiem „Ocean Lines" sabiedrībai Hamiltonā, Bermūdās. Šī ir pirmā reize pēc 2 pasaules kaŗa, kad CSL sabiedrība parādījusi neapmierinātību par Kanadas valdības izkārtojamām nodokļu jikmēm.

☆

Ne tikai Nujorkā, bet arī Toronto pastāv t. s. „slemu" rajoni. Šogad provinciālā valdība nākusi klajā ar vairākiem nodokļu atvieglinājumiem, lai tādā kārtā apkaŗotu „slemu" izvēršanos plašumā.

TĀ APKLUSA DZIESMA

VĀCU ILLUSTRĒTAIS ŽURNĀLS „QUICK" PATLABAN IESPIEŽ LĪDZ ŠIM NEPUBLICĒTUS MATERIĀLUS PAR LIELĀ DZIEDOŅA MARIO LANCAS PĒDĒJĀM ŠĪS ZEMES GAITĀM, KAS VAR INTE RESĒT ARĪ MŪSU LASĪTĀJUS

1959. g. septembrī bija paredzēts sākt uzņemt filmu „Tāds ir mans vīrs" ar Mario Lancu un Catherinu Valenti galvenās lomās. Taču lielais māksliniekis jutās garīgi un fiziski sagrausts. Jau ilgāku laiku tam neveicās ģimenes dzīvē, jo Betija, viņa sieva, bija kļuvusi alkoholiķe un narkotiķe, maz rūpējās par vīru un četriem bērniem, gandrīz pastāvīgi būdama transā. Mario pats bija apveltīts ar varenu apetītu un pusdienā, tāpat vakariņās notiesāt piecus vai sešus lielus stēkus viņam bija tīrais nieks, vēl noskalojot ar vairākiem desmit kausiem Bavārijas alus. Milzīgā ēstgriba un mūžīgās slāpes vairoja viņa miesas svaru un, nebūdams liels augumā, tas bija sasniedzis jau 115 kilogramu. Milētāju lomām, kādas tenoriem allaž jātēlo, šādi ķermeņa apmēri lāga neatbilst, kādēļ režisors uzdeva dziedonim līdz filmas darbu sākumam noķristies svarā vismaz par 25 kg.

Tas nebija viegli. Apetīts un slāpes runāja tam pretim. Lai stāvētu pret kārdinājumiem, dziedonis devās uz Romas slimnīcu Valle Giulia, uzlabot aknu darbību un reizē attaukoties. Draugi to silti ieteica, cerēdami, ka slimnīcas vientulībā Mario vieglāk pārcietīs arī dvēseles sāpes, kuŗas bija radījusi ģimenes dzīves iršana.

Dziedonis, žilbinošās slavas un publikas ovāciju apmāts, godkārības piesātināts, bija iecerējis debijas arī uz pasaules slavenāko operu skatuvēm. Draugi centās saudzīgi tam stāstīt, ka opera ir kas cits nekā filma vai skaņu plašu studija; opera prasa vairāk sagatavošanās, īpašu rutīnu, tā prasa mācīšanos. Lanca iedomājās esam jau pārspējis Benjamino Gigli un Karuso, teicās esam pasaules visu laiku labākais dziedonis un jutās patmīlībā aizvainots, ja lielās operas nesteidzās ar viņa angažēšanu. Tas darīja viņu nervozu un nepacietīgu, palīdzot svērt sagrautās veselības svaru kausus uz leju.

Slimnīca un slavenu ārstu pūles daudz nelīdzēja. Dziedonis maz pakļāvās slimnīcas režīmam. Caurām naktīm viņš zvanīja pa telefonu draugiem, bieži dziedāja un, vērodams, ka dežūrējošās māsas sapulcējās ārpusē klausīties viņa priekšnesumos, nereti nakts vidū pavēlēja draugiem tūlīt atnest klēpī viņa iedzidedāto skaņu plašu un devīgi izdalīja tās slimnīcas kalpotājiem, neaizmirsdams autografus. Slimnieku kaitināja tas, ka viņa sieva Betija ne reizi neatnāca, pat nepiezvanīja uz slimnīcu. Tāpat bērni. Betija mirka alkoholā un priecājās par marihuanas skaistajām vizijām.

Tā pagāja dažas nedēļas un pienāca 1959. g. 8. oktobris. Dziedonis, īsā laikā zaudējis daudz kilogramu, jo medicīna darījusi savu, jūtas saguris. Pulkstens ir 12.40, kad ārsts Dr. Silvestri izdara dienas vizīti, atvadās un atstāj slimnieku māsas Anselmas Mangozzi uzraudzībā. Mario, ietinies slimnīcas zilī svītrotā rīta mētelī, sēž uz gultas malas. Mātsa patlaban skaita zāļu pilienus, kad pēkšņa slimnieka sagrūšanās iztraucē viņas nodarbību.

Slimnieks atslīgst gultā, seja tam pelēki bāla un acis bez spožuma. Māsa dod trauksmes zvanu. Dr. Silvestri ir steidzīgi klāt. Jau acis uzmesdams, viņš saprot notikušo: Mario Lancas pārpūlētā un daudz cietusi sirds ir stājusies pukstēt. Sejas krāsa no pelēkās jau vēršas violētā un arsts saprot, ka nav nozīmes vairs meklēt skābekļa vai citus aparātus. Lielais dziedonis Mario Lanca, kas bija uzkāpis tik žibinoši augstā slavas kalnā un ar savu balsi priecinājis cilvēci visos kontinentos, ir beidzis šīs zemes gaitas 38 gadu vecumā.

Nepārredzamas ļaužu masas plūst gar vaļējo šķirstu, kuŗā lielais dziedonis dus savu gaŗo miegu. Betija nerādās, bet kārto lietas, lai apbedīšana būtu iespējami greznāka un iespaidīgāka. Betija grib, lai Cuore Immaculato baznīcā, no kuŗas paredzēta Lancas pēdējais brauciens uz kapsētu, pa ceremonijas laiku atskanētu arī paša aizgājēja balss, izmantojot skaņu lenta-techniku. Šis nodoms nerod atbalstu garidznieciba, kas neļauj baznīcā atskaņot mēchanisku mūziku.

Betijai rodas cita ideja: „Es gribu, lai Mario apglabātu Neapolē, tanī pat kapsētā, kur atdusas Karuso!" Draugiem tikai ar piepūli izdodas atraitni pārliecināt, ka nelaiķis taču bija lielāks un slavenāks par Karuso, kamdēļ nav nepieciešami viņu uz Neapoli vest.

Uz bērēm no Losandželosas ierodas Lancas māte, un lielās marmora zāles svinīgajā klusumā nervus satriciņoši izskan viņas „Freddy!" (tā māte mēdza dēlu saukt), kad zārkam uzliek vāku, pirms brauciena uz baznīcu.

Liels ir pavadītāju pulks, sastādīdamies gan no līdzjutējiem, gan arī vienkāršiem ziņķārīgajiem. Visi tie ir lieciniekli lielai cilvēcigai traģēdijai, kas šodien noslēdzas.

Iekļauti pūli, kādā no kapličas ailēm, čukstot sarunājās amerikāņu žurnālists Havkins ar savu itaļu kolēģu Anno. — „Es redzēju cilvēku, kuŗš vienīgais, šķiet, aptver un izprot šīsdienas notikumu. Tas ir Lancas vectēvs, kuŗš, neviena neievērots, nomaļus stāvēdams, klusi vēroja ceremonijas norisi. Viņš ir astoņdesmit piecus gadus vecs, vienkāršs cilvēks, visu mūžu tirgojies savā nelielā veikaliņā Filadelfijā, kuŗa augšstāvā Mario piedzimis. Sirmgalvis, vienkāršs un kārtīgs cilvēks būdams, jau kopš Lancas bērnības vērojis viņa nepareizo audzināšanu un kļūmes vēlākā dzīvē. Tāpat negausīgo dzīvi greznajā marmora pilī pēdējos gados Romā. Kad zārku iznesa no baznīcas, sirmgalvis pie sevis runāja divus vārdus „Izrāde beigusies". Es stāvēju viņam blakus un dzirdēju tos."

Jā, izrāde beigusies. Kāda cilvēka dzīves traģēdija noslēgusies, pie tam visi vainīgie ir klāt, tur ir dziedoņa māte, kas jaunībā viņu lutināja, tur nelaika dzīves draudzene Betija, kas, pati aizrāvusies alkohola un morfija baudās, aizmirsa būt vīra labais eņģelis un līdzgaitniece, kaut altāŗa priekšā bija solījusies. Klāt ir neskaitāmi Holivūdas filmu magnāti un skaņu plašu koncernu vadītāji — visi, kas savām slavas dziesmām iežūžināja lielo dziedoni bezrūpībā un vājību neapvaldīšanā.

„Un tur," Havkins norāda uz sēru plivurā segušos Betiju, „stāv otrs ne mazāk nelaimīgs cilvēks, kuŗam arī tikai nāve var sniegt pestīšanu."

Itaļu žurnālists Anno nesaprašanā veŗas savā amerikāņu draugā un domigi noliec galvu. Varbūt viņš negrib piekrist teiktajam, taču piecus mēnešus vēlāk Eiropu sasniedz ziņa, ka sava dzīvoklī Beverly Hills, Kalifornijā, atrasta mirusi Betija Lanca.

Tai pašā lidmašīnā, kas lielā dziedoņa atdzisušās miesas veda pāri okeanam uz atdusu dzimtenē — Sav. Valstīs, Romu atstāja arī Betija ar bērniem un uzticamā aukle Anna Maria Farrini. Ģimene sākumā apmetās Holivūdā, filmu aktrises Katherinas Graysones namā, bet vēlāk noīrēja savu vasarnicu Beverly Hills. Betija, sākdama izprast traģēdijas norisi, ļāvās atkal saviem medikamentiem — alkoholam un morfijam, lietodama tos bez mēra un apdoma. (

1960. g. 11. marta pēcpusdienā bērnu kopēja Farrini atrod Betijas istabas durvis aizslēgtas.

Kad uz atkārtotiem klauvējieniem atbilde izpaliek, viņa izsauc mājas ārstu un policiju. Noskaidrojās, ka Betija Lanca mirusi jau kopš dažām stundām. Par nāves cēloni ārsts uzdod elpošanas centru paralizi, kā sekas no pārmērīgas uzmundrinošu līdzekļu lietošanas.

Pasaules prese šo nāves gadījumu cenšas iztēlot, kā uzticīgas mīlestības izpausmi, kur sieva, nespēdama pārciest vīra zaudējumu, labprātīgi seko tam nāvē. „Betija Lanca sirdsēstos šķirusies no dzīves," tādi un līdzīgi virsraksti ziņai par Betijas aizsiešanu. Miljoni lasa to, romantiskas miļotāji glorificē uzticīgo, milošo sievu, nezinādami, ka Mario Lancas ģimenes dzīve patiesībā bija un noslēdzās kā dziļa traģēdija.

FRANCIJAI JAUNAS RŪPES

APTUVENI PUSMILJONS FRANČU ALŽĪRIJĀ MEKLĒ JAU MĒBEĻU TRANSPORTA VĀGUS . . .

Nav noslēpums, ka sakarā ar ievērojami augošajām miera izredzēm Alžīrijā, laba daļa turienes franču, rēķinoties ar jaunāko, pamazām rīkojas atgriezties savā tēvzemē Francijā. Bagātākie un vietējo arabu visvairāk nīstie franči — pamatoti baidoties par savām dzīvībām — steigā pārdodami savus īpašumus, Alžīriju jau pametuši un tagad kārta pienākusi aptuveni 800.000 „mazajiem ļaudīm", no kuŗiem kāds pusmiljons drudžaini meklē mēbeļu transporta vāgus . . . To atrašana Alžīrijā kļuvusi pagaidām visgrūtāk atrisināmā problēma.

Ir zināms, ka blakus Francijas valdības pārstāvju miera sarunām ar Alžīrijas eksilvaldības pārstāvjiem, vēl lielākā slepenībā notiek sarunas par Alžīrijas franču likteni. Daudzi turienes franči Alžīrijā ir, tā sakot, ieaugši ne vien ar visām saknēm, bet arī ar dvēseli, un turienes pamešana viņiem nozīmē smagu traģēdiju. Cik zināms, tad alžīriešu eksilvaldības un FLN pārstāvji frančiem (neskatoties uz to, ka Francijā ir 30.000 alžīriešu, kuŗus franči mēģina izspēlēt kā „ķīlniekus"), nav spējuši dot kaut cik nomierinošus solījumus, ka „nacionālajai revolūcijai padziliņotie" Alžīrijas franči netiks iznīcināti, un tādēļ vēl aiz oficiāla noslēpumainības aizkara Francija sākusi rīkoties savu tautiešu repatriācijai, kuŗa pēc pagaidu aprēķiniem izmaksās aptuveni 16 miljardu jauno franku, jo repatriantiem jāsagādā darbs, dzīvoklis un cits nepieciešamais. Domā, ka Francijai Alžīrijas repatrianti būs ieguvums saimnieciskā ziņā, jo to lielais vairums ir augsti kvalificēti un darbigi speciālisti.

Turpretī Alžīrijai franču repatriēšanās, īpaši saimnieciskā ziņā, nozīmē smagu zaudējumu. Turienes dzīvē, bez šaubām, radīsies katastrofāls stāvoklis dažādo speciālistu (inženieŗu, ārstu, skolotāju, mechaniķu u.t.t.) trūkuma dēļ. Līdz šim, piemēram, turienes rūpniecībā no 95% arabu tikai 7,3 procentiem ir attiecīgās zināšanas un amatu prasme kaut cik vadošiem saimnieciskās dzīves posteņiem. Bez tam arī pašu arabu intelligences pārstāvji alžīriešu masām pārmet pamatīgas slinkošanas tieksmes, jo pēc statistikām iznāk, ka, piemēram, rūpniecībā nodarbinātie Alžīrijas arabi darba kavēšanas dēļ gadā caurmērā strādā tikai 92 dienas . . . Alžīrijas frančiem repatriējoties, tur bez šaubām radīsies chaotiski apstākļi, kuŗus — nav divu domu — centīsies saviem nolūkiem izmantot internacionālais komūnisms.

?

KŌ JŪS DARĪTU AR LIEKU NAUDU?

Brauktu atvaļinājumā?
Uzglabātu to bērnu izglītībai?
Krātu?
Samaksātu mortgage?

Daudziem cilvēkiem ir papildus ienākumi . . . dividendes, kas tiek saņemtas 4 reizes gadā, dažādos apmēros — no ieguldījuma MUTUAL FONDOS.

Informāciju par šo moderno ieguldījuma veidu, cenām, risku un priekšrocībām Jūs saņemsit par brīvu un bez saistībām latviešu un angļu valodā.

Iesūtiet, lūdzu, kuponu.

Name: .....

Address: .....

.....

State: .....

mūsu latviešu nodaļai:
UNITAS INVESTORS DIV., WILLIAM JENNINGS & CO., INC.,
46 W., Clinton Ave., Tenafly, N. J., U.S.A.

Watson's

KRUSTĀM X ŠĶĒRSĀM
(Patentēts 1945)

Biksītes vīriešiem un zēniem

Speciāla piegriezuma ērtākai valkāšanai, ar elastīgu jostas vietu un pašaizturošo "krustām šķērsām" priekšu. Pagatavotas no miksta kokvilnas auduma, ilgi valkājamas, viegli mazgājamas, nav jāgludina.

16-W-0

Jāņa KRŪMIŅA GLEZNU IZSTĀDI

Toronto, International Institute, otrā stāvā,
709 College St., atklās svētdien, 23. aprīlī, pl. 3.30 p.p.
Izstāde turpināsies līdz 1. maijam 1961. g. Svētdienās no pl. 3.30—9.00, darbdienās no pl. 7.00—9.00 vakarā.

KULTŪRAS DIENU LAIKĀ ZIEDOSIM ZIEMEĻAMERIKAS LATVIEŠU KULTŪRAS FONDAM!

Kultūras fondam paredzētie ziedojumi nosūtāmi pēc adresēm: Kānadā — Latvian National Federation in Canada, P. O. Box 285, Term. „A", Toronto, Ont., ASV — American Latvian Association, 1727 Kenyon Street, N. W. Washington 10, D. C.

SIDRABENĒ

IZĪRĒJAMA

KAFEJNĪCA.

Zvanīt RO 2-5379.

SKANI, ZDIESMA

Šķirstot apdzeltējušās dziesmu svētku chroniku lapas, smeldzošas jūtas satrauc trimdiniekus. Sīkais, biklais dikleniešu pulciņš ap Juri Neikenu, — cik sens, vēstures plūsmā nogrimis sākums. Vilnis pēc viļņa, un Devito vispārējo dziesmu svētku tūkstošgalvainais leģions uzsalca trīsdesmito gadu otrā pusē. Taču arī tas dzīvo vairs tikai atmiņās. Dziesmu prieks, kas spārnoja tautu no neminamās senatnes — nav zudis!

Dziesma nav vēl mirusi, tāpat kā visa mūsu kultūra, kuŗu esam atnesuši līdzi arī trimdas ceļos.

Šīni kontinentā pirmo dziesmu dienu, gan mazākā mērogā, 1952. g. rudenī Toronto sarīkoja vietējie latvieši. Koncerts notika diriģentu E. Freimanes un J. Ciruļa vadībā, piedaloties apm. 140 dziedātājiem. Apmeklētāju skaits pārsniedza 4.000.

Pirmie latviešu vispārējie Dziesmu svētki Savienotajās Valstīs notika 1953. gada 30./31. maijā, Čikāgā, kur pulcējās 7.000 latviešu. Trīs zelta dziesmu kamoli, Dainu varenie sējumi un gaismas lāpas bija reizē Dziesmu svētku zāles rotājums un mūsu gara simboli. Nozīmīgais bridis šķita pienākam, kad sirmais prof. L. Bērziņš nodeva koŗu diriģentiem latviešu Pirmo dziesmu svētku virsdiriģenta J. Ziles diriģenta zizli, ko saglabājusi un kā saistības zīmi starp mūsu dziesmoto vakardienu, šodienu un rītu — svētkiem nodevusi J. Ziles meita.

Virsdiriģentu prof. A. Ābeles, A. Kalnāja, V. Ozoliņa, Ed. Ramata, B. Skultes vadībā svētkos piedalījās 17 koŗi — stim un Kanadas, a tajiem.

1953. g. rudenī Pi mu svētkos Kanadi ar 240 dziedātājiem ju skaitu vērtēja u

1954. g. Savienot (Milvokos) notika p dziesmu svētki Am dziedātājiem 14 ko tu klausījās apm.

1957. g. Toronto svētku viesu, lai no riem latviešu vispā mu svētkiem velt Piedalījās 700 dzie

1958. gadā Ņujo Otrie vispārējie dz Apmeklētāju svētku ja apm. 10.000. Dzie pārsniedza 800.

1960. gadā apm. ju pulcējās Otros mu svētkos Indiān Bija aizritējuši 20 skanējuši pēdējie l da dziesmu svētki vijā. Reizē ar beid skaņām iedārdējās rumu robeža un i dzās samit mūsu vibu. Tā nav atgūt gars palicis. Indiā jās 24 koŗi ar 960

Sovasar dziesmu

Latviešu vispārē svētkos Toronto.

Mūsu dziesma nav mirusi, nav mirstības putekļu dziesma ar savu liek sasaukties gī sā, bitēm liepu z izkaisītās tautas saules lielcelos!

Tauta, kam ir s un valoda — nev pazust, jo tā ir saz kas sauc pulcēties

VISĀ PASAULĒ

■ Korbijā, Anglijā, miris kapt. Kārlis Ozols, kādreizējais Kuldīgas apr. pr-ka palīgs un 2. pasaules kaŗa cīnītājs plkv Lobes pulkā. Nelaiķis bija dzimis krustpilietis.

■ Jūrniecības seniors, kapteinis Jānis Millers 10. aprīlī nosvinēja 80. dzimšanas dienu. Savas trimdas gaitas viņš vada Anglijā.

■ Pertā, Austrālijā, 3.000 austrāliešu mārciņas loterijā laimējis Voldemārs Ērtners.

■ Jaundienvidvelsas augstākā tiesa piespriedusi zaudējumu atlīdzību Albertam Bērziņam, Kvinbijēnā, par 1958. g. auto sadursmē mantotiem smagiem ievainojumiem.

■ Sidnejā miris leitnants Kārlis Veikins.

■ Balaratas laikraksts The Courier ziņo, ka Balaratas ģimnazijā matrikulācijas klasi ar uzslavu beigusi latviešu meitene Anita Bitāne, kas ir mag. jur. Amandas Bitāna meita. Anitai piešķirts skolas „Dux" tituls. Viņa izpelnījusies 1. klases uzslavu angļu literātūrā un ģeogrāfijā un 2. klases uzslavu modernajā vēsturē un mākslā. A. Bitāne ir pirmā immigrante ģimnazijā izpelnījusi pagodinājumu.

■ Par aizvadītās mu vairs nederēt vojas ziemas auk Melburnas karstu simālā temperātū F, izjuta pērn no vijas atbraukušais ris Ziedars, kas deportācijā Sibīri bi salīs? P. Zie šāda: „Ja tik ka sogad, kāde šogad nā, tad nav ko kad par karstu būt, ka Sibī los, un tagad daudz siltuma, atpakaļ." P. Zied auto firmā Melb no pirmajiem vā iemācījās angliski time", jo bieži n stundu darbu.

Ārī tā a

Beļģijā pēdējā divas jaunas asi lumumbas un ka mo nosaukumu los pieprasa t asins desas, bet kumu resnās u sas . . .

No TASS zi iziet, ka kāds ponists sācis ko bas simfoniju .

Lai gan Vati liela (tās terr vietā neparsnie un to pastāvīgi tikai 1000 pers pastnieki nesen tociklīem, lai n aizkavētos pasta

Eiropas lielā pu Krimā savi (ar vāciešu pali beigusi būvēt ba. Jaunās izpla ierīces lēcu spo 2,6 metri

SMA

TLABAN IESPIEŽ
R LIELĀ DZIEDOŅA
M, KAS VAR INTE
US

u cilvēku, kurš vienīgais, šķiet, aptver un izprot šīsdienas notikumu. Tas ir Lancas vectēvs, kurš, neviena neievērots, nomaus stāvēdams, klusi vēroja ceremonijas norisi. Viņš ir astoņdesmit piecus gadus vecs, vienkāršs cilvēks, visu mūžu tirgojies savā nelielā veikaliņā Filadelfijā, kuŗa augšstāvā Mario piedzimis. Sirmgalvis, vienkāršs un kārtīgs cilvēks būdams, jau kopš Lancas bērnības vērojis viņa nepareizo audzināšanu un kļūmes vēlākā dzīvē. Tāpat negausīgo dzīvi greznajā marmora pilī pēdējos gados Romā. Kad zārku iznesa no baznīcas, sirmgalvis pie sevis runāja divus vārdus „Izrāde beigusies". Es stāvēju viņam blakus un dzirdēju tos."

Jā, izrāde beigusies. Kāda cilvēka dzīves traģēdija noslēgusies, pie tam visi vainīgie ir klāt, tur ir dziedoņa māte, kas jaunībā viņu lutināja, tur nelaika dzīves draudzene Betija, kas, pati aizrāvusies alkohola un morfija baudās, aizmirsa būt vira labais eņģelis un līdzgaitniece, kaut altāra priekšā bija solījusies. Klāt ir neskaitāmi Holivūdas filmu magnāti un skaņu plašu koncertu vaditāji — visi, kas savām slavas dziesmām iežūžināja lielo dziedoni bezrūpībā un vājību neapvaldīšanā.

„Un tur," Havkins norāda uz sēru plīvurā segušos Betiju, „stāv otrs ne mazāk nelaimīgs cilvēks, kuŗam arī tikai nāve var sniegt pestīšanu."

Itaļu žurnālists Anno nesaprašanā veŗas savā amerikāņu draugā un domigi noliec galvu. Varbūt viņš negrib piekrist teiktajam, taču piecus mēnešus vēlāk Eiropu sasniedz ziņa, ka savā dzīvokli Beverly Hills, Kalifornijā, atrasta mirusi Betija Lanca.

Taī pašā lidmašīnā, kas lielā dziedoņa atdzisušās miesas veda pāri okeanam uz atdusu dzimtenē — Sav. Valstīs, Romu atstāja arī Betija ar bērniem un uzticamā aukle Anna Maria Farrini. Gimene sākumā apmetās Holivūdā, filmu aktrises Katherinas Graysones namā, bet vēlāk noīrēja savu vasarnīcu Beverly Hills. Betija, sākdama izprast traģēdijas norisi, jāvās atkal saviem medikamentiem — alkoholam un morfijam, lietodama tos bez mēra un apdoma.

1960. g. 11. marta pēcpusdienā bērnu kopēja Farrini atrod Betijas istabas durvis aizslēgtas.

Kad uz atkārtotiem klauvējieniem atbilde izpaliek, viņa izsauc mājas ārstu un policiju. Noskaidrojās, ka Betija Lanca mirusi jau kopš dažām stundām. Par nāves cēloni ārsts uzdod elpošanas centru paralizi, kā sekas no pārmērīgas uzmundrinošu līdzekļu lietošanas.

Pasaules prese šo nāves gadījumu cenšas iztēlot, kā uzticīgas milestības izpaudumu, kur sieva, nespēdama pārciest vira zaudējumu, labprātīgi seko tam nāvē. „Betija Lanca sirdsēstos šķirusies no dzīves," tādi un līdzīgi virsraksti ziņai par Betijas aiziešanu. Miljoni lasa to, romantiskas mīlotāji glorificē uzticīgo, mīlošo sievu, nezinādami, ka Mario Lancas ģimenes dzīve patiesībā bija un noslēdzās kā dziļa traģēdija.

SIDRABENĒ

IZĪRĒJAMA

KAFEJNĪCA.

Zvanīt RO 2-5379.

GLEZNU IZSTĀDI

nal Institute, otrā stāvā,
vētdien, 23. aprilī, pl. 3.30 p.p.
maijam 1961. g. Svētdienās no pl.
s no pl. 7.00—9.00 vakarā.

LAIKĀ ZIEDOSIM ZIEMEĻ-
SU—KULTŪRAS FONDAM!

aredzētie ziedojumi nosūtāmi
– Latvian National Federation
85, Term. „A", Toronto, Ont.,
vian Association, 1727 Kenyon
on 10, D. C.

SKANI, ZDIESMA!

Šķirstot apdzeltētajās dziesmu svētku chroniku lapas, smeldzošas jūtas satrauc trimdinieku. Sīkais, biklais dikleniešu pulciņš ap Juri Neikenu, — cik sens, vēstures plūsmā nogrimis sākums. Vilnis pēc viļņa, un Devito vispārējo dziesmu svētku tūkstošgalvainais leģions uzsalca trīsdesmito gadu otrā pusē. Taču arī tas dzīvo vairs tikai atmiņās. Dziesmu prieks, kas spārnoja tautu no neminamās senatnes — nav zudis!

Dziesma nav vēl mirusi, tāpat kā visa mūsu kultūra, kuŗu esam atnesuši līdzi arī trimdas ceļos.

Šinī kontinentā pirmo dziesmu dienu, gan mazākā mērogā, 1952. g. rudenī Toronto sarīkoja vietējie latvieši. Koncerts notika diriģentu E. Freimanes un J. Ciruļa vadībā, piedaloties apm. 140 dziedātājiem. Apmeklētāju skaits pārsniedza 4.000.

Pirmie latviešu vispārējie Dziesmu svētki Savienotajās Valstīs notika 1953. gada 30./31. maijā, Čikāgā, kur pulcējās 7.000 latviešu. Trīs zelta dziesmu kamoli, Dainu varenie sējumi un gaismas lāpas bija reizē Dziesmu svētku zāles rotājums un mūsu gara simboli. Nozīmīgākais brīdis šķita pienākam, kad sirmais prof. L. Bērziņš nodeva koŗu diriģentiem latviešu Pirmo dziesmu svētku virsdiriģenta J. Zīles diriģenta zizli, ko saglabājusi un kā saistības zīmi starp mūsu dziesmoto vakardienu, šodienu un rītu — svētkiem nodevusi J. Zīles meita.

Virsdiriģentu prof. A. Ābeles, A. Kalnāja, V. Ozoliņa, Ed. Ramata, B. Skultes vadībā svētkos piedalījās 17 koŗi — no Sav. Valstīm un Kanadas, ar 800 dziedātājiem.

1953. g. rudenī Pirmajos dziesmu svētkos Kanadā bija 9 koŗi ar 240 dziedātājiem. Apmeklētāju skaitu vērtēja uz 8.000.

1954. g. Savienotajās Valstīs (Milvokos) notika pirmie novada dziesmu svētki Amerikā, ar 350 dziedātājiem 14 koros. Koncertu klausījās apm. 4.000 tautiešu.

1957. g. Toronto pulcējās 4.000 svētku viesu, lai noklausītos Otriem latviešu vispārējiem dziesmu svētkiem veltīto koncertu. Piedalījās 700 dziedātāju.

1958. gadā Ņujorkā noriētēja Otrie vispārējie dziesmu svētki. Apmeklētāju svētku koncertā bija apm. 10.000. Dziedātāju skaits pārsniedza 800.

1960. gadā apm. 2.000 klausītāju pulcējās Otros novada dziesmu svētkos Indiānapolē (ASV). Bija aizritējuši 20 gadi, kopš izskanējuši pēdējie Latgales novada dziesmu svētki brīvajā Latvijā. Reizē ar beidzamo dziesmu skaņām iedārdējās Latvijas austrumu robeža un iekarotāji steidzās samīt mūsu dzimtenes brīvību. Tā nav atgūta, bet dziesmu gars palicis. Indiānapolē pulcējās 24 koŗi ar 960 dziedātājiem.

Sovasar dziesmas atskanēs 3. **Latviešu vispārējos** dziesmu svētkos Toronto.

Mūsu dziesma vēl skan. Tā nav mirusi, nav pārklāta aizmirstības putekļu kārtu. Mazā dziesma ar savu vareno spēku liek sasaukties gājputniem gaisā, bitēm liepu zaros un mūsu izkaisītās tautas locekļiem pasaules lielceļos!

Tauta, kam ir savas dziesmas un valoda — nevar izsīkt, nevar pazust, jo tā ir sazināšanās zīme, kas sauc pulcēties vienkopus.

Z. Ritmanis.

VISĀ PASAULĒ

■ Korbijā, Anglijā, miris kapt. Kārlis Ozols, kādreizējais Kuldīgas apr. pr-ka paligs un 2. pasaules kaŗa cīnītājs plkv Lobes pulkā. Nelaikis bija dzimis krustpilietis.

■ Jūrniecības seniors, kapteinis Jānis Millers 10. aprīlī nosvinēja 80. dzimšanas dienu. Savas trimdas gaitas viņš vada Anglijā.

■ Pertā, Austrālijā, 3.000 austrāliešu mārciņas loterijā laimējis Voldemārs Ertners.

■ Jaundienvidvelsas augstākā tiesa piespriedusi zaudējumu atlīdzību Albertam Bērziņam, Kvinbiēnā, par 1958. g. auto sadursmē mantotiem smagiem ievainojumiem.

■ Sidnejā miris leitnants Kārlis Veikins.

■ Balaratas laikraksts The Courier ziņo, ka Balaratas ģimnazijā matrikulācijas klasi ar uzslavu beigusi latviešu meitene Anita Bitāne, kas ir mag. iur. Amandusa Bitāna meita. Anitai piešķirts skolas „Dux" tituls. Viņa izpelnījusies 1. klases uzslavu angļu literatūrā un ģeogrāfijā un 2. klases uzslavu modernajā vēsturē un mākslā. A. Bitāne ir pirmā immigrante, kas Balaratas ģimnazijā izpelnījusies apbalvojumu.

■ Par aizvadītās vasaras karstumu vairs nederētu runāt, jo tuvojas ziemas aukstums. Bet kā Melburnas karstumu, kur maksimālā temperatūra bija 107 gr. F, izjuta pērn no okupētās Latvijas atbraukušais tautietis Pēteris Ziedars, kas pēc kaŗa bijis deportācijā Sibirijā un tur nelabi salis? P. Ziedara atbilde ir šāda: „Ja tik karsta vien te ir vasara, kāde šogad bija Melburnā, tad nav ko bēdāt. Man nekad par karstu nebija. Var jau gan būt, ka Sibirijā pārāk izsalos, un tagad nekad nav par daudz siltuma, lai to saņemtu atpakaļ." P. Ziedars strādā kādā auto firmā Melburnā, un viens no pirmajiem vārdiem, ko viņš iemācījās angliski, bija — „overtime", jo bieži nākas veikt virsstundu darbu.

„DZIMTENES BALSS"

(Pārnesums no 1. lpp.)

to beigās parveidodams par „Labāk beigts nekā sarkans un beigts". Kāds cits pastāstīja, kā viņš izskaidro studentiem „zinātnisko sociālismu": viņš liek tiem izlasīt Marksa Kapitālu un saskaitīt tur atrodamos „zinātniskos pareģojumus". Tādu ir 153. Pēc tam jāsaskaita tie, kuŗi piepildījušies. Tādu ir 3.

Ļoti interesanta bija paraugstunda, kur dažiem Indiānāpoles vidusskolēniem uzdeva 5 jautājumus un lika par tiem debatēt. Skolēni beigās atzina, ka, lai nodibinātu pasaulē mieru, komūnisms jāizniīcina. Cita veida „paraugstundā" kāds augstāks FBI ierēdnis tik ticami nospēlēja pārstāvi no „laimīgās padomju tautas", ka kāds nosebojies delegāts, kas lekcijas sākumu nebija dzirdējis, jau gatavojās iet un pašrocīgi mest viņu no zāles laukā . . .

Daudz laika ziedoja arī, lai atrastu ceļus, kā pārējiem ASV pilsoņiem darīt zināmu komūnisma īsto seju. Laikrakstiem, kas toreiz, kad Elizabete Teilore gulēja uz nāves gultas, atreferēja katru viņas čukstu un pēdējās temperatūras maiņas, lūdza atrast vietu arī ziņai, ka Amerika ir nāves briesmās, arī viņas čuksti un temperatūras maiņas svarīgas. Jāpielieto visi iespējamie līdzekļi, lai atmodinātu šo tautu, ko no ārpuses apdraud ienaidnieks, bet no iekšpuses — apātija.

Konference izskaņa tomēr bija gaiša, jo: mēs palaujamies uz Dievu un ticam Cilvēkam. Savu pārliecību pierādīdami, mēs dzīvosim un uzvarēsim.

MĀTEI DĒLA ATZINĪBA

KALAMAZŪ DV APV-BAS SPORTA KOPAS „IMANTA" 10 G. ATCERĒS SVĒTKOS, AUGSTĀKO DV APBALVOJUMU — KRŪŠU NOZĪMI ZELTĀ SAŅEM APVIENĪBAS PR-KS R. JANKAVS.

Svinību un jubileju gadījumos, ne vienmēr klausītājs spējīgs vienādi reaģēt uz visiem cildinājumiem vai laba vēlējumiem. Dažreiz kāds izteikts īss atzinums, vai pat tikai daži vārdi ir tik aizkustinoši, ka liekas, tie bija svinību galvenā sastāvdaļa.

DV apvienības devītos un sporta kopas „Imanta" 10 gadu darbības atceres svētkos lielajā „Recreation Park" zālē, neparedzēti aizkustinošu brīdi pārdzīvojām, kā to arī atklāti apliecināja ASV DV zemes valdes pr-dis A. Vanags, tieši tad, kad sporta kopas vaditājs O. Bērziņš, pateikdamies sportistu vecākiem par atbalstu un atļauju jauniešiem nodarboties sportā latviešu vienībā, izcēla tos vecākus, no kuŗu ģimenēm sporto divi vai vairāki jaunieši. Oficiāli kā organizācijas vaditājs, viņš, šīs ģimenes apbalvojot ar grāmatu veltēm, kā pirmo sveica savu māti L. Bērziņu, kuŗai sekoja Austriņu, Zentelu un Grinbergu ģimeņu pārstāvji.

Svētku runu teica DV zemes valdes pr-dis A. Vanags, rakstūrodams pašreizējo stāvokli, kā arī uzsvērdams organizācijas mērķus. Runātājs izcēla latviešu skolu nozīmi un aicināja tās atbalstīt. Tāpat viņš cildināja jaunatnes pašdarbību. „Tagad varbūt to neapzināmies, bet nāks laiks, kad gribēsim audzinātājus „apzeltīt", teica A. Vanags.

Nobeidzot runu, zemes valdes pr-dis cildināja Kalamazū DV darbību un Daugavas Vanagu Centrālās valdes vārdā paziņoja, ka R. Jankavam, kuŗš ir apv. pr-dis, piešķirta augstākā atzinība — krūšu nozīme zeltā. Goda rakstus pasniedza viņu koŗa prkam J. Vaserim, diriģentam J. Zuikam un ilggadējam sporta kopas vadītājam A. Gaikim. Pašreizējam sporta kopas vadītājam O. Bērziņam pasniedza čeku sporta tērpu iegādei. Svētkus atklāja un aktu noslēdza apvienības pr-dis R. Jankavs, viņš arī pateicās visu apbalvoto vārdā. Apvienību un sporta kopu sveica: J. Lenčs no Detroitas DV apv., J. Grotēns — Latv. b-bas, J. Ķinēns — Sv. Jāņa ev.-lut. draudzes, A. Auseklis — „Dziesmu Vairogs", A. Kaugars — Latv. skolas, J. Skriveris — DV sporta pārvaldes u. č. Bija arī rakstveida sveicieni, kuŗus nolasīja svētku programmas vaditāja J. Zuika. Priekšnesumu daļā dziedāja DV viru koris un pirmo reizi jaunnodibinātais Vanadžu ansamblis, kuŗā vienveidīgos tērpos bija 14 dziedātājas. Kā viru korim, tā ansamblim dziesmas iestudējis diriģ. J. Zuika. Sarīkojumu noslēdza saviesīga dzīve ar izlozi, kuŗā M. Induses-Mucenieces dāvināto darbu laimēja Zaiga Polis. Sarīkojums bija labi apmeklēts. **V. Bērkis.**

Kalamazū DV sporta kopas „Imanta" vadītājs O. Bērziņš apbalvo ģimenes pārstāvjus, no kuŗām kā aktīvi sportisti kopā darbojas divi vai vairāk. No labās: Dr. E.Austriņa, A.Grīnbergs, A. Zenteļis, L. Bērziņa un kopas vad. O. Bērziņš.

K. Briģa foto.

JĀNIS ALPS — sešdesmitpiecgadnieks

Vecais strēlnieks Jānis Alps š. g. 24. aprīlī atskatās uz 65 mūža gadiem. Dzimis Olaines pagastā.

Pirmā pasaules kaŗā J. Alps no krievu armijas daļām pārnāk uz Latvju strēlnieku pulkiem, kur Ziemassvētku kaujās to kontuzē. Viņš krīt vācu gūstā. Divi gūstniecības un badošanās gadi to nesalauž. Atgriezies Latvijā, viņš kā brīvprātīgais iestājas Latvijas armijā, piedalās vairākās cīņās, tiek apbalvots. — Brīvajā Latvijā strādā Rīgas galvenā pastā.

1950. g. A. kopā ar ģimeni iebrauc Savienotās Valstīs, kur rosīgi piedalās baznīcas organizācijās. Jāņa Alpa kaŗavira-patriota atmiņas vairākkārt publicētas gan Latvijas brīvvalsts, gan trimdas periodikā. Viņa romāns „Kaŗa viesulis" savā laikā iespiests „Latvijas Kareivī".

Vēlam nenogurstošam cīnītājam un rakstītājam sekmīgu tālāko dzīvi.

CIK LATVIEŠU ŅUJORKĀ?

Ņujorkā un tās tuvākā apkārtnē dzīvo apmēram 12 miljonu cilvēku, un amerikāņu uztverē šī lielpilsēta ir tautību kausējamais katls.

Te dzīvo vairāk žīdu, kā visā Izraēlā (5.200.000); īru te ir tik daudz, ka katru gadu Sv. Patrika dienā notiek lielas parādes uz Piektās avēnijas, un gandrīz katrs ņujorkietis cenšas parādīt savu piederību īru tautai, vai vismaz tai simpātizē, lietojot šai dienā zaļas krāsas kaklasaiti, vai valkājot zaļu kleitu. Vācieši nogrupējušies atsevišķos rajonos, no kuŗiem ievērojamākais Manhatenas austrumu pusē ap 86. ielu ar apzīmējumu Jorkville, kur ikvienā veikalā runā vāciski, kur dabūjamas no Vācijas importētas delikateses un citas preces, vai arī Vācijas latviešu Libekā gatavotie nēģi un skumbrija bundžās, vai žāvēti zuši, kas atbilst visām latviešu prasībām. Īelās dzird gandrīz tikai vācu valodu, bet bieži vien atskan latviski teikumi, jo te notiek dažu latviešu organizāciju sanāksmes un priekšlasījumi. Latvieši labprāt iegriežas vācu veikalā, lai nopirktu vācu grāmatu, skaņu plati, bet vēl jo biežāk cūkas šķiņķiti, jo te atrodas divi Ņujorkas ievērojamākie cūkgaļas veikali.

Uz dienvidiem no vācu rajona apmetušies čechi un citas slāvu tautas, bet ziemeļos atrodas Ņujorkas nēģeŗu rajons Harlema. Šis rajons arvien vairāk izplešas, jo krāsaino iedzīvotāju skaits Ņujorkā strauji aug. Tāpat atsevišķi rajoni izveidojušies portorikāņiem, kur gandrīz vienīgā saprašanās iespeja ir spāniski.

Grūti vai pat neiespējami pateikt, cik Ņujorkā un tās apkārtnē dzīvo latviešu, vai vismaz tādu, kas sevi par latviešiem uzskata. Mēreni vērtējot, to skaits varētu būt ap 8.000, lai gan ir dažī zīlējumi, ka varētu būt pāris tūkstošu vairāk. Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzei pieder 3635 personas, tātad mazāk kā puse.

Ārī tā atgadās...

Beigšjā pēdējā laikā „radušās" divas jaunas asins desu šķirnes: lumumbas un kasavubas. Ar pirmo nosaukumu, beļģietes veikalos pieprasa tievās un garās asins desas, bet ar otro nosaukumu resnās un īsās asins desas . . .

No TASS ziņojuma savukārt izriet, ka kāds Padomijas komponists sācis komponēt Lumumbas simfoniju . . .

Lai gan Vatikāna valsts nav liela (tās territorija platākajā vietā neparsniedz 500 metrus) un to pastāvīgi apdzīvo aptuveni tikai 1000 personas — tās četri pastnieki nesen apgādāti ar motocikļiem, lai nevajadzīgi ilgi neaizkavētos pasta piegādē.

☆

Eiropas lielāko spoguļteleskopu Krimā saviem astronomiem (ar vāciešu palīdzību . . .) nesen beigusi būvēt Padomju Savienība. Jaunās izplatījumu pētīšanas ierīces lēcu spoguļa caurmērs ir 2,6 metri. Līdz šim lielākais Eiropas spoguļteleskops (ar 2 m lēcām) atradās Jēnā. Kā izriet no „Pravdas", tad Padomijas astronomi domājot, ka jaunais Krimas teleskops būšot gandrīz līdzvērtīgs amerikāņu pasaules spēcīgākajam „5 metru teleskopam", kuŗš atrodas Mount-Palomar zvaigžņu lūkotavā.

★

Rēgensburgas biskaps Dr. Michaels Buchenbergers, rakņājoties vecos archīvos nesen atklājis, ka kāds tagadējā ASV prezidenta Kenedija sencis — Ildefons Kenedijs ap 1735. gadu Vācijā no Skotijas un darbojies, kādreiz ap 1000. gadu bijis misionāru dibinātajā Rēgensburgas klosterī, kiet, kā mūks, dabas pētnieks, fizikis un matēmatikis. Par ievērojamiem sniegumiem Ildefons Kenedijs uzņemts Bavārijas Zinātņu Akadēmijas sastāvā un beidzot ir pat **bavārijas Akadēmijas** Par šiem atklājumiem Rēgensburgas biskaps tagad arī ASV prezidentu.

Ās.

LASĪTĀJU VĒSTULES

KUR PALIKA „ĀRTAVA LATVIJAI"?

Kāds lasītājs „L.A." 12. aprīļa numurā apvaicājās par trimdinieku saziedotā fonda „Ārtava Latvijai" likteni. Tiešām interesanti, ka desmit gadu laikā par šo „ārtavu" nekas nav dzirdēts. Vai tad redakcija nevarētu sameklēt 1950. g. Vācijā izdotō latviešu laikraksta komplektus, varbūt tur atrodamas ziņas, kas palīdzētu atsvaidzināt atmiņu. Kas tie bija par viriem, kas aicināja ziedot „Ārtavu Latvijai" un kvitēja ienākušās summas? Saucietos vārdā!

Tad mēs tiktu tuvāk īstenībai un varētu runāt skaidrāku valodu.

Ziedotāji grib zināt, kur palika „Ārtava Latvijai".

Ziedotājs, Seattle, Wash.

ES NEBRIDĪŠU JŪRĀ

Izlasiju ārstniecības padomniekā, ka ļoti veselīgi asinsriņķošanai esot, ja kājas tur aukstā ūdenī. Nolēmu mēģināt, aizbraucu uz Breitona liedagu un sāku bradāt pa jūru.

Dabūju iesnas, bet vai manas asinis tamdēļ riņķo labāk, grūti sacīt. Arī mana draudzene, „solidarizēdamās" ar mani, šņaukā. Iesnas nav patīkamas. Es vairs nebridīšu jūrā. **P. D., Ņujorkā.**

NEVIS „KAD", BET „JA"

Ja būtu pirmo reizi, nebūtu vērts tērēt papīru, bet vairākkārt gadījies lasīt sēru dziesmas nepareizu nosaukumu, tā arī 12. aprīlī kādā nekrologā teikts, ka nodziedāta „Kad kādu brāli" . . . Nevis „kad", bet — „Ja kādu brāli vest uz kapu klusu" . . . ir dziesmas pareizais teksts.

Varētu vēl piezīmēt, kas arī bieži tiek sajaukts, un arī minētajā nekrologā ir teikts biedri. — Latviešu valodā ir nosaukumi: biedri un locekļi, — tas nav viens un tas pats. Mūža organizācijās — korporācijās piem. ir locekļi nevis biedri.

Vārds „loceklis" gan ir, šķiet, latv. valodā jaunāks kā „biedrs", arī tautas atmodas laikmeta rakstnieki, piem. Zeiboltu Jēkabs, savos rakstos, aprakstot studentu dzīvi un izdarības, piem. romānā „Liktenis", lieto vēl vārdu biedri.

Mag. iur. E. Lapiņš

PATEICĪBA

Š. g. 12. aprīļa „Latvijā Amerikā", ziņodams par baptistu dziesmu dienu Klīvlendā, V. Dreimanis piemin, ka V. Baštika dziesmas paredzētas arī nākošajos dziesmu svētkos Klīvlendā.

Ja jau tā, tad 1963. gada 3. visparējo ASV dziesmu svētku programmu būs sastādījis V. Dreimanis, jo ričības komiteja šo darbu vēl nav paveikusi. Tāpēc — paldies V. Dreimanim par neaicinātu līdzdalību Klīvlendas svētku rīkošanā! —

J. Kalnietis, Klīvlendā.

Savienotās VALSTIS

ŅUJORKĀ

◉ Lojālitātes parāde sestdien, 29. aprīlī, Manhatenā, pa 5. avēniju no 98. līdz 62. ielai.

◉ Daugavas Vanagu mēneša sanāksme 22. aprīlī Yorkville templī būs veltīta Leonīda Breikša piemiņai. Atmiņas par dzejnieku stāstīs viņa māsas. Mākslinieku priekšnesumi papildinās vakaru.

◉ Grāmatrīkpnieka V. Štāla meita Iveta salaulāta ar studenču P. Vanagu.

◉ Liekas, sadarbība sākusies Ņujorkas DV un LKIA starpā, jo LKIA veterānu pagaidu valdē darbojas V. Midzinš, kas reizē ir arī Ņujorkas DV apvienības biedrzinis - mantzinis. Daži Ņujorkas DV biedri sastāv arī LK IA'ā, neradot pretešķibas abu organizāciju starpā.

◉ Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes pr-ka vietn. A. Jūgam 15. aprīlī izdarīta nieru operācija, kas izdevusies teicami. Slimnieks jūtas labi. Draudzes pr-ks Kārlis Biernis slimo jau kādu pusgadu un veselojas mājās. Draudzes priekšnieka pienākumus pašreiz pilda 2. pr-ka vietn. Aleksandrs Muižnieks.

◉ Ņujorkas Baltijas brīvības namam draudēja slēgšana, jo izbeidzās īres līgums, bet jaunajā līgumā īpašnieki vēlējās maksu pacelt. Sarunās ar Brīvības nama amerikāņu organizāciju aizbildniem, kas šīs īres maksas kārto, tomēr panāca vienošanos, un šis nams atkal ir visu triju Baltijas tautu rīcībā.

◉ Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes Longailendas kopas ceturtdien, 13. aprīlī, sanāca uz sanāksmi, lai lemtu par nekustama īpašuma, visvēlamāk baznīcas iegādi Longailendas rajonā, kas būtu centrā un viegli sasniedzams no Friportas, Port Vašingtonas un Beišoras. Nodibināja nekustama īpašuma iegādes komiteju ar A. Trautmani kā priekšsēdi un locekļiem J. Pelši, Puriņu, Lagzdiņu, F. Krečko un B. Klintu. Komitejā ieiet arī visu triju kopu priekšsēži P. Spīdainis, R. Beķeris un A. Ķikāns.

◉ Ap 250 personu pulcējās Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzes Friportas dāmu komitejas jaunajās telpās uz saviesīgu vakaru 15. aprīlī. S. Prince, Dzirkales - Cennes klavieru pavadījumā nodziedāja 8 dziesmas, bet aktieris J. Šāberts lasīja R. Blaumaņa u. c. darbus. Daudzi apmeklētāji bija ieradušies no Bronksas un Bruklīnas.

◉ 14. aprīļa vakarā Arlingtona zālē bija skautu sarīkojums, kuŗā vaditājs Nīgals stāstīja par Klīvlendas sanāksmi. Notika arī loterija. Galveno vinnestu laimēja E. Grimza.

◉ Māc. R. Zariņš svētdien, 16. aprīlī nokristīja Dr. I. Ādamsona un viņa laulātās draudzenes Aijas, dzim. Turauskas pirmdzimto meitiņu Ingridu. Svinības notika Ādamsonu mājā, Statenailendā.

◉ S. g. 6. maijā Betlemes baznīcā, Bruklīnā notiek Edgara Kalniņa laulības ar Birutu Lazdiņu.

CIKĀGĀ

◉ Strēlnieku kopas pr-ks Čikāgā R. Poruks smagi saslimis ar sirdi un ievietots slimnīcā. Slimo arī viņa laulātā draudzene. Abi atrodās vienā slimnīcā un gaiteni.

◉ Čikāgas latv. jaunatnes un Kokneses jaunatnes pulciņu pilnsapulce notiks 1961. gada 28. aprīlī, Rainbow Gardens telpās, Damen un Armitage ielu krustojumā. Dienas kārtībā abu pulciņu apvienošana, priekšnieka un valdes vēlēšanas. Pēc sapulces deja. Sākums pl. 8.00 vakarā.

◉ 29. un 30. aprīlī Čikāgas Latviešu namā notiks ALJA's darbinieku kursi. Tuvāka informācija sekos. **ro.**

◉ Krolla Kultūras biroja pēdējā sēdē nolēma rīkot sistēmatiskas kultūras piektdienas katra mēneša otrajā piektdienā, kuŗās isumā referētu par svarīgākiem notikumiem politiskajā, kultūras un mākslas dzīvē, kam sekotu mūzikāli - literāri priekšnesumi, bet pārrunas turpinātos pie tases kafijas. Pirmais tāds vakars notiks piektdien, 21. aprīlī, pl. 7.30 vakarā Hull House, 800 S. Halsted St. Kaminu zālē. R. Poruks referēs par politisko stāvokli, bet O. Krolls par kultūras un mākslas jautājumiem. Rakstnieku darbus lasīs A. Eichenfelde un S. Ilstere. Mūzikālajā posmā piedalās A. Freimanis, tenors un G. Freimane, pianiste. Pēc priekšnesumiem pārrunas pie tases kafijas. Ieeja — $1,-, jaunatnei 50¢.

◉ Lai iegūtu līdzekļus kopas dalībniekiem ceļa izdevumiem uz Toronto, E. un V. Dzelmes latviešu tautas deju kopa rīkos sestdien, 29. aprīlī, pl. 8 vakarā latviešu namā 4146 N. Elston Ave. „Rožu balli". Būs laba deju mūzika, priekšnesumi, atspirdzinājumi un citi pārsteigumi.

◉ Daugavas Vanagu ASV valdes rīko sestdien, 22. aprīlī tenora Voldemāra Salnas 15 gadu jubilejas koncertu. Sākums plkst. 7.30 vakarā, ieeja $2,50. Invalidiem dergas goda kartes. Bērniem līdz 12 g. ieeja brīva. Skolniekiem un studentiem puscenas. Eventuālos apsveikumus lūdz sūtīt DV ASV priekšniekam — 3713. N. Kedvale Ave., Chicago 41, Ill.

KALAMAZŪ

◉ Jaunatnes kopas literārā sekcija notur regulāras sanāksmes, kuŗās iztirzā jautājumus par latviešu literatūru. Tanīs piedalās arī dzejnieks Arturs Kaugars, referējot un sniedzot savus atzinumus. Nākošajā sanāksmē sekcijas dalībnieku uzdevums būs apskatīt Ādamsona darbus un diskutēt par tiem.

◉ Pie 75. Jelgavas skautu 8. Gaujas gaidu vienībām darbojas Imants Gleške un čellists Jānis Ādamsons.

◉ Indiānāpoles latv. katoļu jaunatnes kopas „Staburags" valde šogad darbojas šādā sastāvā: kopas vecākais — J. Liepnieks (3139 N. Delaware St.; tālr. WA 4-3620), viņa vietniece — S. Dželme, sekretāre — I. Grante, kasiere — E. Šnitko, biedrzinis — R. Gžibovskis.

◉ Indiānas latv. katoļu biedrības valdē 1961./1962. gadā: prks — Ed. Kroičs (1823 N. Delaware St.; tālr. WA 3-7959), pr. v. — A. Vārpsalietis, biedrzinis — I. Pabērzs, sekretāre — L. Odeiko, kasieris — St. Baiba, locekļi — J. Liepnieks, A. Rudzāts, msgr. A. Grosbergs; revizijas komisijā darbosies: pr-dis — K. Motiváns, sekretārs — J. Donis, loceklis — K. Tučs; dāmu komitejas pr-ce — J. Rudzāte, pr-ces vietn. — V. Medvecka, locekles — N. Krasovska un V. Pokule.

G. G.

GRAND RAPIDI (MICH.)

◉ Padaudzināt Latvijas un latviešu vārdu vietējā amerikāņu sabiedrībā, protams vislabāk nozīmē, ka latviešu deju kopas Ritenītis uzstāšanās sarīkojumā YWCA's telpās. Skolotāja E. Brune nebija taupījusi pūles, lai šī reprezentēšanās izdotos godam. Skatītājiem parādīja 15 raksturīgākās mūsu tautas dejas, pie kam prieks un interese par spraigo priekšnesumu izpaudās visdažādākā veidā. Labi iedereējās Lijas Celmiņas paskaidrojumi angļu valodā. Vienu savas tautas deju izpildīja latviešu jaunieši. Klavieru pavadījumu veica M. Puriņa. Latviešu tautas deju kopa šinī gadā piedalīsies arī Kanadas dziesmu svētkos.

◉ Latviešu jaunatnes pulciņš Pērse izdarījis pamatīgu savu biedru sijāšanu, un no kādreizējā lielā sastāva, kad reģistros skaitījās tuvu pie 70 biedru, atstājis tikai 22, kas vārdiski mīnēti pēdējā apkārtrakstā. Pirms dažiem gadiem Pērse, parādot lielāku aktivitāti, izpelnījās arī ALAs naudas balvu. Gadu gaitā šī aktivitāte redzami apsīkusi, liekas daudziem radušies citi interešu loki, labai daļai vienkārši nav laika un dziļākas intereses. Puriņu ģimenes mājā katru svētdienu paredzētas sanāksmes. 6. maijā Marton House viesnīcā ziedoņa balle un ekskursija uz Čikāgu šī mēneša beigās. **V. Z.**

ASV BAZNĪCĀS

Ņujorkas ev. - lut. draudzē.

Svētdien, 23. aprīlī trīs dievkalpojumi: pl. 9,30 Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols, pl. 2. Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš, un pl. 4 Beišorā, Sv. Lūka baznīcā, māc. O. Gulbis.

Cetuādien, 20. aprīlī, dāmu komitejas darba vakars draudzes namā; piektdien, 21. aprīlī vidusskolēnu mācība Bruklīnā, Bronksā un Brentvudā, jaukta koŗa mēģinājums draudzes namā; sestdien, 22. aprīlī, svētdienas skolas 6 vietās: Bruklīnā, Bronksā, Džamaikā, Friportā, Beišorā un Ņuarkā.

Svētdien, 30. aprīlī Betlemes baznīcā dievkalpojums un pēc tam atceres sarīkojums, godinot ilggadīgos Bruklinas svētdienas skolotājus — māc. R. Zariņu, K. Karlovicu, V. Ošu, A. Rusleju un bij. Bruklinas skolotāju O. Roziti.

Dievkalpojumu vadīs māc. R. Zariņš, dziedās baritons Ārijs Kellijs, pie ērģelēm Bruno Skulte, sākums plkst. 2 d. Pēc tam apakšējā zālē kafijas galds.

☆

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 Ferdinand St. ceturtdien, 20. aprīlī, plkst. 7,30 vak., radio dievvārdi latviešu radio pusstundā. Piektdien, 21. aprīlī, pl. 6 vak. iesvētes mācība. Sestdien, 22. aprīlī, pl. 6 vak. skautu Jura dienas dievkalpojums. Māc. I. Kalniņš un A. Rautenšilds. Svētdien, 23. aprīlī, pl. 10 bērnu dievvārdi un svētdienas skola. Pl. 11 dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds. Trešdien, 26. aprīlī, pl. 7 vakarā Bībeles stunda.

Aurorā (Ill.) svētdien, 23. aprīlī, pl. 3 p.p., 420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā, dievkalpojums un svētdienas skola. Māc. A. Rautenšilds, vijoles solo Ludvigs Jakobsons, pie ērģelēm Valdis Treimanis.

GRĀMATVEDĪBA un IENĀKUMA NOD. priekš uzņēmumiem.

Zvanīt

HU 5-6121 vai HU 3-9187, Toronto

LATVIJAS AMERIKĀ

pārstāvis

ST. KATARINĒS

H. Greble, 85 Maple St., St. Catharines, Ont., kārto abonementu, sniedz un pieņem informāciju.

NĀCIET, LAI IEGŪTU ŠĪS BALVAS

- BRĪVS CEĻOJUMS UZ CARIBEAN.
- LAIMESTS 2 NED. VIESNĪCĀ FLORIDĀ.
- NEDĒĻAS NOGALE DIVIEM ŅUJORKĀ.
- BĒRNIEM: 2 NED. NOMETNĒ. ĪSTI PONIJI . . . UN DAUDZ CITU LAIMESTU.

NĀCIET un REDZĒSIT PIRMO LIELĀKO CEĻOŠANAS SKATI

HOLIDAY FAIR

AUTOMOTIVE Bldg. IZSTĀDES LAUKUMĀ - TORONTO no 21.-29. apr.

PRIEKŠNESUMI. • MODES SKATES. • CEĻOŠANAS SKATES. • EKSPONĀTI NO DAŽĀDĀM ZEMĒM. • REDZĒSIT ARĪ DAŽĀDU ZEMJU ETNISKO GRUPU TAUTISKO DEJU PRIEKŠNESUMUS, KĀ ARĪ AMATNIEKU DEMONSTRĒJUMUS STIKLA, ĀDAS UN SALMU IZSTRĀDĀJUMIEM.

UZJAUTRINĀJUMI PIEAUGUŠIEM UN BĒRNIEM.

Ko darītu jūs?

Londona. Ja jums tiktu dota iespēja laikmeta ratu atgriezt atpakaļ par dažiem desmitiem gadu, vai jūs labprāt dotos laulības ostā ar to pašu personu? Kāds britu galvaspilsētas laikraksts šādu jautājumu uzstādīja saviem lasītājiem.

Vadoties no saņemtām atbildēm, laikraksts ziņo, ka starp tūkstošiem vēstuļu rakstītāju, kur vairākumā ir daiļā dzimuma pārstāvji, attiecībā 7 pret 1, četras sievietes no desmit un trīs vīrieši no desmit labprāt mainītu savus laulību partnerus. Tālāk laikr. piebilst, ka, jo laulībā esot vairāk bērnu, jo biežāk sievietes vēlas no viriem šķirties. Izšķirējs faktors esot arī laulības ilgums — kopā nodzīvotie gadi. Bez tam svarīgs apstāklis, kādā vecumā bijuši laulības partneri, kad tie devušies laulībā. Visvairāk par šķiršanos domā sievietes, kas precējušās pirms 21 gada sasniegšanas.

Bīstamais vecums sievietēm esot starp 49 un 56 gadi, bet viriešiem starp 16 un 24 gadi . . . „Bīstamajā vecumā" bijis arī viens laimīgs gadījums: 33 g. v. Džona Cembers, 5 bērnu māte, pēc 17 kopīgas laulības gadiem nākusi pie atziņas, ka viņas vīrs tās laulībā līdzinājies mullei, jo viņa apprecējusies vēl būdama nepilngadīga. Viņa izlēmusi viru atstāt. Vēlāk Džona apdomājusies, mainījusi savu lēmumu un došoties laulībā ar bijušo viru otru reizi.

Grāmatu apskats

VĒSTURISKA SKANDĀLA ROMĀNS

'THE QUEEN'S NECKLACE'

by Frances Mossiker, Simon and Schuster, Inc. (Kanadā — The Musson Book Co., Ltd.) izdevums,

620 lpp. Cena — $7.50

Kaut gan šo grāmatu grūti formas ziņā apzīmēt par romānu, tomēr tā lasās kā tāds, lai gan ir patiess Francijas 18. g. s. vēsturiskā „karalienes kakla rotas" skandāla pētījums.

Mistiskajā skandālā bija veikli iejauktas Francijas tā laika karalistes augstākās personāžas: pats kardinālis, hercogiene de La Motte - Valois un vesela virkne citu, ieskaitot dēkaino grāfu Kaliostro un prostitūti Olivu, kas bija ievietoti Bastilijā. Šis skandāls deva nāves dūrienu Francijas karaliskās ģimenes reputācijai. Kaut gan sekojošajā tiesas prāvā zināmos apsūdzētos atzina par vainīgiem, tomēr patiesību šai lietā nekad nav izdevies izdibināt. Kas patiesībā bija noticis ar slaveno karalienes kakla rotu? Vai Marija Antuanete bija šai lietā vispār iejaukta? Kas bija galvenais darītājs, kas slēpās aiz šīs zādzības un neslavas celšanas konspirācijas aizkulisēm?

Autore septiņas reizes mērojusi ceļu no Amerikas uz Franciju, lai vāktu savam darbam materiālus, un piecus gadus nodevusies materiālu pētīšanai, bet, kaut gan tai lieliski izdevies apgaismot laikmetu, tomēr vēsturisko mīklu nav atrisinājusi.

KREMĻA PASAULES POLITIKA

„THE KREMLIN AND WORLD POLITICS" by Philip E. Mosley, Random House, Inc. izdevums, 557 l. p., Cena — $1.65.

Kad Ļeņins kara nomocito Krievijas tautu iegrūda oktobra revolūcijas mutuļos, viņš to izrāva arī ārā no rietumnieciskās demokratiskās evolūcijas. Viņa revolūcija, kā arī viņa ideoloģijas un varas sistēma iedzina kīli starp boļševiku režīmu un liberālajām Eiropas un Ziemeļamerikas tradicijām. Šī „pārrāvuma" sekas vēl tagad nodarbina kā Rietumu politiskos vadoņus, tā arī atsevišķus pilsoņus.

Autors divdesmit piecus gadus nodarbojies ar „krievu problēmas" pētīšanu, raudzīdams noskaidrot, ko padomju sistēma nozīmē pašai krievu tautai un ārējai pasaulei. Šo 25 gadu laikā uzrakstīto apcerējumu sakopojums un papildinājums ir apskatāmā grāmata.

RĪGAS MĒTEĻI ŅUJORKĀ

Nedēļu pēc Lieldienām Ņujorkas Kolisejā notika Internacionālā automobiļu izstāde, kur piedalījās arī krievi ar saviem ražojumiem. Krievu mašinas atgādina dažādu rietumu valstu gatavotus auto modeļus, un tāpēc publikai nebija sevišķas intereses.

Bet izstādē notiek arī modes skates vairākas reizes dienā, piedaloties dažādu valstu modeļiem. Arī te krievi uzstājas ar saviem ražojumiem, un panākumi ir daudz lielāki. Salīdzinot ar agrāko gadu līdzīgām modes skatēm, krievi progresējuši, un kā modeļu izskats, tā arī drānu kvalitāte ir labāki. Sevišķi izceļas Rīgā gatavots lietus mētelis ar aitādas oderi, kas iepogājama. Šī mēteļa veidojums glīts, drāna labas kvalitātes, tikai amerikāņi brīnās, kāpēc neesot rāvējslēdzis, jo līdzīga veidojuma amerikāņu mētelis neiztrūkstoši ir ar rāvējslēdzi. Mēteļa cena 32 dolari. Modes skatē rādītās drānas nav pārdodamas. Ar šiem modeļiem mēģina tikai iekarot amerikāņu tirgu.

HAMILTONĀ

O. ANDERSONA pārtikas preču veikalā, 26 MARKET St., dabūjami atsevišķi

LATVIJAS AMERIKĀ

numuri.

ALEX COOPER, Jamaikas ceļojumu biroja pārstāvis Kanadā. Viņš arī izstādes komitejas loceklis.

SKATE, KO VĒRTS APMEKLĒT

Ar 21. aprīli Toronto, Nacionālās izstādes novietojumā sāksies t. s. 1961 Travelage Holiday Fair, kas solās būt interesanta, kā arī vienam otram apmeklētājam sagadāt laimīgus pārsteigumus. Bez maksas ceļojumus, uzturēšanos viesnīcās, bezmaksas braucienus uz Ņujorku u. c.

Izstādes „nagla" šogad būs Miss Travelage 1961 — Rosemary Palin, kas 12. aprīlī plkst. 3.30 atstāja Toronto lidlauku, lai dotos savā pasaules apceļojumā, jau 13. aprīļa agrā rītā sasniedza Amsterdamu un pēc dažu stundu uzturēšanās tur, pēcpusdienā aizlidoja uz Parīzi. Tālāk viņas ceļš ies uz Romu, Kairo, Karahi, Jaun-Delhi, Bangkoku, Hong-Kongu, Tokio, tad pāri Klusajam okeanam uz Anchorage Alaskā, tad uz Sietlu, Vašingtonu un beidzot Vankuveru, kur uzkavēsies 24 stundas, lai izstādes atklāšanas dienā, 21. aprīlī, ierastos Toronto.

Ceļojuma laikā pieredzēto viņa uzņems skaņu filmā, ko izrādīs izstādes kinoteātrī. Bez R. Palinas demonstrējumiem šai kinoteātrī vēl izrādīs vairākas krāsu filmas, kas uzņemtas dažādās zemēs.

Ar tautas deju uzvedumiem skati kuplinās etnisko grupu deju ansambļi, kas reizē demonstrēs krāšņos tautas tērpus un rādīs skatītājiem savu tautu tradicijas.

Modes skatē demonstrēs tērpus, kādus valkā ceļotāji dažādās zemēs. Bez tam Barbara Gilmer, kas ir pazistama kā eksperte un padomdevēja ceļotājiem, demonstrēs, kā vislabāk un praktiskāk sapakot ceļa somas, lai iespējami mazākā somā varētu ievietot vairāk līdznemamo mantu.

Daudzas ceļojumu aģentūras iekārtojušas savus stendus, lai apmeklētājus varētu plaši informēt par ceļošanas iespējām. KLM Royal Dutch Airlines iekārtojusi 30 pēdu garu karti, kurā redzami Holandes dabas skati un ievērojamākās vietas. Scandinavian Airlines tagad izveidojusies par pasaulē slavenu ceļojumu firmu. Kad vēl 1946. gadā SAS (Scandinavian Airlines System) uzturēja tikai vienu gaisa satiksmes līniju pāri Ziemeļatlantijai, tagad tā apkalpo 90 pilsētas 42 valstīs, visos piecos kontinentos.

Interesantus demonstrējumus sniegs t. s. India House stendā, rādot indiešu dzīvi un tautas izstrādājumus. Ontario Motor League sniegs informāciju par šīs apdrošināšanas sabiedrības darbību, kas it sevišķi pakalpo auto mašīnu īpašniekiem, jo minētai sabiedrībai plaši sakari visās zemēs. Spēkratu īpašniekus, kas vēl nav Ontario motorligas biedri, lūdz iesūtīt ligai savas adreses, kā apakšējā sludinājumā minēts. Pēc adrešu piesūtīšanas saņemsiet plašu informāciju.

Bez šīm sabiedrībām izstādē pārstāvētas arī daudzas citas firmas, kā European Cars Service, European Travel Bureau, Europe-Canada Travel Agency, Mutual of Omaha apdrošināšanas sabiedrība, O' Keefe u. c.

Rosemary Palin no Toronto, kas ir „Miss travelage 1961", ceļos 8 dienas pa pasauli, kur tiksies ar daudzu lielpilsētu galvām, lai veicinātu Ceļotāju skati Toronto, kas notiks laikā no 21. līdz 29. aprīlim Nacionālās izstādes laukumā, Automotive Building telpās.

SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM

LŪDZAM JŪS APSKATĪT MŪSU NOVIETOJUMU

CEĻOTĀJU IZSTĀDĒ.

SNIEGSIM JUMS IZSMEĻOŠUS PASKAIDROJUMUS PAR VISĀM CEĻOŠANAS IESPĒJĀM AR DŽETA LIDMAŠĪNĀM UZ VISĀM LIELĀKAJĀM PILSĒTĀM EIROPĀ.

Kontaktējiet savu ceļošanas aģentu vai arī iegriežaties

SAS 244 BAY STREET, TORONTO.

Tel. EM 2-5228.

EURO - CANADA TRAVEL

GAISA - JŪRAS BRAUCIENI arī uz nomaksu

IMMIGRĀCIJA. ★ SŪTA NAUDU UZ EIROPU.
GRĀMATVEDĪBA. ★ NOTARIĀTS.
331 OAKWOOD AVE., TORONTO. RU 3-7529.

ARĪ SAV. VALSTIS PROGRESĒ

Vašingtonā. Padomju Savienības zinātnieku vaditais pirmais cilvēka lidojums izplatījumā tomēr nenozīmē, ka Sav. Valstis šai nozarē būtu galīgi atpalikušas. Jau pirms majora Gagarina „Vostoka" vārdā nosauktā satelita panākuma, amerikāņu zinatnieki no Vandenberga avīācijas bazes izšāva savu kārtējo „kartupeli", nepilnu simts mārciņu smago „Discoverer XXIII" satelītu, kas, jauniem instrumentiem apgādāts, pagājušās nedēļas nogalē tika ievadīts ziemeļu - dienvidu orbitā ap zemes lodi. Parasti labi informētā amerikāņu prese šai gadījumā atstāta tumsā, dodot vielu visdažādākiem minējumiem. Un proti, domā, ka „Discoverer XXIII" būtu apgādāts Midas vai Samos satelitiem domātiem instrumentiem. Abi minētie ir tā saucamie spiegu sateliti, ar kuriem amerikāņi cer aizstāt tagad prezidenta Kennedija personīgi aizliegtos lidojumus virs komūnistu territorijām. Ar pirmo amerikāņi paredzējuši atklāt padomju raķeššāviņus, Midas satelita instrumentiem uztverot izšauto raķešu dzīšanai nepieciešamo degvielu enerģijas pārstrādāšanas procesā radītos karstuma staru viļņus. Samos, turpretim, paredzēts apgādāt ar ārkārtīgi jūtīgiem fotoaparātiem, kas padomju gatavošanos raķešu izšaušanai uztvertu vēl pēdējā zemes stādijā.

SARKANIE SMIEKLI

Budapeštā uz ielas stūra ar saviem amata rīkiem rokā sarunājas divas ungāru sētnieces.

Pirmā: „Es tevi apsveicu . . . Tagad, kad tavs vīrs kļuvis ministrs, tev klāsies taču daudz labāk . . ."

Otrā: „Drusku labāk jau klāsies . . . bet nebūtu šītā nolādētā tautas republikas iekārta, tad varbūt arī mani uzrunātu ar — ekselence . . ."

☆

Kāda sačukstēšanās Prāgā: „Vai esi jau dzirdējis, ka pagājušajā naktī nezināmi laundari ielauzušies pašā iekšlietu ministrijā?"

„Nudien traki! Kas tad tur nu ir nozagts?"

„Vēlēšanu rezultāti . . ."

„Kuŗi?"

„Nu, protams, nākošā gada vēlēšanu rezultāti . . ."

As.

PASAULES RAIBUMI

Ņujorkā dzīvojošais zinātnieks Dr. Ernests Vinders paziņojis, ka izdevies atklāt jaunu ķīmikāliju, kas iedarbotos visai efektīgi pret vēža baciļiem tādā gadījumā, ja to piejauktu nikotīnam. Reizē ar abu vielu maisījumu, smēķētājiem vairs nebūs jādomā par cigarešu kaitīgumu.

☆

Kā izriet no somu laikraksta „Nya Pressen" tad somiem apnikušas viņu pirtis — saunas, ar kādu vārdu tās pazistamas vai visā pasaulē. Somijā pēdējā laikā konstatēts, ka tās pirtis esot tā kādās 70 atklāsarucis apmeklētāju skaits, ka paredzama to slēgšana. Daudzi somi, kuŗi agrāk bijuši dedzīgi saunu cienītāji, tagad vislabprātāk mazgājotie vannās . . .

☆

Austrijas valsts prezidenta kanceleja nesen izlaidusi īpašu apkārtrakstu ordeņu piešķiršanas lietā. Visas ministrijas un līdzīgas iestādes uzaicinātas nākotnē ierobežoties ar ordeņu piešķiršanas pieprasījumiem dažādo jubileju gadījumos u.t.t. Ja ordeņus pieprasīšot un piešķiršot līdzšinējos apmēros, tad Austrijai draudot ordeņu inflācija . . .

☆

Apspriežot jaunākās franču valodas izteiksmes, Franču Akadēmijas ievērojamākie locekļi nesen izlēmuši, ka vārds „chameau" — kamielis, lietojams abu dzimumu apzīmēšanai bez kārtas izšķirības. Franču Akadēmijas nemirstīgie arī izlēmuši, ka cilvēka nosaukšana par kamieli nav apvainojums. Turpretī kāda cilvēka nosaukšana par „veco kamieli" esot uzskatāms par apvainojumu, par ko varot sūdzēties tiesā.

☆

Vācijas veco pilu īpašnieku apvienība, kuŗas biedru skaits nav mazais, jo Vāczemē vēl ir ap 11.000 vidusslaicīgu un tomēr vēl dažļi apdzīvojamu pilu, paskaidro, ka par „pilskungu" tagad ļoti viegli var kļūt katrs. Ir jāraksta tikai minētajai apvienībai un jāizsaka vēlēšanās iegūt savā īpašumā kādu pili. Apvienība ir tūliņ ar mieru katram pils gribētājam tādu lēti pārdot, jeb ja viņš nav pārāk izvēlīgs un naudīgs — uzdāvināt gluži par velti . .

Nelaime tikai tā, ka šīs vecās pilis atrodas pieminekļu aizsardzības objektu sarakstos un jaunajam pilskungam arī tūliņ jāuzņemas to kārtībā uzturēšana un vēsturiski pareiza remontēšana. Tā kā valsts piemaksas šim nolūkam niecīgas (par tām nevar atjaunot pat jumtus . . .), tad nākošajiem pilskungiem vai pilskundzēm, kuŗas vēlas sildīties pie vēsturiskiem kamīniem jeb rīkot viesības bruņinieku zālēs, ik gadus pilju uzturēšanai jāizdod desmitiem tūkstošu vācu markas.

☆

Kāds Austrumafrikas Masindi iedzimtais nesen nonācis tiesā par to, ka savai sievasmātei iešāvis bultu tajā ķermeņa daļā, kuŗu parasti lieto sēdēšanai. Bultas šāvējs tiesā paskaidrojis un taisnojies, ka novakares krēslā viņš savu miesās vareno sievasmāti noturējis par spācoši trokšņojošu pērtiķu mātiti. Tiesa viņa izteikumiem piešķirusi ticamību un melnais sodu nav dabūjis.

The Ontario Motor League

PIEDĀVĀ

NEPĀRSPĒJAMU ATBALSTU STARPTAUTISKĀ PLĀKSNĒ

- Pakalpo ceļotājiem Ziemeļamerikā.
- Palīdz starptautiskiem ceļotājiem.
- Izpalīdz izpirkšanas gadījumos.
- Palīdz novērst satiksmes klizmas.
- Palīdz satiksmes negadījumos.
- Personu apdrošināšana.
- Piesūta mēnešrakstu.
- Izkārto atlīdzību mašīnu nozagšanu gadījumos.

Starptautiskās attieksmēs sadarbojas ar CANADIAN AUTOMOBILE ASSOCIATION, THE AMERICAN AUTOMOBILE ASSOCIATION un vadošiem klubiem Eiropā.

Uz pieprasījumu piesūta pilnīgu informāciju. Izpildiet kuponu un piesūtiet šodien.

ONTARIO MOTOR LEAGUE
CARLTON TOWER • YONGE AND CARLTON STS. • TORONTO 2, ONT.

THE DIRECTORS OF SALES
Please send me complete membership information.
City .....
Street .....
Name .....
( ) I am not a former member of any of the above, but would like information on OML membership.

Brauksit uz Eiropu?

Ja rodas vajadzība pirkt, pārdot, īrēt, pārvadāt, vai kreditēties, rakstiet vai zvaniet

EUROPEAN CARS SERVICE, 73 Adelaide St., W., Toronto 11, Ontario. Tel. EM 61-2413.

EUROPA TRAVEL BUREAU

(Dibināts 1948.)

Piedāvā vislabākos pakalpojumus ceļošanas gadījumos.

- REZERVĒŠANA
- IMMIGRĀCIJA
- TULKOJUMI
- NOTĀRS

BEZMAKSAS INFORMĀCIJA, NĀCIET, ZVANIET VAI RAKSTIET

630 YONGE STREET, TORONTO.

WA 2-7295. WA 2-7583.

BEZAPSTĀJAS LIDOJUMI IKDIENAS UZ UN NO TORONTO

SWIFT DC - 8 JET vai ECONOMICAL DC. - 7C

Sazinieties ar savu ceļojumu biroju vai ar KLM Toronto biroju, 335 BAY ST. EM 2-4541.

Dr. med. Aleksandrs Baldiņš

PUĶES NO AT

PAZISTAMAIS GINEKOLOGS DI

III

Vēl atgriežoties pie nelaika Dr. Benjamiņa bērēm, šai vietā gribu citēt Andrieva Niedras stāstījumu, kāds tas atrodams rakstnieka publicētajās atmiņās:

„Vietalvā bija auks paradums, visus mirōņus, lai no kuŗas puses arī brauktu, vest kapsētā vēl baznīcai garām. Šī ieraža atskan kapsētā dziedātā „Kad pienāks nāves stundiņa". Dziesmu „Saule vēl ir debess lokā", sacerēju, izvadot uz kapu savu tuvo kaimiņu Dr. Benjamiņu, Kalsnavā.

Uz Kalsnavu pārejot atradām Benjamiņu tur jau priekšā, vēl neprecējušos. Viņš bija ļoti dzīves priecīgs un pie tam labsirdīgs cilvēks; kaut gan viņa daba un gara virziens bija pavisam citādi nekā manējie, tomēr viņa saulainam dzīves priekam nebija iespējams atturēties preti — un tā dažu atpūtas brīžiņu pavadījām kopā kaimiņu starpā.

Reiz, tas bija 1912. gada pavasarī, jokodamies viņam mācāmies virsū, lai taču gādā sev mājasmāti, izteikdami šaubas, vai viņš pavisam apprecēsies. Uz to viņš, laikam jau klusībā savu tuvāko nākotni pārzinādams, mums atbildēja, šoties vēl jūnija neticējām un pie derības. Viņš ga bet beigās sm teicās mūs izārs ticības un sade sešām pudelēm derības vinnēja beigās visi priec zas. Sampanietin jaunajam pārim ar šādu dzejoli:

Audzis svešas
Briedis svešā
Nāk viņš —

Arī mūsu non
Vai tā nava j
Ko viņš šodie
Auga, brieda s
Kopā nākot p
Klusām ronas z
Augšup ceļas str
Itkā sirdis līdzi
Augšup dzives
Tā lai ceribas ju
Cita citu dzīdar
Visā jūsu dzive
Rožu ziedus vīd
Un kad reiz —

Labi, ka to bi

Bet viņu nebij
ka dienu: jau tī
septembrī Benj

DOC. J. RUTKA

LATVIJAS GEOGRAFIJA

Pārstāvis Kanadā:

Mr. A. AMOLIŅŠ,

26 Woodside Ave., Toronto 9, Ont. Tel. RO 2-9667.

Toronto latviešu katoļu v
rīko Š. G. 22. APRĪLĪ, PLKST. 7.30
COLUMBUS APAKŠĒJĀ
(Linden - Sherbourne)
PAVASARA SAVIE
DEJU VAKA
★ LABA DEJU MŪZIKA. ★ PILNA
★ PĀRSTEIGUMI.
Visus laipni ielūdz VIENĪ

ATBALSTIET latviešu saimnieciskos pas
LATVIEŠU SAIMN. DARBINIEKU APVIENĪ

DĀMU FRIZIERSALONS ,
3 Westmoreland Ave. (Bloor - D
Tel. LE 6-9544, Toronto.

KOTEDŽU L
AR 25 PROC. ATLA
300 dažāda izmēra iestikloti logi, sā
līdz $1,- gabalā.
TILLING'S WINDOW
WA 4-3737, Toronto.

LATVIJAS AMERIKĀ
MOD
SPIE
TOR
PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTĪ
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU
- VIZĪTKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJ
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARĪKOJUMU BIĻETES,
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅ
- GRĀMATAS un ŽURNĀLU
- VESTUĻU VEIDLAPAS, A

u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, T
ONT., CANADA. TEL.:

Pasūtinājumus lūdzam nodot lai

UMI. • MODES SKATES. •
S SKATES. • EKSPONĀTI NO
ZEMĒM. • REDZĒSIT ARĪ
ĒMJU ETNISKO GRUPU TAU-
U PRIEKŠNESUMUS, KĀ ARĪ
U DEMONSTRĒJUMUS STIK-
N SALMU IZSTRĀDĀJUMIEM.
NĀJUMI PIEAUGUŠIEM
UN BĒRNIEM.

DINAVIAN
AIRLINES
SYSTEM
S APSKATĪT MŪSU
IETOJUMU
U IZSTĀDĒ.
ZSMEĻOŠUS PASKAIDRO-
M CEĻOŠANAS IESPĒJĀM
LIDMAŠĪNĀM UZ VISĀM
PILSĒTĀM EIROPĀ.
šanas aģentu vai arī iegriežaties
244 BAY STREET, TORONTO.
Tel. EM 2-5228.

ANADA TRAVEL
AUCIENI arī uz nomaksu
SŪTA NAUDU UZ EIROPU.
ĪBA. ★ NOTARIĀTS.
TORONTO. RU 3-7529.

LES RAIBUMI

ieks ojis, ikā- ktīgi īju- nam. umu, omā

ksta pni- , ar vai lai- klā- nek- to ag- nitā- ājo-

enta ašu r-ša- n li- nā- pie- ažā- Ja kšķir- tad nflā-

va- adē- ne- cha- abu rtas ijas cil- ieli kāda veco

APSTĀJAS
MI IKDIENAS
NO TORONTO
T DC - 8 JET
vai
OMICAL DC. - 7C
es ar savu
nu biroju
r KLM
o biroju,
AY ST.
2-4541.

THE WORLD OVER
KLM
ROYAL DUTCH AIRLINES

Dr. med. Aleksandrs Baidiņš

PUĶES NO ATMIŅU DĀRZA

PAZĪSTAMAIS GINEKOLOGS DR. A. BAIDIŅŠ STĀSTA ATMIŅAS

III

Vēl atgriežoties pie nelaika Dr. Benjamiņa bērēm, šai vietā gribu citēt Andrieva Niedras stāstījumu, kāds tas atrodams rakstnieka publicētajās atmiņās:

„Vietalvā bija jauks paradums, visus miroņus, lai no kuŗas puses arī brauktu, vest kapsētā vēl baznīcai gaŗām. Šī ieraža atskan kapsētā dziedātā „Kad pienāks nāves stundiņa". Dziesmu „Saule vēl ir debess lokā", sacerēju, izvadot uz kapu savu tuvo kaimiņu Dr. Benjamiņu, Kalsnavā.

Uz Kalsnavu pārejot atradām Benjamiņu tur jau priekšā, vēl neprecējušos. Viņš bija ļoti dzīves priecīgs un pie tam labsirdīgs cilvēks; kaut gan viņa daba un gara virziens bija pavisam citādi nekā manējie, tomēr viņa saulainam dzīves priekam nebija iespējams atturēties pretī — un tā dažu atpūtas brītiņu pavadījām kopā kaimiņu starpā.

Reiz, tas bija 1912. gada pavasarī, jokodamies viņam mācāmies virsū, lai taču gādā sev mājasmāti, izteikdami šaubas, vai viņš pavisam apprecēsies. Uz to viņš, laikam jau klusībā savu tuvāko nākotni pārzinādams, mums atbildēja, ka šis apprecēšoties vēl jūnija mēnesī. Mēs tam neticējām un piedāvājām viņam derības. Viņš gan mūs bridināja, bet beigās smiedamies tomēr teicās mūs izārstēt no mūsu neticības un saderēja ar mani uz sešām pudelēm šampanieša. Viņš derības vinnēja un vēl jūnija beigās visi priecīgi svinējām kāzas. Šampanietim līdzi dāvināju jaunajam pārim viņa dzesinātāju ar šādu dzejoli:

Audzis svešas zemes ārēs,
Briedis svešā piesaulē,
Nāk viņš — zelta dzirkstis mezdams —
Arī mūsu nomalē,
Vai tā nava jūsu laime,
Ko viņš šodien tulkot grib:
Auga, brieda svešā malā,
Kopā nākot priekā zib!
Klusām rōnas zelta dzirkstis,
Augšup ceļas straujumā.
Itkā sirdis līdzi sauktu
Augšup dzīves dzidrumā.
Tā lai cerības jums ceļas
Cita citu dzīdamas,
Visā jūsu dzīves gaitā
Rožu ziedus vīdamas.
Un kad reiz — pēc ilgiem gadiem —
Kaminpriekšā sēdēsit
Un par pagājušiem laikiem
Glāzēm skanot runāsiet,
Tad lai katra vīna pērle
Jauku dienu prātā sauc,
Un lai teic mīļš rokas spiedams:
Labi, ka to bij' tik daudz!

Bet viņu nebija daudz, šo priekā dienu: jau tā paša rudens 22. septembrī Benjamiņu apglabājām. Pie slimnieka braukdams un negaisa pārsteigts, viņš bija saaukstējies un nomira. Vietiņu savam kapam viņš vēl pavasarī bija izraudzījis, jautrs kopā ar biedriem pa kapsētu staigādams: tā bija pašā kapsētas dibenā, starp jauniem bērziņiem. Turp mums nācās viņu nest viscaur kapsētai. Uz to zīmējas vārdi: „Mazu ceļa gabaliņu un vēl vienā pulciņā." Šī dziesmiņa, kas sacerēta taisni Benjamiņa izvadīšanai, nobeidzās kā ar trešo un ceturto pantiņu ar abiem beidzamajiem pantiņiem no „Saule vēl ir debess lokā" („Nāc mums pretim klusiem soļiem"), kuŗiem vēlāk piedzejoju citu sākumu. Dr. Benjamiņa izvadīšanas dziesmai („Mazu ceļa gabaliņu") piedzejotas citas beigas:

Dusi, draugs, pēc darba dienas
Vēsās, vieglās smiltiņās!
Prieku, cerības un raizes
Citu gadu rozes klās.
Dusi brāl' un gaidi vien,
Laiks un dzīve ātri skrien:
Lai cik tālu mēs vēl ietu,
Visi nāksim uz šo vietu.

★

Tik tālu Andrievs Niedra.

Gaišā atmiņā man palicis Dr. von Kobilynski-Kempens, ap kuŗa galvu vijās brinumārsta aureols. Viņš arī bija ļoti apdāvināts, gudrs un veikls; pie tam drošsirdīgs, jo nebaidījās neviena. Kolēģi viņu lāgā nevarēja ieredzēt. Dr. Kobilynskis citus ārstus pacientu klātbūtnē izsmēja un ķengāja par katru nieciņāko kļūdu, ko tie slimnieku ārstēšanā bija pielaiduši. Aspirātīgs būdams, konsultācijās uzstādīja ākīgus jautājumus un, ja kollēģis uzreiz neattaŗās dot pienācīgu atbildi, tad ķengājās arī tad, ja nekāda kļūda nebija pielaista.

Vairākkārt viņu bija iesūdzējuši ārstu biedrībās par nekollegiālitāti, bet Dr. K. nepievērsa tam ne mazāko vērību, vienkārši uz biedrības sēdēm, kur viņš bija aicināts dot paskaidrojumus, neierasdamies. Viņa ārējais izskats, pateicoties viņa lieliski koptai kuplajai sarkanai bārdai, kuŗa bija ļoti līdzīga toreizējā Austro-Ungārijas imperātora Franča Jozefa bārdai, bija ļoti īpats. Nevainojami ģērbies, vienmēr labā garastāvoklī, smaidošs, asprātīgs un pilns humora, viņš ļoti patika pacientiem; ar savu uzstāšanos viņš vienmēr prata iedvest slimniekiem absolūtu uzticību. Viņš praktizēja kaut kur uz laukiem, bet reizi mēnesī iebrauca Rīgā, vienmēr zināmā dienā un laikā.

Kādā toreizējās Dzirnavu ielas iebraucamā vietā, kādā lielā telpā viņš pieņēma slimniekus. Katrā pieņemšanas dienā bija ieradušies ne mazāk par simts pacientiem. Ārsts licis visiem izģērbties un nostādījis savus pacientus kā zaldātus kailus rindā. Stāstīja pat, ka sākumā viņš pavēlējis stāvēt rindā kailiem visiem kopā, kā viriešiem, tā sievietēm, vēlāk gan katru dzimumu novietojis atsevišķi. To viņš darījis ar nolūku, lai izceltos ar savu izmeklēšanas paņēmienu oriģinālitāti. Katram rindā stāvošam viņš piegājis klāt un bez izmeklēšanas pateicis, kas kuram kaiš un kas jādara, lai kļūtu vesels. Viņa sekretārs, kuŗš pacientus pierakstījis un iekasējis naudu, iepriekš visus sīkumus izprašņājis, arī to, kādā apgabalā dzīvo un kāda pacienta dzīves vietā zeme, mālaina, smilšaina vai melnzeme.

Piegājis pacientam, tad Dr. K. pats vairāk viņam neko nav prasījis; pieejot pie katra, viņam jau bijusi diagnoze gatava. To tad viņš pacientam īsos, kodolīgos un iespaidīgos vārdos pateicis. Ļoti bieži arī diagnozes bijušas pareizas un ārstēšanās vainagojusies panākumiem. Uz pacientiem šādi paņēmieni atstāj lielu iespaidu. Viņi nevarējuši nobrīnīties vien, kā Dr. K. bez izmeklēšanas varējis zināt, kas viņiem kaiš un izārstēt no tādām slimībām, kuŗas citi ilgi pētījuši, bet palīdzēt nav varējuši. Pacientiem bijusi pārliecība, ka Dr. K. pietiek uz viņiem paskatīties un tūliņ viņš zinājis, kāda slimība nomāc cietēju, un zinājis tik labas zāles, kas palīdz un izārstē.

Par Kobilynski cirkulēja bezgala daudz visādu nostāstu, kur vienmēr tika cildināts viņa asais prāts, tālredzība un viņa izcilās spējas palīdzēt daždažādos negadījumos un rūpēs. Šinīs laikos šie nostāsti droši vien tiktu uzskatīti kā anekdoti, toreiz laudis tiem ticēja; caur tiem vairojās Dr. Kob slava un popularitāte.

DOC. J. RUTKA
LATVIJAS
ĢEOGRAFIJA
Pārstāvis Kanadā:
Mr. A. AMOLIŅŠ,
26 Woodside Ave., Toronto 9, Ont.
Tel. RO 2-8667.

Toronto latviešu katoļu vienība
rīko Š. G. 22. APRĪLĪ, PLKST. 7.30 VAKARĀ
COLUMBUS APAKŠĒJĀ ZĀLĒ
(Linden - Sherbourne)
PAVASARA SAVIESĪGU
DEJU VAKARU
★ LABA DEJU MŪZIKA. ★ PILNA BUFETE ★
★ PĀRSTEIGUMI. Ieeja $ 1.50.
Visus laipni ielūdz VIENĪBAS VALDE.

ATBALSTIET
latviešu saimnieciskos pasākumus!
LATVIEŠU SAIMN. DARBINIEKU APVIENĪBA KANADĀ.

DĀMU FRIZIERSALONS „VENTA'
3 Westmoreland Ave. (Bloor - Dovercourt),
Tel. LE 6-9544, Toronto.

KOTEDŽU LOGI
AR 25 PROC. ATLAIDI
300 dažāda izmēra iestiklotu logi, sākot ar 50 c līdz $1,- gabalā.
TILLING'S WINDOWS LTD.
WA 4-3737, Toronto.

LATVIJAS
AMERIKĀ
MODERNĀ
SPIESTUVE
TORONTO
PIENEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTINĀJUMUS:
• LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES,
• VIZĪTKARTES,
• DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM,
• KONCERTU PROGRAMMAS,
• SARĪKOJUMU BIĻETES,
• PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS,
• GRĀMATAS un ŽURNĀLUS,
• VESTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES u. c.
PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:
LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, TORONTO, ONT., CANADA. TEL.: EM 8-0792,
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus.

ANGLIJĀ
lūdzam mūsu abonentus abonēšanas maksas kārtot
D.V.F. GRĀMATNICĀ,
72 QUEENSBOROUGH TERRACE,
LONDON, W., 2.
Tel. BAYwater 1652.
Turpat pieņem arī sludinājumus, kā arī dabūjami BEZMAKSAS PARAUGEKSEMPLĀRI.

DAŽĀDAS KRĀSU FILMAS
ATTĪSTĪŠANAI UN KOPĒŠANAI.
ĀTRA UN PIRMKLASĪGA APDARE DAŽĀDOS LIELUMOS.
PIEŅEM:
DV. GRĀMATNICA, 123 HURON ST., TORONTO 2-B,
Darba laiks no pl. 9—5, sestdienās no pl. 9—1 dienā.

M. Krone-Balduma

PADOMI NAMAMĀTĒM

DAŽI ĒDIENI VĪNES GAUMĒ

Vinieši, gatavojot gan savā gaumē, gan arī cittautiešu, diezgan daudz lieto saldu un skābu krējumu, gan mērcēm, virām, gan arī gaļas sautējumiem. Krējums ne tikai pavairo ēdiena garšu, bet arī barības vērtības.

Vinieši uzskata, ka ikdienas, un arī svētku maltītēm jābūt garšīgām, labi sagatavotām, tāpat ēdienu sakārtošanai jābūt harmoniskai, kā Vīnes dziesmām.

Vīnei ir savi ēdieni, arī tādi, kas pārņemti no citām tautām un ļoti iecienīti, kas apmierina visizsmalcinātāko tūristu.

SAUTĒTA TEĻA KRŪTS AR TOMĀTIEM

3 mārc. teļa krūts gabals, 1 vidēja lieluma sīpols, 4 tomāti, 1 ēd. kar. sarīvēta siera.

Krūts gabalu sagriež gabalos, pārkaisa ar sāli un apviļā miltos, apcep sakarsētā sviestā līdz ar šķēlēs sagriezto sīpolu, pieliek izsautētus un caur sietu izrīvētus tomātus, pielej mazliet buljona un sautē gaļu mīkstu. Pasniedz ar sautētiem rīsiem, kuŗiem pārkaisa sarīvēto sieru. Var arī sakārtot uz viena trauka. Mērcei isi pirms gatavības pievieno skābu krējumu.

TEĻA KRŪTS AR MAKARONIEM

Līdzīgā kārtā var sagatavot teļa krūti un pasniegt ar novārītiem makaroniem.

Bet var gatavot arī šādi. Gaļu sagriež mazos gabaliņos, pārkaisa ar sāli un pipariem, apcep karstos taukos līdz ar sasmalcinātu sīpolu, pielej mazliet ūdeni vai buljonu un sautē mīkstu. Galdā pasniedz ar sautētiem tomātiem un makaroniem. Makaronus var pārkaisīt ar sarīvētu sieru.

VĪNES VĒRSA GAĻAS CEPETIS

2½ mārc. vērša gaļas fileja, viras garšas saknes, 4 ēd. kar. salda krējuma, speķis iespeķošanai.

Fileja gabalu pārkaisa ar sāli un iespeķo, liek dziļākā pannā uz garšas saknēm, apcep no visām pusēm, pielej mazliet ūdens vai buljona un cep līdz gatavībai. Tad saknes izrīvē caur sietu, pielej izkāstu mērci un pievieno krējumu. Uzvāra, ieliek šķēlēs sagriezto gaļu un pasniedz galdā. Dod klāt novārītus kartupeļus un puķu kāpostus ar svaigām tomātu šķēlēm.

VELTNĒTS FILEJA CEPETIS

2½ mārc. vērša gaļas fileja, majorāns, kiploks, engvers, sāls, pipari pēc garšas. ¼ mārc. speķa, 1 ēd. kar. rīvmaizes, 1 ēd. kar. sviesta, 3 ēd. kar. skāba krējuma.

Fileja gabalu sagriež gareniski un viegli izdauza ar koka āmuriņu, pārkaisa sāli, piparus, sakapātu speķi, rīvmaizi un garšvielas, tad saveltnē un nosien. Liek sakarsētā sviestā un apcep no visām pusēm, tad pielej buljonu un pieliek krējumu, cepot bieži aplaista līdz gatavībai. Galdā pasniedz sagrieztu, ar visu mērci.

Dod klāt kartupeļu biezeni un sautētus zaļos zirnīšus ar burkāniem.

VĒRSA CEPETIS AR GURĶIEM

2½ mārc. mīkstas vērša gaļas, viras garšas saknes, ½ ēd. kar. miltu, 3 etiķa gurķīši, 3 ēd. kar. vīna, ½ mārc. speķa. ¼ kvarta salda krējuma, sāls, pipari pēc garšas.

Gaļu viegli izdauza un iespeķo ar strēmelēs sagrieztu speķa un ar pipargurķīšu strēmelēm. Viras garšas saknes līdz ar sagrieztu sīpolu viegli apbrūnina un tad uzliek sagatavoto gaļu, pārkaisa ar miltiem, pielej mazliet ūdeni un vīnu. Cep cepeškrāsnī, bieži aplaistot. Ja mērce liekas par treknu, taukus jānosmalsta. Puslaikā pieliek krējumu. Kad gaļa gatava, izņem, mērci līdz ar saknēm izrīvē caur sietu. Gaļu sagriež šķēlēs un ieliek sagatavotā mērcē. Gaļu pasniedz ar novāritiem kartupeļiem un burkānu sautējumu.

PIKANTAIS TEĻA GAĻAS CEPETIS

3 mārc. teļa cepeša gabala, 4 šķēles žāvētas mēles, 4 šķēles šķiņķa, 1 vidēja lieluma sīpols, 1 citrona miza un sula, sāls un pipari pēc garšas, 1 vīna glāze baltvīna, 5 ēd. kar. krējuma, ½ ēd. kar. miltu.

Gaļu ātri nomazgā, izdauza, pārkaisa ar sāli un pipariem. Šķiņķa un mēles šķēles sagriež strēmelēs un iespeķo gaļu; ja nav atiecīgas adatas, tad iegriež ar asu nazīti un ievelk strēmeles. Liek cepeškrāsnī pielejot karstu ūdeni, pievieno citrona mizīņu un aizvākotā traukā sautē mīkstu. Tad gaļu izņem, mērci attauko. Pieliek krējumu, sajauktu ar miltiem, uzvāra, izkās, pievieno mērcei citrona sulu un vīnu, sakarsē, ieliek šķēlēs sagrieztu gaļu un vēlreiz uzkarsē.

Pasniedz galdā ar kartupeļu biezeni un sautētiem rožu kāpostiem.

TEĻA KRŪTS AR SPINĀTU PILDĪJUMU

1 mārc. izlasītu spinātu sasautē ar 1 ēd. kar. sviesta, 2 olām un 3 ēd. kar. rīvmaizes, pieliekot sāli, piparus un muskatu pēc garšas, pievieno mazliet ūdeni, tā, lai masa būtu miksta, uzliek uz sagatavotās teļa gaļas krūšu gabala un, bieži aplaistot, cep gatavu.

TEĻA GAĻAS KRŪTS AR AKNU PILDĪJUMU

Apm. 3 mārc. teļa krūts gabala, pildīšanai: 3 šķēles kvadrātiņos sagrieztas baltmaizes, ½ mārc. aknu, 4 ēd. kar. sagrieztu nieru taukiu, 1 mazāks sīpols, 1 zariņš kipioka, 1 ēd. kar. sasmalcinātu pētersīļu lapiņu, 2 olas, sāls un pipari.

Aknas sagriež mazos gabaliņos vai izmaļ caur gaļas mašīnu, sīpolu smalki sakapā, kipioku sarīvē, visas piedevas sajauc un uzliek uz krūts gabala, saveltnē un liek sakarsētā sviestā, apcep, pielej karstu ūdeni un bieži aplaistot cep gatavu. Galdā pasniedz glīti sagrieztu un ar izkāstu mērci pārslacinātu. Pārējo mērci pasniedz atsevišķā traukā.

Klāt var dot brūni ceptus kartupeļus un pildītus tomātus ar svaigiem zaļiem zirnīšiem.

CŪKAS CEPETIS AR ĶIMEŅIEM

3 mārc. cūkas pleca gabala, viras garšas saknes, 2 tējkar. ķimeņu, sāls.

Ar sāli ierīvēto cepeša gabalu liek sakarsētā krāsnī un, bieži aplaistot, cep vienu stundu, tad pieliek viras garšas saknes, 2 lielākus šķēlēs sagrieztus sīpolus un ķimenes. Kad gaļa ir gatava, izņem, pārkaisa pannā miltus, pielej, ja vajadzīgs šķidrumu, savāra un izrīvē caur sietu. Mērci pasniedz atsevišķā traukā. Gaļu sagriež un sakārto uz šķīvja, blakām liek brūni ceptus kartupeļus ar novāritiem pastinākiem un ceptiem tomātiem.

NOTARS
OSKARS PERRO
pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555, Toronto.

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE St., Toronto.
WA 1-3924.

VAI JŪS PLĀNOJAT
braukt uz Eiropu
vai
vēlaties kādu
izsaukt?
Tuvākai informācijai kontaktējiet
„HENRY MOOS — NOTARY PUBLIC"
KENNEDY TRAVEL BUREAU,
296 Queen St., W., TORONTO.
TEL. EM 2-3226.
Dibināta 1926. gadā.

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

Penmans
VADOŠIE ZEĶU RAŽOTĀJI
Plašākā izvēlē pēc Kanadas parauga ražotās zeķes, vilnas, vilnas ar neilona vai perlona piejaukumu, dubultpēdu, elastīga adījuma. Vadošās kā kvalitātes, tā vērtības ziņā. S-16-1

APKAROJIET
VĒZI
ar pārbaudēm, kā arī ar čekiem.
ZIEDOJIET TAGAD!
CANADIAN CANCER SOCIETY
Lūdz sūtīt ziedojumus Metropolitan Toronto Council Canadian Cancer Society, 443 Mount Pleasant Rd., TORONTO.

Osler - Davenport rajonā
IZĪRĒJAMAS
2 istabas ar vārīšanas iespējām.
Uz vēlēšanos garāža.
Zvanīt RO 3-2362, Toronto.

MEKLĒJU
sievieti vai ģimeni
8 gadus vecas, skolu apmeklējošas, meitiņas pieskatīšanai, kamēr pats strādāju.
Lūdz zvanīt A. BIRZNIEKAM, LE 2-0584, darbdienās no pl. 11-iem līdz 2 p.p., nedēļas nogalēs katrā laikā, vai pienākt — 75 PARKWAY AVE., TORONTO.
Var arī zvanīt pēc pl. 6 vakarā, prasot pēc HARRY, RO 9-4101.
Uz vēlēšanos varu apgādāt arī dzīvokli.

Dr. ROMAN PNEWSKY
Ilggadīga prakse slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē.
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās.
3537 PARK AVE., MONTREAL, P.Q., tel. VI 5-7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no pl. 8—9 vakarā.

TRANSPORTA FIRMA
KAKTIŅŠ
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.). Lūdzam zvanīt katrā laikā:
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

VISĀDA VEIDA MĀJAS LABOJUMI
Pagraba izbūves, mājas piebūves etc.
Pirmklasīgs darbs.
ERIKS VENTS,
11 Irma Ave., Port Washington, L. I., N. Y.
Telefoni: PO 7-6696 un PO 7-6519.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ,
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....

..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

CHRUŠČEVS AICINA PREZIDENTU KENNEDIJU ‚IZBEIGT AGRESIJU'

Maskavā, 18. aprīlī. Sorit premjērs N. Chruščevs nodeva kablogrammu ASV prezidentam J. Kennedijam, aicinot „izbeigt agresiju" pret Kubas republiku." Tass ziņo, ka Chruščeva vēstījums nodots īsi pēc tam, kad bija publicēts oficiāls Padomju valdības apgalvojums, ka ASV sākušas iebrukumu Kubā.

Tai pašā laikā Maskavā sākās strādnieku un strādnieku demonstrācijas pie ASV vēstniecības nama. Pulks vicināja dures un krievu un spāņu valodā sauca „Rokas nost no Kubas!", sviedza vēstniecības logos akmeņus un milzīgas zaļas un sarkanas tintes pudeles, līdz nepazīšanai notraipot nama dzeltenīgo fasādi. Vēstniecības darbinieki demonstrantu skaitu lēsa uz 3.000—5.000.

Vašingtonā, 18. aprīlī. Informētas aprindas domā, ka prezidents Kennedijs tūdaļ noraidīs Chruščeva nepamatoto ieskaidrojumu, kā arī pieņem, ka Kennedijs savā atbildē neaizmirsīs piezīmēt, ka ne ASV, ne citas Rietumu kontinenta valstis nepiekļaujas svešu komūnistu spēku iejaukšanos Kubas notikumos.

Maiami, 18. aprīlī. Kubas iebrucēju vienības šķērsojušas pusi no salas platuma un pietuvojušas Havanai līdz 80 jūdzēm.

Pilsētas militāro personīgi uzņēmies savu aizsardzības spēku vadību un šodien plkst. 12,55 (EST) radiolona lokasija sekojošu oficiālu ziņojumu: „Valdības spēki turpina varonīgi cīnīties Las Villas dienvidrietumos, kur izcēlušās malā imperiālistu atbalstītas iebrucēju vienības."

Ne varda Kubas ministru prezidenta nepiemin par kādām uzvarām.

Apstākļu pazinēji domā, ka kara gaitā drīzumā var izšķirties nedaudzu turpmāko stundu laikā. Viss atkarājas no Kastro kara spēka uzticamības savam vadonim. Pieņem, ka tā nav simtprocentīga. Sagaida arī civiliedzīvotāju sacelšanos Havanā.

Kubas valdības radio šorīt ziņoja par 20 cilvēku apcietināšanu, kuŗus apvaino atentāta atavošanā pret Kastro. Viņu starpā esot arī ģ. Kastro valdības lauksaimniecības ministrs majors Humoerto Sorí Marin.

Pag. nakti Havanā īpašs tribunāls sodījis ar nāvi 8 pretvalstiskus virus. Sods izpildīts rīta agrumā. Telegrafa un telefona satiksme ar Havanu pārtraukta.

Otavā, 18. aprīlī. Kanadas ārlietu ministrs Howard Green's speŗ steidzīgus soļus, lai evakuētu no Kubas patlaban vēl tur esošos 245 Kanadas pilsoņus, kuŗu starpā ir ap 100 katoļu garīdznieki.

Maskavā, 18. aprīlī. PSRS valdība pusdienas laikā izdeva radio deklarāciju, ka Padomju Savienība palīdzēs Kastro. Nav paskaidrots vienīgi, kāda veida palīdzība domāta.

Chruščevs izteicies, ka „Pad. Savienība vēlas panākt atslābumu starptautiskajā sasprindzinājumā. Taču, ja kāds uzbrūk mūsu draugiem, mēs tam atbildēsim pilnā mērā."

ASV NOLIEDZ KUBAS REVOLŪCIJAS ATBALSTĪŠANU

Kamēr Padomju Savienība deklarē, ka tā savus draugus neaizmirsīs, komūnistu Kina jau runa par „brīvprātīgo" sūtīšanu uz Kubu Kastro spēku pastiprināšanai.

Ņujorkā. Militāra akcija pret Kubas ministru prezidentu Kastro, ko pēdējā ienaidnieki sauc par otro revolūciju, ir sākusies. Pagājušās nedēļas nogalē, pirms patvēruma meklēšanas Sav. Valstīs, vairāki Kubas B-26 bumbvedēji uzbruka trim dažādiem militāri stratēģiskiem punktiem — Libertadas nometnes municijas noliktavām Havanas tuvumā, tās aizdedzinot; Santiago aviācijas bazei un arī San Antonio de los Banos lidlaukam, no kuŗa Kastro režīma dezertējušās lidmašīnu apkalpes ar saviem lidaparātiem uzsāka lidojumu uz brīvību.

Lidmašīnu uzbrukumiem un sekmīgajām sabotāžas akcijām visas salas mērogā, šī gada 17. aprīļa agrā rīta stundā sekoja Kastro ienaidnieku invāzija Kubā, liekot pamatus notikumiem, kuŗu sekas starptautiskā politikā vēl nav pārredzamas.

Vēl pirms Padomju Savienība bija paguvusi deklarēt, ka tā savus draugus neaizmirsīs, un pirms vēl komūnistu Ķīna bija paspējusi piedraudēt, ka tā Kastro spēkiem talkā sūtīs savus brīvprātīgos, Kubas ārlietu ministrs Rao jau visu vainu un atbildību bija uzgāzis Sav. Valstīm. Uzrunādams Apvienoto Nāciju politisko komiteju, ārlietu ministrs uzsvēra, ka amerikāņi vainojami nedēļas nogalēs gaisa uzbrukumos, Kubas invāzijā (norādot, ka invāzijas spēki nākuši no Sav. Valstīm, kur — Floridā — atklāti notikušas invāzijas dalībnieku apmācības) un, noslēgumā aizgāja pat tik tālu, ka apgalvoja, ka cīņā pret Kastro iesaistīti arī Sav. Valstu spēki no Gvantanamo bazes Kubas dienvidaustrumos. Ārlietu ministrs Rao kara rezultātā garantēja uzsvaru ministru prezidenta Kastro lojāliem cīnītājiem, salīdzinot pašreizējos notikumus ar Dāvida un Goliāta divkauju.

Ārlietu ministra Rao runai Apvienotajās Nācijās atbildēja sūtnis Stivensons, katēgoriski noliedzot visus Kubas valdības apvainojumus. Un proti, ka Sav. Valstīs politiska azila tiesības atradušie Kubas kara aviācijas lidotāji paši atzinušies Kastro lidlauku bumbošanā. Otrkārt, ka neviena invāzijas grupa nav devusies ciņā pret Kastro no Savienoto Valstu territorijas un, ka Sav. Valstis nekādā ziņā nav vainojamas agresijā pret Kubu. Sūtnis Stivensons, tai pašā laikā, nebūt nemēģināja slēpt, ka visas amerikāņu tautas simpātijas atrodas to Kubas pilsoņu pusē, kas cinās pret Kastro tiranniju.

MASKAVA DRAUD

Ņujorka. Otrdienas rītā Apvienoto Nāciju padomes sēdē padomju sūtnis Zorins izteicās, ka Maskava uz Kubas invāziju reaģēs visiem iespējamiem militāriem līdzekļiem.

OTRĀ REVOLŪCIJA KUBĀ

Ņujorkā. Sākoties pretkomūnistu invāzijai Kubā, pēdējās revolūcionārās padomes prezidents Kordona pasludināja revolūciju visas Kubas apmērā un deklarēja, ka tiklīdz invāzijas spēkiem būs izdevies nostabilizēties, padomes vadība izbrauks uz Kubu, kur paredzējusi nodibināt pagaidvaldību, nekavējoties prasot savu tiesību atzīšanu pārējā pasaulē.

Spriežot pēc skopām ziņām, kas pienāk no Kubas, invāzijas sākums liekas labvēlīgs Kastro ienaidniekiem, kas Kučino līca piekrastē, apmēram 90 jūdzes dienvidaustrumos no galvaspilsētas Havanas, vairākās vietās izveidojuši tilta gala pozicijas un gaida paligspēku ierašanos. Vairākās citās vietās invāzijas spēki krastā vēl neesot izcēlušies, bet to mēģināšot jau visdrīzākā laikā. Kādā citā gadījumā pretkomūnistu radio sniedza informāciju par sekmīgiem desantiem kā Matauras, tā Orientes provincē.

Vispārējā situācija, vismaz notikumu pirmajās divdesmit četrās stundās, par tik grandiozi uzbrucēju pasākumiem tomēr neliecina. Kamēr no Matauras provinces Havanā pienāk nepārtraukti palīgā saucieni, galvaspilsētas radio vairākos gadījumos ziņo par invāzijas spēku atsišanu. Trūkst arī pārbaudītu ziņu par vispārēju sacelšanos pret Kastro. Pat Kubas revolūcionārā padome piesardzīgi aizrāda, ka Kastro krišanu radīs nevis iekšēja revolūcija, bet gan invāzijas spēku militāra uzvara.

SAV. VALSTIS STEIDZINA LIDOJUMU IZPLATĪJUMĀ

PIRMO AMERIKĀŅU ASTRONAUTA CEĻOJUMU ORBITĀ AP ZEMES LODI PAREIZO JAU PĒC PĀRIS NEDĒĻĀM.

Vašingtonā. Padomju Savienības zinātnieku panākumi starpplanētu telpas iekarošanas sacensībā radījuši tik paātrināta tempa gatavošanos pirmajam amerikāņu astronauta lidojumam, ka tas varēšot notikt jau nedēļām ilgi pirms agrāk paredzētā datuma. Nākamā nedēļā amerikāņi orbitā ap zemes lodi iecerējuši iešaut satelītu ar kapsulu, kādā vēlāk tādu pat ceļojumu veiktu viens no astronautiem. Ģenerālmēģinājuma izdošanās gadījumā Sav. Valstis ar cilvēku kapsulā riskētu jau nākamo divu nedēļu laikā. Nerodoties nekādiem sarežģījumiem, astronauts „nelielā augstumā" vienreiz apjoņotu zemes lodei un pēc tam tiktu novadīts atpakaļ.

Sav. Valstīm vēl tikai cerot saņaurināt raķešattistības plaisu ar Padomju Savienību, pēdējā jau gatavojas lielākiem un sensācionālākiem sasniegumiem. Izplatījuma pionieris Gagarins savā preses konferencē Maskavā izteicās, ka Padomju Savienība būvējot raķešķuģus mēneša sasniegšanai. Kapsula, ar kādu viņš apņēmējis zemes lodi, tam neesot piemērota.

Lai cik skaļi Padomju Savienība savu kosmonautu arī slavētu, un, lai kādu apbrīnu viņa panākums arī būtu izsaucis pārējā pasaulē, lidojuma detaļas vēl vienmēr ir tītas noslēpumainības tumsā, un skeptiķu balsis ir tikpat skaļas kā vienmēr. Tām nepalīdz arī pašas padomju preses pretrunības, jo sevišķi aprakstot majora Gagarina atgriešanos uz zemes.

Kamēr Padomju Savienība pietvīkušu seju, turpina apgalvot, ka Gagarins bijis pirmais cilvēks, ko krievi izšāvuši mākslīgā satelītā ap zemes lodi, Rietumi to apšauba pārliecībā, ka vismaz vairāki mēģinājumi krieviem beigušies nesekmīgi. Jo sevišķi aizdomīgs Rietumiem liekas Maskavas satraukums pāris dienas pirms Gagarina lidojuma, no kā secina, ka jau tad krievi mēģinājuši dabūt kapsulu ar kosmonautu orbitā, kas izdevies, bet nesekmīgi beidzies mēģinājums viņu dzīvu dabūt atpakaļ zemē. Un kā ar paša Gagarina atgriešanos? Pirmās ziņas liecināja, ka Gagarins, tuvojoties zemes atmosfairai, „samazinājis" krītošās kapsulas ātrumu, un vēl tuvāk zemei no tās izlecis ar izpletni, „un dzimtenes vējos šūpodamies, visā balsī dziedājis patriotiskas dziesmas". Gagarins redzēts nolaižamies, gan sarkanās, gan zilās drānās tērpts, un kāds padomju preses ziņojums pat apgalvoja, ka „kosmonauts sasniedzis zemi, stāvēdams uz abām kājām, pat nesagrīļojies" (kas, starp citu, pie izplētņu lēcējiem parasti netiek novērots). Preses konferences laikā Gagarins par savu nosēšanos bija ļoti mazrunīgs, tikai pateica, ka Padomju Savienībai šim nolūkam izstrādātas dažādas metodes ,no kuŗām viena ir izlēkšana ar izplētni.

Vairāki angļu zinātnieki, kas kļūdījās tikai par divām nedēļām, paredzot pirmo krievu lidojumu ap zemes lodi (angļi sensāciju gaidīja 1. maija strādnieku dienā), apšauba daudz no padomju sniegtajām zinām par majora Gagarina panākumiem. Ja arī viņi tik daudz neapšauba lidojumu pašu, tad ir noteikti pārliecināti, ka krievi, apzināti vai neapzināti, melo par satelita orbitu, kas, pēc viņu domām, ir neiespējams, ņemot vērā Maskavas uzdoto lidojuma sākuma punktu un kosmonauta atgriešanās vietu.

PASNIEGTI HOLIVŪDAS ‚OSKARI'

ELIZABETE TEILORE LABĀKĀ AKTRISE PĀG. GADĀ

Šogad Holivūdas „Oskarus" pasniedza pirmdienas 17. aprīļa vakarā Santa Monikas pilsētas auditorijā, klātesot daudziem ievērojamiem aktieŗiem. Protams, ieradušies bija tikai tie, kas bija puslīdz droši, ka saņems kaut kādu atzinību no Filmu akadēmijas. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, visa plašā ceremonija, kas ilga divas stundas, bija gaužām monotona. Komiķis Bobs Hops saglāba šo vakaru ar saviem atjautīgajiem jokiem, neaizmirstot pazobot krievus par pēdējiem sasniegumiem izplatījuma telpas iekarošanā. „Starpība ir tikai tā," teica B. Hops, „ka viņu vācu zinātnieki bija labāki kā mūsu vācu zinātnieki." Vispirms „Oskarus" saņēma tie, kas bija rūpējušies par kostīmiem, fotografiju, gaismas efektiem un mūziku. Tad sekoja direktori un aktieŗi. Džina Lolobridžida pasniedza „Zelta globu" labākajam filmdirektoram Biljam Vailderam par filmas „Apartment" uzņemšanu. Labākā aktieŗa godalgu saņēma Berts Lankasters par drāmatisko tēlojumu filmā „Elmer Gantry". Saņemot zelta statueti, izcilais aktieris piebilda: „Es izsaku paldies arī tiem, kas par mani šoreiz nebalsoja."

Kad mikrofonā atskanēja Elizabetes Teilores vārds, aktrise lēnām devās saņemt savu „Oskaru" Edija Fišera pavadījumā. E. Teilore vēl nebija atkopusies no savas pārciestās slimības un izskatījās visai bāla. Tomēr ar piepūli viņa spēja dabūt pāris vārdus pār lūpām un izteikt paldies „no visas sirds". Pašās beigās uz skatuves uznāca šarmantā Odrija Hepburne, lai pasniegtu godalgu pag. gada labākajai filmai. Tā ir — „Apartment" ar Džeku Lemonu un Širleju Maklīnu galvenajās lomās. Labākā paligaktiera godalga tika pasniegta Pēterim Ustinovam, bet paligaktrises — Širlejai Džonei. Pārējās rēdzamākās godalgas sadalījās šādi: labākā ārzemju filma — „Virgin Spring", ko uzņēmis zviedru producents Ingmārs Bergmans, labākā dokumentārfilma — „The Horse with The Flying Tale" un labākā zīmētā filma — „Monro". Vēl jāpiemin, ka labākie scenāriji tika atziti divām filmām —

DV KANADAS VALDES LĒMUMI

Jaunievēlētās DV Kanadas valdes otrā darba sēdē, 16. aprīlī Toronto, piedalījās pr-dis R. Epneris, pr-ža vietn. L. Lidums, valdes loc. J. Ronis, A. Beitāns, A. Kvēps, J. Celms, K. Bencons, P. Vītols, Ē. Brēlikšs un jaunatnes lietu referents G. Liepiņš, reviz. komis. loc. A. Zibens, A. Akmens un O. Kļavenieks. Pārrunās pie atsevišķu jautājumu apspriešanas bija pieaicināti apgāda vad. V. Mukts, laikraksta Latvija Amerikā redaktors J. Grinblats un biroja vad. P. Ratnieks.

Pr-dis ziņoja par ienākušiem rakstiem no nodaļām un citām organizācijām. DV ASV kongresam nosūtīts apsveikums, saņemta pateicības vēstule no dziedones Hertas Lūses par apsveikumu jubilejā. Pazīstamā Anglijas DV darbinieka majora Jūlija Ķiļiša izvadīšanā pēdējā gaitā, Kanadas DV atvadu sveicienus nesis Toronto nod. biedrs E. Zariņš, noliekot vainagu.

Piešķīra Latviešu kara invalīdu apvienībai 2 eks. laikrakstu „Latvija Amerikā", kara invalīdu bibliotēkām ASV un Vācijā. Piešķīra $75,- atbalstu Toronto DV sporta klubam, Hamiltonas DV sporta klubam Sparta un TLSK. DV Kanadas valde izteica aicinājumu nodaļām sniegt iespējamo atbalstu sporta klubiem.

22. un 23. aprīlī informācijas centra darbinieku kursos Londonā, Ont. piedalīsies arī DV Kanadas valdes informācijas daļas vadītājs. Nolemj abonēt pastmarku žurnālu Kollekcionārs, kas iznāk Milvokos K. Ķezbera un J. Roņa redakcijā.

Kasieris J. Ronis iepazīstināja ar bēru fonda statūtu projektu un pārrunās pacēlās garākas debates. DV nodaļas aicinātas nod. biedru miršanas gadījumā piesūtīt tuvākas ziņas par aizgājēju nekrologa ievietošanai DV mēnešrakstā, kā arī vēlama mūžībā aizsauktā ģimetne. Aprūpes daļas vadītājs A. Kvēps informēja par iecerēto ziedojumu vākšanas akciju Latvijas brīvībai, kas notiks maijā un jūnijā, ciešā sadarbībā ar LNAK. G. Liepiņš aicināja DV nodaļas pievērst lielāku uzmanību bāreņu un grūtos apstākļos nonākušu ģimeņu jaunās audzes iepriecināšanai ar jaunatnes izdevumiem, Mazputniņu u. c. Par DV mēnešraksta Kanadas DV pārstāvi izraudzīja O. Kļavenieku, aicinot nodaļas viņam piesūtīt informāciju par nodaļu darbības aktuālitātēm. Adrese: 254 Bain Ave., Toronto 6, Ontario.

Vairākas stundas prasīja pārrunas par apgāda jautājumiem, un par notikušiem un nākotnē iecerētiem pārkārtojumiem. L. Lidums sniedza tuvāku informāciju par spiestuves telpām un iecerētām pārmaiņām. Par izdarītiem pārkārtojumiem apgāda saimniecības techniskā personāla informēja R. Epneris. Par laikraksta „Latvija Amerikā" uzkopjumiem techniskā apdarē un saturā vairāki runātāji — I. Lidums, P. Vītols u. c. izteica prieku un atzinību jaunajam redaktoram, bet reviz. komis. loc. O. Kļavenieks, A. Akmens u. c. aicināja vēl kāpināt laikrakstā saturu. Kā korektrise pie laikraksta darbojas S. Ancāne, un viņai kā arī jaunajam redaktoram sēdes dalībnieki izšķīra algas jautājumus. Sakarā ar lidzšinējā apgāda vad. V. Mukta aiziešanu no apgāda vadības ar š. g. 1. maiju, valde apgāda pārraudzīšanas pienākumus uzticēja K. Benconam ar pal. A. Kvēpu, kuŗi darbosies pie apgāda bez atlīdzības. Sakarā ar pārkārtojumiem apgāda vadībā, izdarīja arī maiņas valdes locekļu amatu sadalījumos. Informācijas nozari turpmāk vadīs P. Vītols, bet biedrziņa pienākumus uzņēmās E. Breikšs, kuŗš turpinās arī vadīt jaunatnes un sporta nozari. K. Bencons izpildīs priekšnieka vietnieka pienākumus saimniecības jautājumos. Valde uzdeva izdarīt grāmatnīcas inventāra pārņemšanu 22. un 23. aprīlī. Sēde noritēja lietiški un vietumis spraigās debatēs. K.

TORONTIETE ANDA APINIS — FUTBOLA „MISS"

DV futbolistu balle piektdien priecīgi pārsteidza rīkotājus ar kuplo apmeklētāju skaitu, un sarīkojums deva sportistiem gandarījumu par pieliktajām pūlēm. Vakara viesi jutās omulīgi, un par vakara labo norisi jo sevišķi iepriecināts futbolistu vad. A. Grīnbergs ar saviem līdzdarbiniekiem. Kanadas latviešu sporta apvienības pr-ks J. Ādminis apbalvoja 1960. g. labākos darbiniekus un sportistus: R. Kadiķi, Ž. Zentiņu, Veltu Ādmini, J. Pavāru, A. Kārkliņu un E. Tētiņu.

Vakara viesi laimēja vairākas pārsteiguma balvas (7); drēbniekmeistara V. Aditāja dāvināto uzvalka drēbi labākam futbolistam saņēma J. Pavārs. Futbola karalienes vēlēšanās kandidātēm bija jāiztur „īpaša pārbaude", pirms ieguva sacensību dalībnieces numuru, un bija jāatbild uz jautājumiem par futbola sportu. Kandidātes varēja būt tikai neprecējušās latvietes. Balles dalībnieki ar lielu balsu pārsvaru šī gada Miss Football godā izraudzīja torontieti Andu Apini, biroja darbinieci, kas ieradusies Kanadā pirms 2 gadiem no Austrālijas. Futbola karalieni apsveica futbolistu vad. A. Grīnbergs, un iepriekšējā gada karaliene Gaida Opolais to apveltīja ar karalienes goda lentu. Kā zināms, iepriekšējos gados karalienes godu izpelnījās Bramptonas latviešu meitas. K.

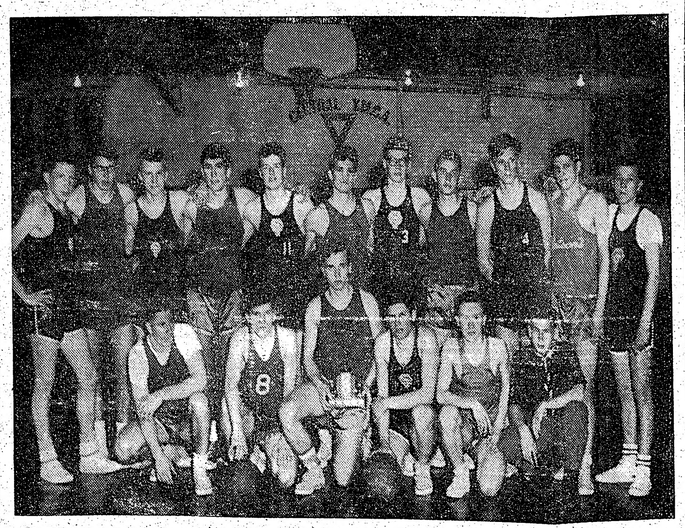

Fināla sacensību dalībnieki basketbolā. Pirmā rindā no kr.: M. Polis, J. Simanovskis, kapteinis A. Zaķis, J. Zvanītājs, A. Liepa, E. Pilskalnietis. Otrā rindā no kr.: J. Hausmanis, M. Ešmits, V. Ozoliņš, E. Pelšs, G. Rinks, J. Dreifelds, V. Damanis, V. Ezers, J. Rasa, J. Epners, G. Ozoliņš, iztrūkst G. Ātrēns. J. Kreiļa uzņ.

TĒRVETES SKAUTU SVINĪBAS

Svētdien Tērvetes skautu vienība Sv. Barnabas baznīcas telpās atzīmēja sestos gada svētkus. Karoga ienešanai sekoja garīgais akts ar māc. A. Brieža svētrunu. Uzrunu no vecāku padomes teica A. Ticmanis, atgādinot mazajiem klausītājiem skautu un gaidu likumus un novēlot, lai likumos izteikto domu tie nestu savās sirdīs un rādītu darbos.

Svinīgs brīdis bija karoga pasniegšana tērvetiešiem, ko dāvāja Daugavas Vanagi, kuŗu pārstāvis A. Ancāns uzsvēra: „Mūsu vēlēšanās būtu, ja vienība šo karogu reiz kopā ar Latvijas sarkanbaltsarkanajām krāsām pārvestu dzimtajā sētā." Akta turpinājumā Kanadas latviešu skautu ījendas priekšnieks O. Lēmanis pasniedza pateicības rakstus mazskautu vadītājam E.Ozolam, pulciņa vad. J. Treimanim, dižskautu vad. A. Budrēvicam un roveŗu dzimtas vad. J. Deksnim. Īpašu apbalvojumu — Latvijas saulīti (iegravētu metallā) saņēma ilggadīgais vecāku padomes priekšsēdis E. Šķobe. Vēl atzinību izteica Aivaram Kalniņam par ražēnā staburadzēna pārbaudījumu izturēšanu.

Tērvetes 19. skautu vienības sestie gada svētki. Karogu pasniedz DV Toronto nod. pr. v. A.Ancāns mazskautu vad. E. Ozolam.

Gaŗo apsveicēju rindu iesāka Kanadas latv. gaidu jendas pr-ce A. Martinsone ar Raiņa dzejas parafrāzējumu. Viņas novēlējums — augt lieliem, stipriem un gudriem. Pārējie apsveicēji bija: M. Strīpnieks no Rigas skautu vienības, M. Vilka — Gaujas gaidu pulcina, E. Barānovs — Aiviekstes, V. Poriete no Toronto Latviešu b-bas, A. Ancāns no DV organizācijas un T. Kronbergs no LNAK un Jaunatnes apgāda „Ceļinieks". Rakstiski sveica vad. A. Grigors, vad. Majoriņa no Ventas gaidu vienības, Jelgavas skautu vienības un Saulkrastu gaidu vienības. Tērvetes skautu priekšnieks sniedza darbības pārskatu, norādot, ka patlaban vienībā veidojas jauns vadītājs — Juris Dreifelds. A. Budrēvics piesprauda atzinības nozīmi sekmīgākajam āra skautam Aivaram Pērkonam.

ILLUSTRĒTO ŽURNĀLU

JAUNĀ GAITA

var pasūtināt P. O. Box 519, Toronto, Ontario, Canada. 6 numuru abonements $4.50, atsev. n-rs $1.-

TORONTO PILSĒTAS OFICIĀLS PAZIŅOJUMS

VASARAS LAIKS

no 1961. gada 30. aprīļa līdz 29. oktobrim.

Sakarā ar pilsētas padomes norādījumiem pasludinu, ka vasaras laiks sāksies svētdien, 30. aprīlī, plkst. 2-os rītā un turpināsies līdz svētdienai, 29. oktobrim, plkst 2-iem rītā.

Lai ievērotu pilsētas padomes norādījumus, VISI PULKSTEŅI SVĒTDIEN, 30. APRĪLĪ, PLKST. 2-os RĪTĀ JĀPAGRIEŽ PAR VIENU STUNDU UZ PRIEKŠU.

Pilsētas padome lūdz visus iedzivotājus šo rīkojumu ievērot.

Saskaņā ar pilsētas padomes 1961. gada 1. aprīļa lēmumu.

NATHAN PHILLIPS, Q. C., Pilsētas Lielvecākais.

DIEVS SARGI ĶEŅIŅIENI!

KANADAS BAZNĪCĀS

Māc. A. Ločs, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Māc. A. Lūsis, 50 Dowson St., Toronto Ont., tel. LE 6-2510.

23. aprīlī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums — Trīsvienības baznīcā. Svētdienas skola.

Māc. A. Briedis, 191 Ferrie Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Ave.

30. aprīlī, plkst. 2,30 p.p. dievkalpojums un svētdienas skola.

Bramptonā, Latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums: 23. aprīlī, plkst. 1,30 p.p. Grace United baznīcā.

Māc. J. Praulinš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5096.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē dievkalpojums Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St. 1961. gada 23. aprīlī, pl. 1,30 p. p., māc. J. Praulinš.

Niagarā latviešu ev. - lut. dr. anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars, 209 E., 38th St., Hamilton Ont. Tel. FUlton 3-1182.

Ceturtdien, 20. aprīlī, pl. 7 vak. jaunatnes jaunākās grupas stunda baznīcā.

Svētdien, š. g. 23. aprīlī, plkst. 4 p.p. Garīgs koncerts. Piedalās Pēteris Lielzuika (tenors) un Imants Sakss (ērģeles). Pie ieejas lūgts ziedot: pieaugušos, sākot no $1,-; bērnus — $0,25.

Piektdien, š. g. 28. aprīlī, plkst. 7 vakarā jaunatnes vecākās grupas stunda baznīcā.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 4-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

23. aprīlī, plkst. 2 p.p. dievkalpojums.

OTAVĀ

Otavas latviešu ev.-lut. Miera draudze.

23. aprīlī — dievkalpojuma nebūs, jo mācītājs 22. aprīlī, plkst. 7 vak. notur dievkalpojumus Cīānas baznīcā Sault Ste. Marie, Ont.